EXILUL ROMÂNESC LA DATORIE

Alexandru NEMOIANU

Este un adevăr istoric că Românii nu au fost şi nu sunt un popor de emigraţie, ci un popor aproape unic în ce priveşte statornicia şi încăpăţânarea de a se ţine locului, observând cu adâncă pioşenie grija faţă de "lege şi neam".

În acelaşi timp, în ultima sută de ani bătuţi de vremi, un număr de Români s'au văzut siliţi să ia calea pribegiei, nu neapărat în căutarea unui trai mai bun, ci a unor locuri unde valorile care îi definesc să poată fi observate în deplină libertate. "Retragerea" la munte, practicată în vechime de Români în vremea mai apropiată, a luat forma exilului. Dar, repet, aceasta nu înseamnă că agonisirea unui trai mai bun nu a fost un factor, dar înseamnă cu toată siguranţa că aflarea libertăţii de a trăi "românește" a fost căutarea dintâi.

Cu aceste lucruri în faţă trebue să înţelegem că toţi Românii ce au luat calea pribegiei, fie în urma împilărilor suferite sub stăpânirea austro-ungară fie, mai ales, în urma urgiei comuniste, au fost şi rămân nişte exilaţi. Cu toţii au avut şi au în comun faptul că se definesc prin trăirea condiţiei de exil care înseamnă a fi dezrădăcinat din pământul strămoşesc aflat sub prigoană ce urmăreşte anihilarea sau pervertirea identităţii individuale şi colective.

Dar exilatul român a mai avut o seamă de trăsături ce s'au păstrat chiar şi atunci când el s'a "împământenit" la noua lui vatră unde l-a mânat soarta. Mai mult încă, acele trăsături au fost transmise de exilaţii români copiilor lor născuţi pe pământ nou.

Exilatul român este acela care se rupe, se smulge printr'un act de voinţă, dintr'o stare pe care o cunoaşte, pentru a pătrunde într'o zonă, un tărâm necunoscut. Actul în sine presupune multă temeritate căci o stare cunoscută este schimbată cu una nouă, care, măcar pentru o vreme, este neprimitoare dacă nu direct ostilă. Intrarea în starea de exil se face întotdeauna, conştient sau inconştient, în numele unor principii şi al unor valori autentice şi eterne ale grupului, ale neamului, din care este coborâtor. Pentru exilat "ţara", adică suma unor trăiri sufleteşti eterne ce depăşesc vremelnicia timpului istoric, devine o realitate spirituală a cărei păzire curată se face treaptă spre mântuire. Pentru exilaţi ataşamentul faţă de valorile strămoşeşti nu mai înseamnă o convenţie socială sau o opţiune politică, ci singura modalitate de a se păstra curaţi şi cu rost în şirul neamului.

Exilatul poate fi comparat cu un iniţiat şi exilul poate fi comparat cu o iniţiere. Exilatul trece prin exil ca printr'o grea şi anevoioasă iniţiere la capătul căreia el va fi mai tare şi mai înţelept, capabil să separe esenţialul de neesenţial. El se va afla gata să sufere pentru neamul său şi pentru valorile lui perene pe care le ţine şi ocroteşte cu patimă. Dintr'o asemenea perspectivă exilatul este cel care a înlăturat tot ce este balast, adaus inutil şi nesemnificativ şi păstrează doar ceea ce este esenţial şi determinant condiţiei sale de om liber şi Român. Exilatul, nu numai că păstrează trăsăturile esenţiale ce definesc neamul românesc şi îl ancorează în timp, ci devine apărătorul lor ideal.

Exilatul crede cu toată tăria în valoarea modelului existenţial al neamului său şi are curajul de a prezenta şi a urma acel model, fiind în minoritate.

În cumplita noapte a vremii pe care a

Continuare în pag.3

ISSN
0705-8365

Preţul unui abonament anual
30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 20 Nr. 218 - IULIE-AUGUST 1994 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

VÂNTUL NEBUNIEI

Eugen BÂRSAN

E vorba de ce se întâmplă în Basarabia, unde un vânt al nebuniei îi întoarce şi-i rostogoleşte pe Români să spună că nu sunt Români. Într'un climat de zăpăceală creată anume, el bate cu aberaţiile folosite de şcoala imperialistă moscovită care este sorgintea blestemată a procesului de înstrăinare a poporului român de peste Prut în vederea înfalcării lui.

Vântul nebuniei e un vânt satanic asupra lumii româneşti, încălţat în cizma rusească specializată în strivirea popoarelor şi încins în brâul rusesc care vrea să înfăşoare şi să strângă la pieptul Rusiei fostele republici sovietice între care şi Basarabia. Basarabia cea vândută de liderii dornici de putere folosind propaganda că Basarabenii ar fi altceva decât Români.

Vântul nebuniei este o stare creată de fostul imperiu URSS pe pământul românesc dintre Prut şi Nistru. A imperiului care iese ca ursul din hibernare cu slujitori făcuţi vârfuri ale politicii imperialiste ruseşti într'un teritoriu secular românesc. E vorba de Snegur-Lucinschi-Sangheli-Moţpan şi alţii de teapa lor, care se dezic de calitatea lor de Români, susţinând că ***"Românii"*** şi ***"Moldovenii"*** sunt două popoare deosebite şi că ***"limba moldovenească"*** nu-i tot una cu ***"limba română"***. Exact cum ieri o spunea Stalin şi azi o spune Jirinovski. Astfel asemenea declaraţii sunt o încercare nebunească de confirmare a tuturor minciunilor sovietice despre Basarabia.

După ce Mărăcuţă şi Caraman - ca unelte ale rusismului simbolizat local de Smirnov -, au secesionat Transnistria de Basarabia, Snegur şi tovii secesionează Basarabia de România. Aici e vorba de o operă nebunească de dislocare a firescului lucrurilor, de o operă care se înşurubează cumva în nenaturalul din oameni pentru a sugruma ce mai este viu în conştiinţa naţională basarabeană.

Ideea lui Moţpan cu o *"Moldovă Mare" până la Carpaţi*, e în fond planul lui Petru cel Mare. Românii trădători sunt asmuţiţi la o politică fierbinte de realizare a planurilor seculare ruseşti. La baza vântului nebuniei e pusă lucrarea satanică de dezagregare a minţilor basarabenilor cu obiectivul: ei trebue să uite ce au fost părinţii lor.

Declaraţiile lui Snegur şi Moţpan au adus o gravă atingere integrităţii teritoriale a României. Iar când ne gândim că istoria este plină de nebuni care au desfigurat epoci şi popoare, nu putem decât să vedem că situaţia Basarabiei este extrem de cumplită. În fapt Basarabia încearcă dramatic să supravieţuiască unei tragedii care dislocă hotare, popor, morală, cinste,

Continuare în pag.3

UN ACT AL DISPERĂRII

23 August 1944

George AUGUSTIN

După trecerea a 50 de ani, cu autori în viaţă şi pasiuni rămase încă vii, faptele de atunci nu sunt încă privite cu obiectivitate istorică. Suntem încă prea aproape de evenimente şi dacă ne gândim că nici până acum istoria Românilor nu a spus adevărul curat asupra abdicării Domnitorului Alexandru I. Cuza, cu atât mai mult putem privi cu rezerve prezentarea dintr'o sursă sau alta a actului care poartă numele de 23 August.

După înfrângerea dela Stalingrad şi Cotul Donului, era clar pentru oricine că balanţa victoriei nu mai înclina în favoarea Germaniei. Nu era nevoie să fii şef de partid sau să ai legături cu Anglo-Americanii pentru un fapt prea evident. Ar fi o naivitate să credem că un mareşal, conducător de stat, fost ofiţer de stat major ca Antonerscu să nu fi sesizat acest fapt.

Surprizele cu care Armata Germană reuşise să cucerească - în perioada 1940-1941 - cea mai mare parte a Europei, erau încă vii în mintea oamenilor iar propaganda despre unele arme secrete noi - care nu era lipsită de adevăr - echilibra în bună măsură efectul înfrângerilor de pe front. A venit însă în 1943 lovitura de stat din Italia, şi Germania a pierdut pe lângă un aliat dificil, o mare bază militară.

În timp ce Aliaţii intrau aproape fără lupte în Italia, pe frontul de Răsărit, Ruşii au atacat fără întrerupere, începând din luna Iulie 1943, iar la 3 Martie 1944, o nouă ofensivă rusă ajunge până la Tiraspol, iar pe aripa stângă a frontului de Răsărit, ofensiva dela Uman rupe frontul german, lăsând Ruşilor cale deschisă spre Basarabia şi Moldova.

Pătrunderea Ruşilor în România a adus aminte de vechile năvăliri barbare şi de atacurile Tătarilor de pe vremuri. Furturi, violuri, deportări, şi distrugeri de tot felul.

Rupţi de grosul armatei, trupele ruseşti care au intrat în România s'au stabilit pe o linie care începea la Nord lângă Vicovul de Sus, se prelungea către Sud-Est pe lângă Mălini, Târgu Neamţ, Roman, până aproape de Bârlad şi cobora spre Bolgrad şi Cetatea Albă.

La 2 Aprilie 1944, Ministrul de Externe sovietic, V. Molotov, face o declaraţie că Ruşii vor respecta regimul social şi politic existent în România precum şi integritatea frontierelor, cu excepţia Basarabiei şi Bucovinei de Nord. În timp ce Ruşii făceau această declaraţie ademenitoare, Anglo-Americanii au declanşat - începând dela 4 Aprilie 1944 - atacuri aeriene distrugătoare asupra României, care au cauzat pierderi mai mari decât pe întreaga perioadă a războiului. Ce minte politică a putut să aprobe aceste bombardamente împotriva unei ţări care pe întreaga perioadă a războiului nu a visat decât eliberarea ei de Americani?

Înfrângerile militare încep să preseze acţiuni politice pentru scoaterea României din război. În treacăt fie spus, războiul din Răsărit al României, purtat sub denumirea de Cruciada împotriva comunismului, n'a avut nici pe departe sprijinul politic pe care l-a avut Războiul de Întregire din 1916-1918.

Ambiţii politice, orientări ideologice de stânga, interese materiale şi o susţinută campanie anti-germană a partidelor politice, care deşi desfiinţate, erau lăsate să activeze, au frânat întreaga perioadă a campaniei din Rusia.

Sunt aproape unanim cunoscute scrisorile liderilor partidelor naţional-ţărănist şi liberal, adresate Mareşalului Antonescu, împotriva angajării armatelor române dincolo de Nistru, dar nu cunoaştem nici un

Continuare în pag. 7

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR articole semnate de următorii colaboratori din România

Roxana CECILIA	pagina 2
Prof. M. CRIVĂŢ-VASILE	pagina 4
Dr. A.COLTOFEANU	pagina 5
Prof. Ionel RĂDULESCU	pagina 6
Prof. Roman BĂDĂIAN	pagina 6
Dan Emilian ROŞCA	pagina 8
Gh. IONESCU-OLBOJAN	pagina 8
Ion TECŞA	pagina 8
G. N. VIFOREANU	pagina 9
Roxana IORDACHE	pagina 12
Cecilia NEGREANU	pagina 14
Vasile BÂRSAN	pagina 15
Emilia MARUSEAC	pagina 16
Prof. Mihai S. DERDENA	pagina 17
Denami HAIDER	pagina 18
Gheorghe NĂSTASE	pagina 23

EDITORIAL

SĂPTĂMÂNA CÂMPULUI

Săptămâna Câmpului românesc, care are loc anual la Hamilton, îşi are rădăcinile în tradiţia românească seculară, de înfrăţire a omului cu natura, cu codrul. În vremuri de băjenie, de năvăliri, războaie şi oprelişti străine, ţăranii români se retrăgeau în codri şi munţi, până trecea pârjolul cel mare. Niciodată natura nu s'a găsit în stare de adversitate cu omul şi omul român n'a duşmănit natura, sub nici o formă. Trăirea omului în mijlocul naturii apărea omului român ca o ordine universală, a lui Dumnnezeu. Toată civilizaţia românească a fost concepută şi construită pe acest înţeles şi principiu.

Astăzi, Câmpul Românesc, aşezat în mijlocul pădurii, în plină natură, oferă celor ce vin acolo odihnă, retragerea şi liniştea pe care nu o au în viaţa urbanistică, tumultuoasă din metropolele aglomerate şi încărcate cu tehnologia modernă.

Aici, vin Români din toate categoriile sociale şi de toate vârstele, într'o unire trainică de generaţii. Şi de toate diveristăţile şi orientările ideologice, aspirând spre o strângere a rândurilor româneşti, legate de un ideal comun, idealul viziunii româneşti, care a fost promovat de toate generaţiile de după apariţia poporului român. Sintetizat în ideea de "omenie". De respect al omului ca o fiinţă creată de Dumnezeu şi lucrător pentru bine, frumos şi adevăr.

Aşa cum Românul iubeşte natura, el iubeşte şi pe semenul său, pe aproapele său, încât dragostea de neam nu înseamnă decât omenie, extinsă asupra tuturor fiinţelor, care se comportă pe linia firii lor naturale de oameni, care pot trăi în bună fraternitate după legile creştine de viaţă. Şi în mijlocul naturii, sub copacii seculari, la Câmpul românesc, un grup de Români au clădit cu multă dăruire, prin eforturi fizice şi materiale, un centru cultural, care a fost numit după marele Român Nae Ionescu. Centrul cultural este străjuit de statuia lui Mihai Eminescu, de o serie de troiţe şi monumente dedicate eroilor români căzuţi în lupta lor împotriva comunismului.

Cu bucuria de a întâlni pe alţii care poartă în străfundul sufletului lor, aceleaşi sentimente, aici se adună acei ce au gânduri bune, sunt voitori de bine şi vor să ajute ţara să se elibereze complet de rămăşiţele oribile ale comunismului. Astfel, Câmpul românesc devine o "cetate puternică" a spiritului românesc, de apărare a valorilor naţionale, de afirmare a lor şi de stimulare a acestora. O cetate a conştiinţei naţionale, în care se regăsesc toţi cei cu inima curată şi vie de dragoste românească.

În felul acesta, cu vremea, centrul cultural din cadrul Câmpului românesc a devenit o instituţie naţională a Românilor din Exil. Adică, a acelora care au refuzat să accepte dominaţia jugului comunist şi au dorit să continue lupta pentru eliberarea ţării. Şi în cadrul acestei instituţii se afirmă tot ceea ce ajută la menţinerea conştiinţei şi a spiritualităţii naţionale. Tot ceea ce întăreşte credinţa în viitorul neamului românesc şi face cunoscute valorile etnice precum şi idealurile omului român.

În timpul săptămânii Câmpului românesc, prin conferinţele ţinute de personalităţi ale Exilului, precum şi prin servicijle religioase ale preoţilor numiţi "părinţii spirituali ai Câmpului", se face educaţia tineretului şi se întreţine focul sacru al românităţii noastre. Adică, se menţine legătura cu trecutul românesc, cu întreaga moştenire a culturii naţionale, cu tradiţiile noastre, cu credinţa noastră şi se face legătura cu viitorul pe care şi-l va făuri spiritul creator al neamului nostru.

La Câmpul românesc se fac focuri de tabără, se cântă, se recită poezii ale marilor noştri poeţi, se trăieşte românește.

Câmpul românesc este locul unde fiecare Român se întâlneşte cu ţara lui, cu bogăţiile culturii naţionale şi cu cei ce gândesc şi scriu românește, legaţi prin unitatea de limbă, vrere şi credinţă românească.

George Bălaşu

NOI ISPRĂVI ALE PREŞEDINTELUI BOLŞEVIC

Roxana CECILIA

Cunoaştem, desigur, ieşirile necontrolate ale Preşedintelui Iliescu, neobosit în a se dezlănţui împotriva Opoziţiei, după învăţătura marxist-leninistă pe care a primt-o în tinereţea "revoluţionară" dela Moscova. El are, însă, unele perioade în care se abţine, încercând zadarnic să atragă în acest fel Opoziţia la guvernare, alături de PDSR (Partidul Democraţiei Sociale, fost Front al Salvării Naţionale, fost Front Democratic al Salvării Naţionale). Văzând că nu reuşeşte şi că Opoziţia se încăpăţânează să semnaleze guvernarea falimentară şi infracţională, Preşedintele Iliescu porneşte, din nou, în vizite de lucru, mai ales prin fabrici. Fiindcă pe ogoarele patriei se cam fereşte să se arate, de când a promulgat legea impozitului pe venitul agricol, ruinătoare pentru ţăranii care nici măcar nu şi-au primit titlurile de proprietate.

Într'o vizită de lucru la Satu Mare, Iliescu a insultat justiţia, încălcând principiul separaţiei puterilor în stat. Preşedintele a afirmat că judecătorii nu aveau dreptul să soluţioneze favorabil cauze de restituire a proprietăţilor imobiliare furate, respectiv, case confiscate ori "naţionalizate"! Iliescu a afirmat că "justiţia s'a situat în afara legii", consideraţie deosebit de gravă, care lezează fundamental puterea judecătorească. După cum se ştie, Senatul a votat o lege strâmbă, prin care pur şi simplu legiferează confiscarea caselor naţionalizate, favorizând chiriaşii şi nedreptăţind flagrant proprietarii de drept. A doua oară! Prin afirmaţiile sale, Iliescu pregătea terenul pentru votarea acestei nelegiuiri, la care partidele din CDR au refuzat să participe, retrăgându-se din sală. La mai puţin de o săptămână, Iliescu şi-a reluat, public, insultele la adresa justiţiei. El a mai spus, fapt deosebit de grav, că SENTINŢELE JUDECĂTOREŞTI DEFINITIVE N'AR TREBUI EXECUTATE!

În urma acestui act anticonstituţional şi infracţional, PNŢCD a declanşat procedura parlamentară de suspendare din funcţie a Preşedintelui Iliescu, iniţiativă la care, după oarecare şovăială, s'a raliat întreaga Opoziţie. Unul din eminenţii jurişti ai PNŢCD, Domnul deputat Răsvan Dobrescu, a elaborat o impecabilă argumentaţie juridică în favoarea procedurii de suspendare, conform art.95 al Constituţiei. Citâm din argumentaţie: **"Prin declaraţiile sale, Dl. Preşedinte Ion Iliescu:**

1. A nesocotit două drepturi fundamentale prevăzute şi garantate de Constituţie: dreptul la proprietate privată (art.41) şi dreptul la moştenire (art.42), precum şi regulile prevăzute de Codul Civil care prevăd modalităţile de valorificare a acestor drepturi.

2. A nesocotit liberul acces al cetăţenilor la justiţie, prevăzut de art.21 din Constituţie.

3. Prin afirmatia că justiţia s'a pus ea însăşi în afara legii s'a situat deasupra legii, ceea ce art.16 al.2 din Constituţie interzice.

4. Prin aceeaşi afirmaţie a adus atingere independenţei judecătorilor, care este garantată de art.123 alin.2 din Constituţie şi de art.3 din Legea pentru organizarea judecătorească nr.92/1992, în pofida faptului că art.3 din Codul Civil îi califică vinovaţi de denigrare de dreptate pe judecătorii care ar refuza să judece pricinile cu judecarea cărora sunt investiţi, aceştia neputând invoca în sprijinul refuzului lor nici împrejurarea că nu există lege, nici cea că legea este întunecată ori neîndestulătoare.

Afirmaţia de mai sus a D-lui Preşedinte Ion Iliescu este de natură să influenţeze în mod nefavorabil bunul mers al justiţiei şi constituie o tentativă de a-i intimida şi de a-i influenţa pe judecători.

5. Prin afirmaţia că asemenea hotărâri ale instanţelor nu ar trebui aplicate, Dl. Preşedinte Ion Iliescu a instigat la nerespectarea hotărârilor judecătoreşti, infracţiune prevăzută de art.25 raportat la art.271 din Codul Penal, cu aplicarea art.27 din Codul Penal.

6. Afirmaţiile D-lui Preşedinte Ion Iliescu sunt de o deosebită gravitate, deoarece ele neagă valori constituţionale fundamentale şi atribuţiunea esenţială a uneia dintre cele trei mari autorităţi ale statului. Astfel de afirmaţii, făcute de şeful statului, pun în pericol buna funcţionare a mecanismelor statului de drept şi constituie un adevărat act dictatorial şi un atentat la independenţa judecătorilor.

Dl. Preşedinte Ion Iliescu a încălcat astfel şi art.1 alin.3 din Constituţie, care prevede că România este un stat de drept, democratic şi social, în care drepturile şi libertăţile cetăţenilor reprezintă valori supreme şi sunt garantate.

De aceea, rămânerea în continuare în funcţie a D-lui Preşedinte Ion Iliescu reprezintă un grav pericol pentru consolidarea statului de drept şi pentru evoluţia democratică a României".

În ciuda acestor argumente în favoarea faptului că Ion Iliescu încalcă Constituţia şi legile ţării, căzând, chiar, sub incidenţa Codului Penal, Joi 7 Iulie, în cadrul sesiunii extraordinare a Camerei Reunite, maşina de vot a coaliţiei majoritare de 53 de procente a votat, cum era de aşteptat în ţara uzurpatorilor, împotriva suspendării din funcţie a Preşedintelui Iliescu. Agresivi până la paroxism, majoritarii au acuzat Opoziţia de tentativă de destabilizare şi atentat la ordinea constituţională, prin intenţia de schimbare a formei de stat din republică (sovietică) în monarhie constituţională (românească). Atacurile furibunde la adresa M.S. Regelui Mihai trădează frica viscerală de Rege, ca frică de Lege.

Aceleaşi acuzaţii le-a adus, de altfel, însuşi Ion Iliescu, înainte de votarea procedurii de suspendare, când a făcut vizite de lucru la Uzina de Maşini Electrice Bucureşti şi la Întreprinderea de Confecţii şi Tricotaje Bucureşti (APACA). Iliescu a pus din nou placa stupidă cu privire la intenţiile Opoziţiei de a aduce un monarh *"care să restaureze moşierii"*. Preşedintele bolşevic a adus la paroxism insultele la adresa Opoziţiei, numindu-şi adversarii politici *"netrebnici"* şi *"hiene"*, *"puse pe căpătuială"*, care, dacă ar veni la putere, *"ar fi tragedie naţională"*. Au fost atacaţi, pe lângă M.S. Regele, nominal, Domnii Corneliu Coposu, Emil Constantinescu şi Dinu Patriciu. Iliescu a avut tupeul să afirme, în faţa muncitorilor: *"Pe Coposu eu l-am tratat omeneşte, dar el altceva în afară de ură şi venin nu ştie"*. Cu toţii ştim că este viceversa! Domnul Coposu e în măsură să-l tolereze pe Iliescu, nu invers. Dar Iliescu ar vrea ca eroii să-şi ceară iertare dela călăi şi să lase ţara pe mâna infractorilor.

Să spunem lucrurilor pe nume. Domnul Coposu e un om căruia Ion Iliescu nu merită nici să-i lege şireturile. Iar Iliescu crede că se poate trage de şireturi cu reperele naţionale, împroşcând cu noroi valorile morale. Noroiul, însă, ricoşează totdeauna înapoi, în sursa de noroi.

P.S. În legătură cu insultarea justiţiei de către Preşedintele Iliescu, aducem spre comparaţie exemplul Preşedintelui socialist Mitterrand. Invitat să-şi exprime opinia cu privire la arestarea deputatului socialist Bernard Tapie, căruia i s'a retras imunitatea parlamentară pentru a putea fi judecat în urma acuzaţiei de fraudă fiscală, preşedintele Franţei a afirmat: *"NU COMENTEZ HOTĂRÂRILE JUSTIŢIEI"*.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE / LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului cu cel putin 4 saptamâni înainte.

PRECIZĂRI

- Manuscrisele primite la Redacţie nu se înapoiază;
- Redacţia nu răspunde de conţinutul reclamelor publicate.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

UNDE NE SUNT "REVOLUŢIONARII"?

Mihaela MOISIN

După aproape cinci ani dela Revoluţie, o întrebare căreia nu-i pot găsi răspuns, revine într'una ca o obsesie: ce s'a întâmplat sau ce se întâmplă cu "revoluţionarii" lui Decembrie 1989 care s'au refugiat politic în Occident?

Desigur că nu vreau să generalizez, până la ultimul, dar nu prea auzi de ei, nici în Canada, nici în America şi cred că acelaşi lucru se poate spune şi despre cei stabiliţi în Europa.

Îmi amintesc în 1990, când unii ajutaţi de rude, mai apropiate sau mai îndepărtate, de prieteni sau pur şi simplu de întâmplare, un exod de tineri "revoluţionari" au cerut azil politic în Occident. Şi nu mai puteai pune o întrebare despre ce s'a întâmplat în ziua de 21 sau 22 Decembrie în România, că primeai câteva răspunsuri deodată. Nu înţelegeai nimic, pentrucă fiecare avea varianta lui, fiecare fusese şi la Piaţa Universităţii şi la Televiziune şi... peste tot, în primele rânduri, se contraziceau între ei, îţi explicau că tu care ai stat aici şi ai privit dela televizor, nu îţi poţi imagina prin ce au trecut ei.

După un timp, timp de aşteptare cumplit pentru ei, unii au primit statutul de refugiat politic, alţii nu, în funcţie de noroc, de dispoziţia comisiei de anchetare (dacă avea loc audierea într'o Vineri, judecătorii erau bine dispuşi şi se grăbeau ca să plece în week-end, se obţinea statul mai uşor; Lunea însă erau prost dispuşi şi obosiţi şi amânau cazul pentru altă dată); sau în funcţie de posibilităţile fiecăruia de a-şi prezenta cazul: unii mai agresivi, alţii mai convingători, unii cu mai puţin dar al povestirii, iar alţii pur şi simplu viitori avocaţi.

Dar şi unii şi alţii, au găsit o posibilitate de a se stabili în ţările pe care şi le-au ales.

În tot acest timp, cele mai multe întrebări pe care le primeam erau: ce comunităţi româneşti sunt în apropiere, ce biserici, ortodoxe, baptiste ori de alt fel care îi pot ajuta. Desigur că noi, Ortodocşii nu avem aceleaşi reguli precum Anglicanii sau Evreii, la care membrii unei biserici plătesc drept cotizaţie un procent din venitul lor, ci o taxă fixă, infimă şi aceea de multe ori neplătită. Ca atare, posibilităţile noastre financiare sunt minime, şi ajutoarele date celor noi refugiaţi au fost mai mult pe baze individuale.

Imediat după 1991-1992, când marea majoritate au intrat în drepturile de "rezident" al ţării respective, noii refugiaţi au început să lucreze, să meargă la şcoli de calificare şi universităţi (felicitări tuturor acestora!), au devenit atât de ocupaţi şi prinşi în treburile lor de familie şi de viaţă socială la care "au dreptul" după atâta luptă, încât încet-încet au început să dispară.

Aş fi întrebat pe unul dintre ei cum îşi explică faptul că Românii care au fugit de comunism şi au ajuns în Occident după 1948 au avut permanent în gând, ororile comunismului din România, şi-au dedicat cea mai mare parte a timpului lor valoros trăirii româneşti, clădirii de biserici, înfiinţării de asociaţii culturale, ca să perpetueze în ţările de adopţie, pentru copiii lor, tradiţiile noastre culturale, istorice şi creştine, în acelaşi timp urmând cursurile universităţilor sau colegiilor pe care şi le-au ales, şi cei mai mulţi devenind o mândrie a României, în timp ce refugiaţii "la fel de politici" după mărturisirile lor, de după 1989, au uitat atât de repede de sângele vărsat prin care au păşit, de numeroasele cadavre pe lângă care au trecut, de minerii care i-au chinuit în fel şi chip, şi alte monstruozităţi de acest fel; iar azi, la numai cinci ani dela revoluţie, te mai întâlneşti cu ei ca din întâmplare; sunt foarte ocupaţi, le-a pierit entuziasmul şi idealismul, nu vor să mai audă de Români, "care toţi sunt la fel", cu care nu au aceleaşi idei, sau care din diferenţa de generaţie nu-i înţeleg; nu doresc să participe la acţiunile româneşti din zona în care s'au stabilit, se izolează, se grupează, pe preferinţe de muzică "rock", bârfe etc.

Probabil că şi în întâlnirile lor, discuţiile se învârt numai în jurul modei, în jurul maşinii pe care şi-au cumpărat-o sau o vor cumpăra, câţi "megabaiţi" are computerul lor, ce filme noi se pot vedea la VCR etc.

Ce mare este diferenţa între un refugiat politic al anilor 1948 şi unul al anilor 1990! Sau poate cei din 1948 au fost adevăraţi refugiaţi politici, iar cei ai anului 1990 sunt doar pretinşi?

Ce să mai crezi? Atât s'a deteriorat educaţia de familie în timpul regimului comunist, atât au devenit de egoişti tinerii noştri "revoluţionari" după ce printr'un noroc au ajuns în ţările de basm ale Occidentului?

Nu se mai gândesc la cei de acasă, familie sau prieteni sau chiar numai Români de-ai noştri. Mă gândesc câţi vor citi acest articol şi câţi se vor trezi din starea de indiferenţă în care au intrat?

VÂNTUL NEBUNIEI

Urmare din pag.1

demnitate, dislocă un patrimoniu naţional în sfinţenia şi piatra lui unghiulară naţional-românească.

Vântul nebuniei a răşchirat Basarabia. Snegur a spus că ***"Moldova este ţara tuturor cetăţenilor săi ruşi, ucraineni, găgăuzi şi evrei"***. Dar, de neînchipuit, absolut nici un cuvânt despre cele două-treimi de populaţie autohtonă românească. Mai departe, el a tunat şi fulgerat împotriva celor care se simt Români. Vizând pe liderii românismului basarabean Grigore Vieru, Iurie Roşca, Valeriu Matei, Mircea Druc şi, nu mai puţin, pe condamnatul la moarte Ilie Ilaşcu, care vrea să se ţină de ceea ce i-a spus măicuţa lui dela Prut: ***"Dragă Ilie, mama te-a făcut, mama te-a crescut, mama te-a învăţat şi mama îţi spune "tu eşti Român şi să nu-ţi îndoi genunchii în faţa păgânilor. Numai în faţa lui Dumnezeu să ţi-i îndoi."***

Ceea ce se întâmplă dincolo de Prut depăşeşte orice închipuire. Prin grija Moscovei, se incită şi dezlănţuie o isterie antiromânească de diferenţă între "Moldoveni" şi "Români". O isterie de creare a unei psihoze de "etern moldovenesc" (legat de Rusia) şi de generare a unei spaime că România vrea să pună mâna pe "Republica Moldova". De aici totul s'a extins şi la începutul unui război psihologic al "Republicii Moldova" cu România, război care se încadrează în planul geopolitic de anvergură al Rusiei, care ţine să asigure integrarea Basarabiei în C.S.L.-ul rusesc. În strategia acestui plan, sneguriştii antiromâni sunt şi cadrul Internaţionalei a V-a oploşită de Kremlin în Basarabia, cu misiunea de a deruta istoria şi românismul.

Şi, din păcate, strategia lucrează. Căci românofobia, cultivată metodic de forţele imperialiste caută să facă din Basarabia un ducat rusesc, face ravagii. Debusolarea, cu campania ei nebunească antiromânească desfăşurată în alegerile din Februarie '94, a pus, cel puţin deocamdată, stavilă dorinţei de reîntregire naţională. Vântul nebuniei a făcut ca peste jumătate din alegătorii "Republicii Moldova" să aleagă despărţirea de România şi să ţină Basarabia şi pe mai departe în robie. Sunt temeri că limba va fi întoarsă la alfabetul chirilic iar imnul "Deşteaptă-te Române!" şi Tricolorul vor fi puse la index. Se iau măsuri unde numai istoria ar avea drepturi să dea răspunsuri. Privind la aceste probleme, să nu scăpăm din vedere că, dacă toate republicile sovietice au fost supuse asimilărilor, rusificarea cea mai violentă s'a practicat în Basarabia.

Faţă de ce se întâmplă în Basarabia, izbucnesc întrebări. De ce guvernanţii dela Bucureşti tac în faţa dramei naţionale de peste Prut? Ce fel de imagine poate avea o ţară care îşi tratează cu apatie o provincie a ei lovită de dislocare teritorială şi naţională? Mircea Druc, Basarabeanul care e Preşedintele Partidului Naţional al Reîntregirii, nu se sfieşte să spună că performanţele antiromâneşti din Basarabia nu ar fi fost posibile dacă Bucureştiul nu ar fi aplicat politica acceptării prin tăcere a ceea ce se întâmplă acolo. Ba chiar mai mult decât atâta: nomenclaturiştii dela Bucureşti au colaborat tot timpul cu nomenclaturiştii rusofoni dela Chişinău, ignorând, în acelaşi timp, pe Românii basarabeni care vor reîntregirea cu România. În fapt, Dl. Iliescu chiar îi urăşte şi nu-i poate uita pe aceştia pentrucă ei au protestat tratatul încheiat de dânsul cu Rusia, ca un act de trădare naţională.

Există frontiere formale sau exterioare şi frontiere interioare. Cele interioare sunt frontierele sufletului, ale fiinţei sângelui. Basarabia şi celelalte teritorii româneşti răpite fac parte din acestea. Cine iese din frontierele fiinţei ori nu le apără, a apucat pe drumul nebuniei.

Cu toate relele care se văd, idealul reîntregirii Basarabiei cu România nu trebue văzut ca iremediabil compromis. Pentrucă tot ce este împotriva dreptăţii, este supus năruirii.

Eugen BÂRSAN

TEME-TE DE COMUNIŞTI CÂND ÎŢI ADUC LAUDE

După şapte ani dela moarte, acum netam-nesam, neocomuniştii vor să-l înfieze pe ***"Arhiepiscopul Valerian D. Trifa, al cărui nume a rămas ca o legendă printre credincioşii români din USA şi Canada"***, din articolul *"Episcopul Valerian D. Trifa, 1914-1987"* ("Curierul Românesc", Bucureşti, Anul VI, nr.2); alte osanale:

"Este foarte adevărat că amândoi au fost lideri, fiecare în domeniul şi cu menirea lui, care indiscutabil şi-au iubit ţara şi s'au străduit sincer să apere şi promoveze interesele ei, după priceperea şi mijloacele fiecăruia" din articolul *"Dela Iuliu Maniu la Ep.Valerian Trifa"* ("Dreptatea", New York, Ian.-Mar. '93).

Ne-am fi bucurat de recunoaşterea postumă dacă ni s'ar fi dat şi explicaţia: de ce aceiaşi "scribi" care lăudau vechiul regim şi-l descriau pe I.P.S. Episcop Valerian: *"Trădător al religiei şi bisericilor româneşti... criminal de război... Legionar... Vatra-i cuib de nazişti"* etc. astăzi vor să-i ofere carnetul de partid şi aruncă vina pe *"Lobby-ul evreiesc din Statele Unite, însă îl acuză pe Trifa de participarea directă la rebeliunea (21-22 Ianuarie 1941), considerându-l criminal de război"*. ("C.R.")

Se aruncă vina pe Evrei, dar se ascunde faptul că Securitatea a furnizat documente şi fotografii măsluite "lobby"-ului ce se compunea din răposatul tovarăş-agent Kremer din New-York, ajutat de răposata primadonă politică Elisabeth Holtzman, plus nişte fanatici a la "Baruh Goldstein-Hebron" dela OSI; dar se uită că între Evreii şi creştinii din România există foarte bune relaţii, având şi căsătorii mixte.

Practica de a semăna ură nu-i nici măcar originală.

Iată ce pregătea Împuşcatul celor ce îndrăzneau să-l înfrunte: *"Ei ar trebui omoriţi de criminalii de profesie..."* iar I.P.S. Valerian i se acorda, după asasinare, o atenţie specială: *"Să fie agăţată de cadavrul lui Trifa o notă spunând: "aşa se va întâmpla cu fiecare criminal de război"*, semnată de Evrei care au suferit în câmpurile de concentrare naziste, sau aşa ceva", ne dezvăluie Pacepa planurile "Fiului" în "Red Horizons", pag.329.

Alături de "criminalii evrei" care trebuiau să ucidă pe creştini, tot Ceauşescu organizase "din stofă comunistă" criminali legionari (Grupul V) ca să purifice refugiul de cei care lucrau pentru "Jewish masters" (pag.163).

Reabilitarea seacă a I.P.S. Valerian, fără a se pomeni cine şi de ce i s'a încercat asasinarea atât morală cât şi fizică, ne dovedeşte că Bucureştiul îşi croieşte politica pe "calapodul" cu care şi-a dat teza de doctorat marele "Iniţiator": întâi te omoară, apoi spune c'a fost o "eroare", şi-i dă înainte cu erorile.

Sunt lăudătorii Episcopului Martir oameni sinceri ori vor numai să-şi poleiască secerile şi ciocanele cu gloria vrednicilor Români ortodocşi din Statele Unite şi Canada?

Nu poţi vorbi de cel care a consolidat Vatra şi-a ridicat Heritage Center, fără să spui că elevul Trifa a făcut parte din "Frăţiile de Cruce", iar studentul Trifa a purtat cămaşa verde, subliniind, totodată, că din momentul când a îmbrăcat haina preoţească şi-a dedicat întreaga viaţă Bisericii.

Nu poţi vorbi de I.P.S. Valerian fără a pomeni de prigoana generaţiei sale călăuzită de aceleaşi sentimente de reînviere morală a neamului căzut pradă în mâna prădătorilor.

Până la exhonorarea celor morţi prin temniţele regimurilor criminale: cel al alungatului şi cel al împuşcatului, omagiile aduse "Episcopului Valerian D. Trifa" le interpretăm nu ca o mână întinsă prietenească, ci ca un măr al discordiei aruncat în sânul refugiului.

Trebue pusă pe piedestal întreaga generaţie din care a făcut parte Fericitul întru adormire Înalt Prea Sfinţitul Arhiepiscop Valerian D. Trifa.

Stroe MOLDOVANU

Foto Sorin Comănescu

Parcul Naţional pe aleea principală

EXILUL ROMÂNESC

Urmare din pag.1

reprezentat-o bolşevismul păgân, exilul românesc a împlinit cel puţin câteva lucruri care au contribuit decisiv la supravieţuirea neamului românesc.

Exilul românesc a fost acela care a asigurat continuitatea şi păstrarea unui mod de viaţă cu toate obiceiurile şi tradiţiile. Românii din exil au ridicat biserici într'o vreme când ele erau dărâmate în "ţară", au dat laudă lui Dumnezeu în legea strămoşilor noştri şi s'au rugat pentru fraţii rămaşi sub prigoană.

Românii din lumea liberă au înfăţişat toate ororile ce le comiteau comuniştii. Românii liberi au spus pe nume călăilor, i-au arătat cu degetul când se avântau cu feţe ascunse sub mantia minciunii şi le-au demascat cozile de topor, indiferent sub ce mască s'au camuflat. Glasul Românilor din lumea liberă s'a făcut auzit. Au fost mulţi cei care şi-au salvat viaţa datorită acestui glas al Românilor liberi şi, nu în mică măsură, căderea comunismului s'a datorat activităţii exilului.

Atunci când poporul român s'a aflat în nevoie, exilul românesc a ajutat material şi a alinat din suferinţă.

Rolul exilului românesc, de păzitor al valorilor româneşti, nu s'a încheiat şi nu avea de ce să se încheie. Rolul şi datoria exilului românesc sunt mai mari azi decât erau ieri!

Revolta naţională anti-comunistă din Decembrie 1989 a stârnit multe speranţe. Din nefericire aceste speranţe au rămas neîmplinite datorită faptului că în România s'a instaurat un regim al restauraţiei comuniste. Acest regim, sub forme vechi cu nume nou şi mai ales sub zâmbete de o falsitate dezgustătoare, urmăreşte aceleaşi scopuri pe care le-au urmărit comuniştii şi prigoneşte aceleaşi valori.

Cupa răbdării s'a umplut cu noi obrăznicii şi necuviinţe comuniste. Valorile româneşti şi chiar locul neamului în istorie sunt din nou în primejdie în urma acţiunilor regimului restauraţiei comuniste şi a unor administraţii nevrednice.

Pentru exilul românesc a venit din nou vremea de a acţiona în apărarea poporului român.

Pentru exilul românesc opoziţia activă faţă de regimul restauraţiei comuniste nu este o opţiune politică, ci înseamnă reafirmarea solemnă a rostului de a fi.

Alexandru NEMOIANU

NECESITATEA UNEI VIZIUNI DE DREAPTA ŞI DIFICULTĂŢILE CREĂRII EI

- lucrare prezentată la Simpozionul dela Paris -

A. Marian CRIVĂŢ-VASILE

Pentrucă astăzi, când se aduce vorba despre dreapta, frunţile obişnuiesc să se încreţească, aş începe printr'o invitaţie la seninătate. Deşi adversarii ei s'au străduit s'o prefacă într'un fel de sperietoare a vieţii publice, dreapta nu este decât o formulă sau o orientare politică între altele, bună sau rea în funcţie de oamenii care o slujesc.

Dreapta nu trebue confundată cu diferitele ei forme de perversiune. Ca şi stânga, dreapta a cunoscut extreme, dar nu acestea o definesc. Dacă stânga este admisă pretutindeni, în ciuda extremismului comunist pe care l-a generat, nu văd de ce dreapta ar trebui judecată numai prin extremismele ei, aşa cum neloial se procedează astăzi!

Pe noi, ca Români, aici şi acum, cel puţin trei pricini ne obligă moral să nu eludăm problematica dreptei: în primul rând, numărul mare de personalităţi româneşti care şi-au asumat, în diferite măsuri, spiritul ei (dela M. Eminescu şi N. Iorga până la M. Eliade şi P. Ţuţea); în al doilea rând, atât de numeroşii martiri ai neamului pe care dreapta i-a dat în secolul nostru (şi despre care au vorbit mai devreme oameni care i-au cunoscut îndeaproape şi care au dus ei înşişi viaţă de martiri); în al treilea rând, activismul, entuziasmul şi generozitatea oamenilor de dreapta din exilul românesc (un exemplu la îndemână este şi acest Symposion: dacă ne aflăm adunaţi aici, oameni de toate vârstele şi de toate orientările, din exil şi din ţară, aceasta se datorează în mare măsură generozităţii **nediscriminatorii** a unui om de dreapta, Dl. Prof. Aurel Răuţă, despre care am convingerea că n'a speriat niciodată pe nimeni...).

...

S'a spus că etichetele de dreapta şi stânga au devenit inoperante, din pricina relativizării lor în istoria ultimului secol. Lucrul este în parte adevărat; limbajul politic actual se arată adesea confuz, cu sau fără intenţie. Aşa, de plidă, puciul moscovit al comuniştilor conservatori (deci de cea mai evidentă extremă stângă) a putut fi calificat, de Boris Elţin, dar şi de agenţiile internaţionale de presă, ca manifestare a unor forţe de "extremă dreaptă"! Iar la noi, formaţiuni politice precum P.R.M. sau P.U.N.R., deşi de evidentă extracţie securisto-comunistă, sunt calificate adesea ca *"grupări de extremă dreaptă"*! În general, se tinde spre o receptare apriorică a dreptei ca sumă a tuturor răutăţilor posibile. Aşa se întâmplă că adeseori, cum s'ar zice, stânga face şi dreapta trage!

Prin urmare, se cuvine să precizăm ce înţelegem aici prin dreapta în raport cu stânga. Ambele orientări îşi au rădăcinile în secolul al XVIII-lea. În febra revoluţionară iluministo-romantică, dreapta a ajuns să desemneze orientarea politică tradiţională, preocupată de conservarea vechilor valori ale civilizaţiei europene, iar stânga orientarea politică antitradiţionalistă, preocupată de abolirea violentă a acestora în numele aşa-zisului *"progres"*. De-a lungul secolului al XIX-lea aceste două fronturi ideologice s'au consolidat: dreapta cu primatul valorilor creştine, naţionale, aristocratice şi monarhice, iar stânga cu primatul valorilor laice, internaţionaliste, democratice şi republicane. Strategia politică a dreptei, în secolul trecut, a fost una realistă şi defensivă, opusă revoluţionarismului idealist şi ofensiv al stângii (ce a agitat istoria modernă dela 1789 la 1917).

În secolul XX dreapta şi-a păstrat în genere bazele doctrinare, dar şi-a modificat simţitor strategia, devenind la rândul ei ofensivă. A fost, neîndoielnic, şi o reacţie oarecum firească la marea provocare comunistă, venită atât dinspre Rusia bolşevizată, cât şi dinspre cercurile filocomuniste ale politicianismului de obedienţă masonică. E de observat că stânga s'a născut extremistă, în vreme ce dreapta a fost silită să devină astfel, împrumutând, oarecum, armele adversarilor ei. De aici au rezultat multe confuzii şi multe nenorociri. În conştiinţa multora graniţele dintre dreapta şi stânga au început să se şteargă, iar spre jumătatea secolului şi-a văzut deplin imaginea monstruoasă şi struţocămila stalinistă a *"naţionalismului comunist"*. Treptat extrema stângă şi extrema dreaptă s'au confundat în noţiunea de totalitarism, comunismul şi nazismul fiind puse pe acelaşi plan. De aici au rezultat confuziile astăzi curente între naţionalism şi comunism, între dreapta şi extrema dreaptă ş.a.m.d.

Desigur, extremismul este reprobabil atât la stânga cât şi la dreapta. Dar aşa cum poate exista o stângă neextremistă, astăzi dominantă pe scena mondială, tot aşa poate exista şi o dreaptă neextremistă, legitimă şi chiar necesară. Dreapta autentică n'are nimic de-a face nici cu *"extremismul"*, nici cu *"totalitarismul"*, nici cu alte "-isme" diabolizate de cele două *"limbi de lemn"* ale stângii (cea a internaţionalismului proletar şi cea a internaţionalismului democratic).

Dreapta autentică, singura de care avem nevoie, se poate defini astăzi ca **o orientare politică realistă, tradiţională, naţionalistă şi spiritualistă, menită a contrabalansa, într'un cadru politic pluralist şi constituţional, tendinţele oportuniste, relativizante, cosmopolite şi materialiste ale stângii în ansamblul ei.**

...

Înţeleg prin **realismul** dreptei o adecvare între politică şi realităţile naţionale obiective. Omul de dreapta nu va sfida realităţile de dragul ideilor, ci va căuta să modeleze realităţile ţinând seama de specificul lor. Dreapta nu va jertfi teoriilor abstracte şi nu va imita *"modele"* străine. Stânga se manifestă procustian şi imitativ, dreapta caută să fie suplă şi creatoare.

Înţeleg prin **tradiţionalismul** dreptei nu paseism romantic, nu protocronism, nu vreun conservatorism de tip comunist, ci o dinamică vie şi constructivă în liniile de forţă ale tradiţiei naţionale. Suntem depozitarii unui trecut de valori şi experienţe care constituie însăşi identitatea noastră istorică. Această moştenire specifică trebue să avem înţelepciunea de a o fructifica pe fondul actualităţii. Omul de dreapta refuză *"să-şi spele creierii"* pentru interese de moment; el se simte verigă într'un lanţ al generaţiilor şi caută a judeca lucrurile cu responsabilitatea morală, **sub specie aeternitatis.**

Înţeleg prin **naţionalismul** dreptei o formă firească de păstrare şi afirmare a fiinţei şi geniului naţional. Orice naţionalism este legitim câtă vreme nu devine exclusivist. Goga definea metaforic naţionalismul astfel: *"Vreau să plutesc în plin umanitarism, dar să fiu în luntrea mea şi să-mi iau toate măsurile ca să nu mă înnec"*... Naţionalismul adevărat n'are nimic de-a face cu ceea ce se numeşte îndeobşte *"rasism"*, *"şovinism"*, *"xenofobie"*, *"antisemitism"*, *"provincialism"*, *"tribalism"* şi altele asemenea. Să fi fost rasişti naţionaliştii Kogălniceanu şi Alexandri când cu dezrobirea ţiganilor? Să fi fost şovin naţionalistul Eminescu când împrumuta hrisoavele sale dragi Evreilor Moses Gaster şi H. Tiktin? Să fi fost xenofob naţionalistul Octavian Goga, marele prieten al lui Ady Endre? Să fi fost antisemiţi naţionalistul Nae Ionescu, când în jurul lui se adunaseră atâţia discipoli evrei, sau naţionalistul Corneliu Codreanu atunci când stârnea admiraţia rabinului David Şafran? Să fi fost provincialist naţionalistul Mircea Eliade, cea mai universală personalitate a culturii române contemporane? Să nu ne jucăm totuşi cu cuvintele! Că au existat şi există şi devieri nefireşti ale naţionalismul firesc - asta e altceva - trebue observat însă că ele apar, de obicei, atunci când naţionalismele se întâmplă să-şi piardă farurile moral-spirituale.

Înţeleg prin **spiritualismul** dreptei deschiderea ei spre valorile absolute, spre Dumnezeu. În Europa, prin tradiţie milenară, spiritualismul comunitar se acoperă cu creştinismul, iar în lumea românească se colorează ortodox. Creştinismul asumat este cununa metafizică şi garanţia morală a naţionalismelor europene autentice. Altminteri naţionalismul se biologizează în măsura în care se despiritualizează. Naţionalismul creştin se întemeiază pe iubire comunitară. El nu poate propovădui, în mod normal, egoismul, ura sau violenţa. În aceste condiţii, pentru naţionalismul creştin primează necesitatea **reformei morale** a societăţii, având drept scop istoric prefacerea treptată a democraţiei în reală **democraţie**. Dar despre toate acestea sunt mai competenţi să se rostească teologii prezenţi aici.

...

Necesitatea unei viziuni de dreapta, iar în viitor a unei drepte politice efective, se poate motiva în multe feluri. Aici mă mulţumesc cu câteva repere.

Dreapta e necesară pentrucă stânga s'a dovedit incapabilă, cu mijloacele ei, ieri ca şi azi, să împiedice prăbuşirea ţării. Iar dacă vorbim de democraţie şi pluralism, atunci ce fel de democraţie pluripartită poate fi aceea în care spaţiul politic este saturat dela centru spre stânga şi practic gol dela centru spre dreapta? Noi am ajuns să confundăm pluralismul cu cercul vicios al stângii. Ceva asemănător îşi dorea şi Dl. Silviu Brucan prin 1990: opoziţie şi pluralism, dar înlăuntrul Frontului, nu în afara lui! Adică o iluzie de pluralism şi deci o iluzie de democraţie!

Este necesar realismul dreptei, pentrucă noi am plătit destul tribut idealismelor trecutului, dela *"formele fără fond"* ale secolului al XIX-lea la *"formele fără fond"* ale societăţii româneşti de azi. Siluirea sau neglijarea realităţilor naţionale în numele diferitelor teorii de import ne-au dus la tragedia pe care am trăit-o şi din care nici astăzi n'am reuşit să ieşim cu adevărat.

Este necesar tradiţionalismul dreptei ca un fel de zălog de sănătate, echilibru şi înţelepciune constructivă. Îşi poate permite să fie antitradiţionalist, eventual, cine a ajuns să-şi dea cândva măsura maximă a propriei tradiţii. Noi n'am avut încă un asemenea răgaz istoric. Până la extravaganţele civilizaţiei nivelatoare s'ar cădea să trecem prin cumineniile unei culturi specifice majore. Cu atât mai mult cu cât Românii au în mod evident mai multă vocaţie culturală decât vocaţie civilizatorie. Or, lucru ce nu mai trebue demonstrat, orice cultură mare se altoieşte pe trunchiul unei tradiţii specifice.

Este necesar naţionalismul dreptei, pentrucă s'a dovedit că nici un alt factor n'a putut mobiliza până acum, după prăbuşirea vechiului regim, energiile creatoare ale naţiunii. Masa Românilor a rămas lenoşă şi opacă în noul context. Se ştie însă că Românii au o mare sensibilitate naţională; Dl. Al. Paleologu susţinea recent, într'un interviu publicat în revista *"Cuvântul"*, că aceasta ar fi o caracteristică a tuturor popoarelor din Est, care nici nu pot fi concepute altfel decât naţionaliste, naţionalismul lor fiind perfect legitim. Dar această sensibilitate naţională trebue activată şi canalizată corect şi constructiv. Şi aici mi-aş îngădui un avertisment: dacă nu vom avea un naţionalism întemeiat pe tradiţia eminesciană şi pe morala creştină, atunci vom lăsa locul liber unui naţionalism întemeiat pe tradiţia ceauşistă şi pe demagogia populistă, adică pe stupizenia şovină şi izolaţionistă a vadimilor, păunenştilor şi funarilor. Şi mai e ceva. Dacă omul individual, spre a fi sănătos şi destoinic, obişnuim să-i spunem: *"Cunoaşte-te pe tine însuţi!"*, *"Fii tu însuţi!"* şi mai ales *"ai încredere în tine însuţi!"*, de ce nu am spune aceleaşi lucruri şi comunităţilor omeneşti obiective care sunt naţiunile? Ce altceva este naţionalismul, în sensul lui curat, decât limpezirea şi stimularea personalităţii creatoare, a conştiinţei de sine şi a încrederii în sine a fiecărui neam, chemat să se integreze, cu sporul său specific, în marea simfonie a universalităţii?

Este necesar, în fine, creştinismul militant al dreptei, pentrucă numai prin unitate de credinţă şi prin curăţenie morală mai putem nădăjdui la o împlinire istorică. Altminteri vom risca să ajungem, vorba lui Dostoievski, *"Un simplu material etnografic"*... Noi avem creştinismul, aşa-zicând, în codul nostru genetic, iar toată istoria noastră esenţială s'a derulat sub semnul Crucii. Creştinismul e un centru viu de forţe eterne, pe care trebue să-l redescoperim în noi înşine. Dacă vom şti să-l căutăm pe Dumnezeu, avem încredinţarea că toate celelalte ni se vor adăuga nouă...

Oare să fie religia ceva care *"nu se mai poartă"*? Să fie una naţionalismul istoric şi alta spiritualismul religios? Priviţi puţin spre Israel şi veţi vedea că naţionalitatea şi religia nu se exclud deloc şi că din îm-

Continuare în pag. 5

PLĂNUIŢI DE ACUM

VACANŢA DVS. DIN VARA ACEASTA

Aranjaţi să fiţi la

"CÂMPUL ROMÂNESC"

- HAMILTON ONTARIO CANADA -

la săptămâna

TABEREI DE VARĂ

CÂMPUL ROMÂNESC

24 IULIE - 31 IULIE

Aduceţi cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit

PENTRU INFORMAŢII SCRIEŢI LA ADRESA:

Asociaţia Culturală Română
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ont, Canada L9C 7N5

NUMAI BULGARIA ŞI ALBANIA POT ÎNAPOIA CASELE NAŢIONALIZATE ?

"RESTITUTIO IN INTEGRUM"

Dr. Andrei COLTOFEANU

"RESTITUTIO IN INTEGRUM" reflectă spiritul de justiţie şi de morală raţională care sunt în măsură să poată determina o existenţă obiectivă.

În concepţia lui Immanuel Kant, morala raţională a fost numită pură fiind în afara oricărei legi empirice a simţurilor şi importantă prin aceea că poate deveni o necesitate absolută care să poată crea obligaţia de a iubi chiar şi pe duşman.

Raţionamentul bazat pe sentiment, nefiind valabil pentru toţi, nu poate avea o valoare universală.

Comunismul materialist şi ateu, ignorând existenţa spiritului, neputând astfel cunoaşte lumea decât empiric, prin simţuri şi nu transcendental, nu are capacitatea de a înţelege morala raţională care este singura ce poate obliga pe om să iubească pe aproapele său, acesta chiar duşman fiind.

"RESTITUTIO IN INTEGRUM" asemănător legii, reprezintă o cristalizare a moralităţii căci, termenii: moral, imoral, drept, nedrept, sunt termeni similari. **Normele morale precedă pe cele de drept din care se inspiră.**

În acest fel trebue înţeleasă maxima de drept "RESTITUTIO IN INTEGRUM" care va dăinui cât lumea, deoarece societatea se află încontinuu în căutarea unei stabilităţi **universale.**

De reţinut: o lege pentru a putea fi considerată lege, trebue să îndeplinească imperativa condiţie de fond şi anume, să conţină o normă de conduită socială formulată în mod general şi permanent, normă în mod obligatoriu morală, adică nu un îndemn la crimă sau deţinerea unor bunuri acaparate abuziv sau înapoiate neintegral, cum ar fi înapoierea unui singur apartament din câte au fost **acaparate abuziv.**

Comuniştii au un **"Fix"** acela al **cifrei unu;** să ai un singur cal, un singur câine în ogradă, un singur apartament şi să voteze în UNanimitate.

Pentru a convinge, comuniştii înlocuiesc voit dreptatea cu echitatea, deşi sunt entităţi distincte, astfel că, ceea ce este echitabil în gândirea morbid comunistă nu este drept şi nici adevărat în gândirea omului sănătos.

În comunism este echitabil ca cineva să aibă un bun pentru care nu a muncit sau să acapareze abuziv un bun.

O lege care permanentizează un abuz, este o lege care nu îndeplineşte condiţiunea esenţială de fond, adică aceea de a conţine o normă de conduită socială cu caracter moral, nu poate fi lege ci **un abuz care nu crează drepturi.**

Departe de a fi considerată lege, viitoarea lege care convine Puterii din România va destabiliza astfel încât aşa zisul proprietar făcut proprietar de o lege abuzivă nu poate obţine un drept de proprietate, deoarece abuzul nu crează drepturi ci o detenţie abuzivă **care va fi anulată atunci când Statul Român va deveni un stat de drept al domniei legalităţii.**

Este iminentă o "lege" după tipul proiectelor de lege publicate în presă, adică tot un "decret" tipic de naţionalizare aşa ca "Legea Fondului Funciar".

Nu întâmplător în Bulgaria şi Albania s'au înapoiat casele naţionalizate cu respectarea maximei de drept "RESTITUTIO IN INTEGRUM" cu toate că şi acolo situaţia era aceeaşi şi se punea şi acolo problema profitului electoral al Puterii. Şi acolo proprietarii fiind mai puţini, chiriaşii puteau oferi conducerii statale un capital electoral mai mare.

Modul în care au acţionat Bulgarii şi Albanezii n'a fost dependent numai de aceea că au înţeles corect ideea de drept ci, şi de faptul că au avut un concept politologic superior Românei.

Într'un stat de drept se respectă proprietatea ca drept al omului conţinând valori sacramentale şi se respectă "RESTITUTIO IN INTEGRUM" pe când într'un stat totalitar comunist, nu sunt respectate nici drepturile omului şi nici maxima de drept "RESTITUTIO IN INTEGRUM:".

Era normal ca în România "RESTITUTIO IN INTEGRUM" să se refere şi la înapoierea chiriilor încasate abuziv de regimul comunist, cum şi la cheltuielile de reparaţie a clădirilor deoarece "I.C.R.A.L.-ul" nu s'a comportat ca un bun proprietar, majoritatea clădirilor ajungând astăzi într'o avansată stare de degradare.

Întrebarea firească ce se pune astăzi este: DE CE în Bulgaria şi Albania se poate, iar în România nu, când relaţiile sunt similare în toate cele trei state?

Răspunsul este unul singur: **România nu a intrat încă în era de tranziţie ci,**

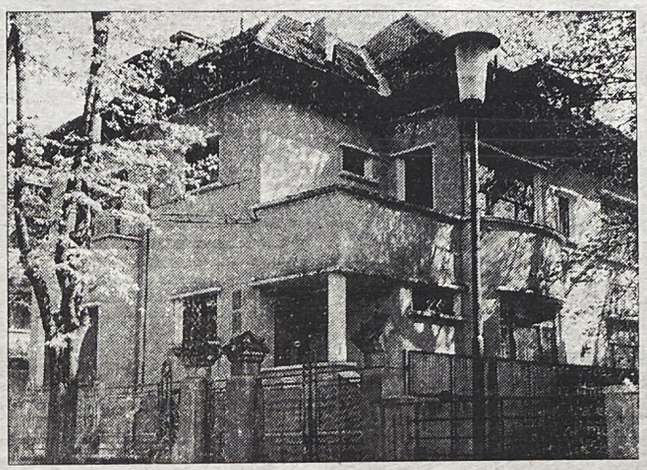

de continuare a comunismului.

Tranziţie, dela latinescul "tranzitio" semnifică trecerea dela o formă la alta, în cazul României trecerea dela o formă de guvernare la alta, lucru care nu s'a întâmplat în România deoarece Revoluţia nu a reuşit să înlăture comunismul ci numai ceauşismul.

Acest adevăr a fost declarat public de actuala Putere: *"Prin Revoluţie a căzut numai ceauşismul şi nu comunismul care conţine valori umaniste".*

Aceasta fiind realitatea nu este de aşteptat ca legea în curs de apariţie să îndeplinească acea imperativă condiţie de fond a unei legi: să conţină o normă de conduită socială cu caracter moral. O lege care dispune permanentizarea deţinerii unor bunuri acaparate în mod abuziv, este departe de a avea un caracter moral şi cu atât mai puţin poate fi vorba de o morală raţională pură, conform conceptului kantist.

Viitoarea lege va apare ca expresie a unui raţionament bazat pe sentiment dar valabil numai pentru comunişti şi nu pentru toţi, şi va fi lipsită de acea valoare universală către care tinde o adevărată lege. De aceeaşi susţinere beneficiază şi maxima de drept "RESTITUTIO IN INTEGRUM" pentru care comunismul nu are capacitatea necesară de a o înţelege.

Numai o societate liberă a unui stat de drept poate căuta continuu o stabilitate socială universală.

În comunism nu s'a înţeles că proprietatea are ca echivalent o cantitate de muncă depusă pentru realizarea acesteia. Dacă pentru un apartament s'a depus o anumită cantitate de muncă, pentru două, munca este de două ori mai mare. Comunismul nu a sesizat că disprețuind proprietatea disprețuiește munca de care a făcut atâta paradă când primul partid comunist a fost numit *"partid muncitoresc".*

Viitoarea lege nu poate fi decât de aceeaşi factură cu Constituţia (care prin art. 150 reactualizează legislaţia comunistă) şi cu Legea Fondului Funciar care în special prin art. 34-36-38 **este un veritabil decret de naţionalizare** căci *"Ce se naşte din pisică şoareci mănâncă".*

TEC
THE EUROPEAN CONNECTION
LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREŞTI	$ 750
MONTRÉAL - BUCUREŞTI	$ 750
VANCOUVER - BUCUREŞTI	$ 1300
CALGARY - BUCUREŞTI	$ 1300
TEC SPECIAL - Toronto - Viena	$ 599
TORONTO-FRANKFURT	$ 499
TORONTO-LONDRA	$ 390
TORONTO-AMSTERDAM	$ 490
TORONTO-LOS ANGELES	$ 350
TORONTO-NEW YORK	$ 199

Serviciile noastre sunt disponibile şi cu plata în rate (plăti peste $ 1000)

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=$59.33 peste 25lb $2.99Kg.
• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE

VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921

NECESITATEA UNEI VIZIUNII DE DREAPTA

Urmare din pag. 4

preunarea lor poate rezulta o capacitate uluitoare de a realiza şi a prospera în istorie! Poate că ni s'ar cădea şi nouă să fim puţintel *"evrei"* (fireşte, nu în sensul exclusivismului religios, ci în acela al unităţii naţionale prin credinţă...)!

• • •

Noi avem o tradiţie a dreptei ce poartă pecetea lui Eminescu şi pe care şi-au asumat-o, de-a lungul timpului, mai toate elitele noastre naţionale, culminând cu generaţia lui Eliade, Noica şi Ţuţea. Că pe această cale vor fi fost şi hărtoape, e de înţeles. Istoria nu-i domeniul perfecţiunii, iar în această privinţă, stânga este chiar mai ilustrativă decât dreapta. Nu există cale fără hărtoape, cum nu există pădure gără uscături. Dar nici drumul nu se defineşte prin hărtoape şi nici pădurea prin uscăturile ei...

În România de astăzi dreapta este firavă şi confuză, plătind tributul unui lung hiatus istoric. E anevoie să închegi ceva drept într'o lume strâmbă. În ţară există câteva formaţiuni politice şi câteva publicaţii periodice de dreapta. În exil, supravieţuitorii dreptei interbelice şi-au făcut datoria în ultima jumătate de veac şi unii sunt încă activi. Se naşte întrebarea: sunt acestea temeiuri suficiente pentru o viitoare dreaptă românească semnificativă? Rămâne de văzut. La vrednicia unor oameni de dreapta s'ar mai putea adăuga nu peste multă vreme, ca un factor favorizant, autocompromiterea galopantă a stângii, de care lumea va sfârşi prin a se sătura până la urmă, cum s'a întâmplat în Italia de azi...

Câteva lucruri mi se par totuşi evidente. Pe de o parte, dreapta de mâine nu va mai putea fi o simplă reeditare a dreptei de ieri. Chiar dacă principiile rămân aceleaşi, formele şi strategiile vor trebui regândite şi actualizate. Pe de altă parte, este mai urgentă formarea treptată a unei **sensibilităţi** de dreapta decât în temeiere pripită a unor formaţiuni politice neconvingătoare. Misiunea dreptei româneşti este astăzi mai cu seamă una de pedagogie naţională (directă sau mediată publicistic şi editorial). Până ce dreapta nu va izbuti să creeze, cu răbdare şi cu tact, un curent de opinie mai larg, inclusiv în sânul noii generaţii, care nu prea mai seamănă cu cea interbelică, orice acţiune politică directă riscă să rămână pură *"aflare în treabă".* Dacă nu se va compromite din pripă, cred că dreapta va ajunge să aibă un cuvânt important de spus într'un viitor nu tocmai îndepărtat.

Şi o ultimă observaţie. Cât priveşte dreapta, trei atitudini se fac simţite dinspre exil: una e de negare înverşunată, în limba de lemn a stângii; a doua este de afirmare nostalgică şi exaltată, cu retorica desuetă a anilor '30; cea de-a treia - singura cu adevărat profitabilă pentru dreapta - este de încurajare şi susţinere a unei drepte actualizate, temeinice din punct de vedere moral şi intelectual, al cărei succes nu poate fi însă unul imediat. Rămâne de sperat că această atitudine înţeleaptă, de promovare a unei drepte creatoare, iar nu epigonice, se va generaliza în anii următori. Sprijinul lucid al exilului poate fi esenţial.

Dacă va avea **un fond real,** noua dreaptă românească îşi va crea singură, în mod firesc, **formele adecvate** momentului. Ea va valorifica inevitabil experienţa dreptei anterioare, învăţând şi din virtuţile şi din erorile trecutului. Dreapta nu poate eluda trecutul, fiindcă este tradiţionalistă. Dar nici nu-l poate absolutiza, pentrucă este realistă... Iar nedreaptă nu poate să fie decât negându-se pe sine însăşi!

A.Marin CRIVĂŢ-VASILE

OLTENISME

—Ionel RĂDULESCU—

La Palatul Jean Mihail din Craiova în cadrul expoziţiei de "sculptură-fotografie" reţin atenţia două lucrări de referinţă ale artistului german Peter Jacobi, intitulate: *Rodica şi Eugen Ionesco* (B-dul Montparnasse 1988), *Emil Cioran* (Rue de l'Odeon 1988). Şi tot aici, expune fotografii dr. Anton Dobrescu, 93 de ani, din Craiova, decanul Artiştilor Fotografi din România.

•••

Sistemul asistenţei psihiatrice în Dolj e'n plin proces de restructurare fundamentată ştiinţific, în colaborare benefică cu psihiatrii olandezi, la cursurile de specializare dela Veltwipk şi Amsterdam, fiind prezenţi medici şi asistenţi craioveni. Să sperăm că psihiatria nu va mai lucra, de aici înainte, cu sereitatea, împotriva deţinuţilor de conştiinţă!

•••

Lipsa acută a furajelor concentrate în zootehnia Doljului face ravagii printre animale. Kilogramul a urcat la 300 de lei, dar nici la acest preţ nu-i de găsit. Importul de cereale e exclus, valuta intrând în buzunarele fără fund ale Puterii, iar lichidarea efectivelor de animale ar avea consecinţe tragice. Unica rezolvare rămâne stabilirea unor preţuri rezonabile la cerealele achiziţionate dela producătorii particulari.

•••

Studenţii Universităţii craiovene şi-au alăturat protestul colegilor lor dela Bucureşti, Timişoara, Cluj, Iaşi, Constanţa, Galaţi, solicitînd printre altele: anularea Hotărârii Ministerului Învăţământului cu privire la acordarea diplomei de absolvire, incluzând cele trei examene pentru anii terminali; revenirea la vechiul sistem de acordare a burselor şi anularea Hotărârii Guvernului de acordare a ajutoarelor sociale; reindexarea burselor retroactiv; reduceri la transportul în comun şi la accesul în instituţiile de cultură, muzee, teatre, cinematografe etc.; îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă în cămine şi cantine, condiţii decente de studiu; trecerea în fondul Confederaţiilor Studenţeşti a patrimoniului UASCR şi a caselor studenţeşti; recunoaşterea internaţională a calităţii de student.

•••

Programul TEMPUS a asigurat Facultăţii de Electro-Mecanică a Universităţii din Craiova fonduri valutare pentru modernizarea structurală a patru laboratoare fundamentale, în care învaţă peste 1500 de studenţi. Dintre aceştia, doar 20 de studenţi - selecţionaţi pe criteriul valorii şi al cunoaşterii unei limbi străine de circulaţie, au fost şase luni în contact direct cu realităţile procesului de învăţământ superior din Franţa, Belgia, Italia, şi Spania. Toate cele 30 de cadre universitare ale Facultăţii craiovene au urmat un curs de informare de o lună în străinătate. În ramura electro-mecanicii la Craiova, funcţionează singura secţie de tracţiune electrică din ţară, ce pregăteşte specialişti în exploatarea raţională a materialului rulant - locomotive şi tramvaie, pe lângă specialişti în electro-mecanică generală şi robotică. **TEMPUS**-ul, cu fonduri valutare ale Comunităţii Internaţionale a facilitat procurarea unor echipamente ultramoderne Facultăţii craiovene de Electro-Mecanică. Merçi Europa Liberă!

•••

Ca pretutindeni în ţară, şi la Craiova preţurile apartamentelor ating cote paroxistice. R.A. INVEST Dolj a stabilit doar 20 de apartamente (din 11.000!) ce vor fi vândute în '94 pe baza listelor de prioritate. Preţurile estimative, cu alte cuvinte minime, oscilează între 10 milioane o garsonieră şi 50 milioane lei un apartament cu patru camere, funcţie de calitatea construcţiei, etaj, zonă etc., în condiţiile în care media salariului lunar net e sub o sută mii lei.

•••

Prima promoţie de ambulanţieri şi operatori-registratori la Craiova a cuprins 52 de absolvenţi ai şcolii înfiinţate în toamna anului '93, sub egida *"Operelor caritabile franceze ale Ordinului de Malta"* care, între altele, a asigurat dotarea cu un manechin de resuscitare cardio-pulmonară cu senzori. Cei 52 de absolvenţi sunt şoferi ai autosanitarelor din Craiova care după cursul de şase luni au căpătat un minimum de cunoştinţe de prim-ajutor medical, manipularea şi poziţiile de transport adecvate, oxigenoterapia, imobilizarea pacientului, pansarea, hemostaza etc.

•••

Craiova a fost binecuvântată de mama natură cu celebrul parc Bibescu, unul dintre cele mai mari şi mai frumoase parcuri naturale din ţară. În afara acestuia, Bănia nu se poate mândri cu alte oaze de linişte şi verdeaţă care să încânte ochiul şi să bucure sufletul. Bugetul e la pământ, ca de altfel şi spiritul gospodăresc al edililor. Vandalismul şi năpăstarea se zăresc la tot pasul: străzile pline de gunoaie menajere neridicate din lipsa motorinei, aleile parcurilor distruse, arbori şi arbuşti frânţi, smulşi din rădăcină sau uscaţi, zone deşertice, munţi de resturi, rău mirositoare etc.

Lipsa furajelor face ca porcii Complexului dela Maglavit-Dolj să se mănânce între ei; din 35.000 de capete au rămas sub 3.000. Zilnic mor, în medie, 30 de porci. Complexul înglodat în datorii e falimentar.

•••

Dacă în '92 deplasările parlamentarilor au costat 180 milioane de lei, în '93 s'au alocat 3 miliarde lei! O parte din parlamentarii doljeni (cea trandafirie) vin la Craiova escortaţi de poliţie, claxonând şi depăşind cu mult viteza impusă de lege, spre stupefacţia celor ce i-au trimis să-i reprezinte în Parlament.

•••

Faptul că 35% din totalul veniturilor la bugetul de stat reprezintă impozitul pe salarii în timp ce impozitul pe profit e doar 16%, reprezintă încă o dovadă a politicii sociale aberante a guvernului comunist. Ţineţi minte cinci cuvinte: e la fel ca înainte!

•••

De doi ani, firma daneză **NOVO NORDISK** a asigurat insulină umană pentru 25 de copii, înlocuind seringa clasică cu un "stilou" care conţine "cartuşe" de insulină şi a oferit doljenilor bandelete pentru automonitorizarea diabetului. Firma a iniţiat cursul de educaţie sanitară a copilului diabetic.

•••

Prestigiosul Naţional din Bănie, prin directorul său - actorul Emil Boroghină - a fost prezent la Convenţia Teatrală Europeană dela Cracovia, care va organiza anul acesta Festivalul Internaţional de Teatru dela Luxemburg.

•••

Inflaţia face ravagii, valul de scumpiri e rezultatul majorării preţurilor la energie şi combustibili. La Craiova smântâna e 1600 lei/kg, untul şi telemeaua de vacă 2400 lei/kg, telemeaua de oaie 2600 lei/kg! Să tot citeşti preţurile şi să ieşi din magazin, cum ai intrat, fiindcă punga nu-ţi permite.

•••

La Şcoala Specială pentru Hipoacuzici Craiova se lucrează cu migală şi răbdare pentru demutizare, corectarea şi structurarea limbajului, dezvoltarea auzului, "înfiripărea" comunicării, transmiterea cuvintelor prin limbaj mimico-gestual. Se remarcă sala microfonică şi cabinetele de audiometrie. Ionel Prunaru - profesor cu har şi pasiune pedagogică - şi-a conceput şi dotat sala de cultură fizico-medicală, în care sunt "provocate" şi depăşite adesea multiple stări fizice.

•••

Destinul Institutului de Cercetări electrotehnice din platforma industrială Electroputere (ICMET Craiova) este în derivă. Fondul de 1% din profitul tuturor societăţilor româneşti nu ajunge la institutele de cercetare, iar activitatea nu-i acoperită integral prin contracte. Regresia actuală se răsfrânge negativ în criza generală a industriei româneşti şi-e amplificată de impasul decontării, contractării şi finanţării lucrărilor de cercetare-dezvoltare, dublat de creşterea activităţii birocratice şi administrative asupra activităţii de cercetare ştiinţifică şi inginerie tehnologică din Oltenia. Sindicaliştii acuză neplata salariilor, ineficacitatea managerială, inerţia, toleranţa şi nepăsarea, exprimându-şi votul de neîncredere în actuala conducere, care doreşte fărâmiţarea institutului în societăţi comerciale, neaşteptându-se promulgarea Legii Cercetării.

Instantanee

LOVITURA DE MĂCIUCĂ

—Roman BĂDĂIAN—

Sunt pe Calea Moşilor la vitrina magazinului de biciclete şi aştept ora 14.00 să se redeschidă pentru programul de după amiază. Printre alţii mă pomenesc lângă mine cu un bărbat înalt, voinic adică, roşu în obraz şi cu înfăţişare de Slav potolit şi greu mişcător. Lângă el se insinuează unul mărunţel - om tot aşa trecut de 50 de ani, ca şi primul - dar acesta slăbuţ, mărunţel, brunet şi cu şapcă neagră, un fel de cartian de altădată, ţâfnos şi gata de harţă. *"Eu, domnule, zice tam-nesam micul brunetel, (căruia acum îi văd mustăcioara à la Charlot), n'aş fi făcut aşa. Pe toţi tovarăşii comunişti, din posturile de conducere, i-aş fi trimis în mină, că tot au mâncat ei borş o viaţă că baza clasei muncitoare sunt minerii."* Voinicul îşi dă pălăria gri mai pe spate şi oftează. *"Minerii, domnule?* întreabă într'odată aprins. *Iacă's máine-poimáine patru ani de când am mâncat o bătaie soră cu moartea. N'am putut crede că omul poate rezista la aşa ceva... Cum să se ducă ei în mine, îi zice brunetelului, i-au chemat pe mineri aici, să-i scape, căci în Piaţa Universităţii asta s'a cerut: "comuniştii să nu mai fie în funcţii de conducere". Nu neapărat să fie băgaţi în mină sau închişi. Doar să nu mai aibă dreptul de a mai avea posturi de conducere". "Fugi, domnule,* zice brunetul, *că minerii n'au făcut chiar aşa..."*

Doi oameni, două opinii despre un dureros adevăr trăit în ţară în zilele de neuitat 13-15 Iunie 1990 ultima zvâcnire a urii de clasă, ultimul răcnet al comunismului din România rănit de moarte. Când gândesc aşa, omul solid de lângă mine îl părăseşte pe cel mic şi "rău", (acesta pleacă) şi masivul mă trage de o parte. *"Te văd om serios,* zice, *vreau să-ţi spun ce mi-a dat Domnul Dumnezeu să pătimesc. Eu nu's membru al nici unui partid, n'am fost la comunişti şi, din întâmplare, în ziua de 14 Iunie 1990 mă aflam pe bulevard, în zona Teatrului Naţional când minerii au năvălit ca o hoardă în mijlocul Capitalei. Eram rezemat de un perete când un furios bine hrănit şi bine îmbrăcat în salopetă de miner, aproape nouă, mă arată cu degetul şi strigă de sub o cască de miner nou nouţă: iată-l! Ăsta-i unul din ăia care vrea puterea. Mă ia de piept şi-mi strigă în nas: actele tăle, mă!" Întâmplător n'aveam la mine nici un act. "Pe el!" a răcnit bine hrănitul. Îndată au venit braţele negre şi m'au prins de mâini, apoi rângi de fier mi-au burduşit spatele. "Nu daţi, oameni buni" - ceream năucit. "Ceaveţi cu mine? N'am făcut nimănui nimic, n'am zis nimic". "Ce cauţi aici, burjuiule?" m'a luat mai din scurt un subofiţer de miliţie. "Mă aflam aici întâmplător". "Întâmplător, ai?! Ei las'că vedem noi acum: hai la secţie!" Aşa am scăpat de pumni de mineri şi bare de fier, de înjurături nemaiauzite, ochi de fiară şi duhnire de ţuică. Aşa am ajuns la circa de poliţie de care aparţin. În pumni şi palme m'au dus la un căpitan foarte agitat care loveă la nimereală vreo 40 de tineri înghesuiţi într'o cameră. "Vreţi voi puterea, mă? Voi?? Netunşilor!" Loveşte cu picioarele şi vine cu pumnul până'n obrazul meu cu adresarea directă: "Tu, mă?!" şi în dumnezei şi paşti mă întoarce cu faţa la perete şi mă pipăie să vadă de n'am ceva periculos prin buzunare. "Eu, zic foarte greu, n'am fost cu tinerii de aici. Pe mine m'au adus aici din greşeală." "Greşeală, ai? Noi greşim? Noi, mă?" Mă prinde de cămaşa plină de sânge şi când îmi vede faţa deja desfigurată de mineri zice unui subofiţer să mă ducă să mă spăl pe faţă apoi să mă ducă la şefu'. Subofiţerul mă duce în brânci până la o chiuvetă unde nu vreau să mă spăl. "Spală-te, mă, moşierule"! "Nu mă spăl: vreau să mă vadă comandantul aşa cum arăt". "De ce"? "Să înţeleagă ce se întâmplă acolo, în stradă". "Mă!! răcneşte la mine subofiţerul. Ne dai tu nouă lecţii. Ştim prea bine ce e acolo: punem la punct burghezia şi moşierimea care vrea iar puterea. Puterea noastră n'o dăm nimănui, să fie clar. Ne-am construit-o 45 de ani"... Hai la şefu", tovarăşul colonel". L-a luat gura pe dinainte căci m'a dus tocmai la colonelul ce fusese mai înainte activist de partid. Ăsta mă întreabă aparent mai blând ce-i cu mine, de ce m'am amestecat în evenimentele dela Universitate. I-am spus şi lui că din întâmplare m'am aflat în centru, pe unde stau eu deobicei. "Deobicei?" întreabă încruntat. Scrie pe hârtia asta o declaraţie: cine eşti, unde locuieşti, unde lucrezi şi dacă faci parte din vreun partid." Am scris cu greu, după ce l-am rugat să mă lase până mă liniştesc, să nu-mi mai tremure mâinile. Se însera de-acum. După ce-am scris, m'au băgat înapoi în camera unde n'am avut loc decât să stau în picioare. O noapte am stat acolo om de om, toţi cu feţele desfigurate, cu părul plin de sânge şi pământ. Majoritatea tinerilor aveau capetele sparte, la lovituri făceau pipi pe ei, alţii scăpau şi treaba mare. N'am văzut în viaţa mea atâta ură şi atâta forţă în a lovi ca la miliţienii ăia. Vedeam în ei ura celor care sunt în pericolul de-a fi scoşi din marele "bine" în care au dus o viaţă de fiare bine plătite. Sau ce dracu era cu ei de turbaseră asa."*

Unul se uită lung la mine şi continuă: "cred că de-aia şi noaptea aceea de groază de 14-15 Iunie au venit două-trei schimburi de miliţieni odihniţi care ne loveau şi ne înjurau cu o tot mai mare înverşunare". E cumplită contrarevoluţia, îi spun omului. Ea a făcut în istorie cele mai mari ravagii. Se pare că n'a înregistrat ce-am spus, dar a oftat atât de adânc încât m'am cutremurat. "A doua zi, frânt, am căzut lat când s'a deschis uşa. Acelaşi căpitan i-a comandat altui subofiţer să mă ridice şi m'a dus iar la chiuvetă. Aici era o oglindă. Când m'am văzut în ea mi-a răcit sângele: părul căzut pe ochi era încă năclăit de sânge, faţa îmi era umflată, numai vânătăi, mâinile îmi erau vinete de lovituri şi mă dureau oasele. M'a obligat să mă şterg bine cu o cârpă şi m'au dus iar la colonel. Acesta a zis că se confirmă cele scrise de mine în declaraţie, mă eliberează. Pe la ora 12, în ziua de 15 Iunie am fost dus în stradă. Cu greu am putut traversa.

Cine ştie... Oamenii uită. Uneori prea uşor şi prea repede. Alteori dau paguba pe câştig, mai ales când la cârmă se află specialişti în a lovi şi-a striga de durere, a fura şi a striga hoţii, a minţi şi a striga că sunt minţiţi, a dezorganiza şi a arăta cu degetul spre Opoziţie pentru haosul din ţară. Când puterea se clatină aplică pe loc lovitura de măciucă! Reflex al deprinderilor socialiste.

Dr. AXENTE BUCSA
anunţă deschiderea noului său
CABINET DENTAR
dotat cu cea mai modernă aparatură
85-93 Sanatorium Rd., Hamilton
Tel. (905) 318-6106

PRĂBUŞIREA CETĂŢII

Ovidiu VASILESCU

Nu trecuse prea mult de când comuniştii români, bine organizaţi de serviciile de informaţii sovietice, - pentru care, de fapt, PCR lucra deja - când, săptămânal, ori cel puţin săptămânal, marile artere ale oraşelor, - mai ales ale Bucureştilor - gemeau sub o masă compactă de oameni, timp în care totul, dar, aproape totul, intra în rezonanţă sub unda de valuri sonore stârnite de uralele aproape paroxistice, ale mărşăluitorilor.

Nu se zvântase bine sângele Mareşalului Antonescu şi nu se stinseseră încă amintirile ultimei mari demonstraţii antibolşevice, organizată de ultimele conştiinţe româneşti, când, prin faţa tribunelor improvizate, ori executate cu migală şi minuţioasă atenţie, toate însă, drapate în roşu incendiar, fluvii de demonstranţi răsplăteau cu ovaţii, dansuri şi inconştientă devoţiune, grupul ucigaşilor ultimelor valori româneşti, banda Pauker - Dej, care, din tribune răspundea cu mimate aplauze şi un bine meritat dispreţ.

Ei ştiau că masele acelea neurotice erau compuse din oameni sincer ataşaţi doctrinei comuniste, - o absurditate cu un enunţ aproape religios - din oameni nerealizaţi pe plan moral, ori material, alături de care, manifestau cu ardoare, o bună parte din vechii "demnitari", politicieni veroşi, oportunişti gata să pună pelerina în direcţia din care suflă vântul.

Ei ştiau desigur, că partea cea mai mică din tumultul acela o formau păcăliţii, cei care se rătăceră în labirintul celei mai mari înşelătorii a secolului XX. În general oameni simpli, ori de nivel mediu, care însă, credeau cu tărie într'un fenomen socio-politic pe care nu şi-l puteau explica pe deplin! Restul erau oamenii momentului, indivizi fără principii, fără morală, o moştenire mai veche cu un gând sinistru de căpătuială şi parvenire, cei sub ochii cărora şi cu al căror accept tacit, ţara fusese infiltrată de spionii sovietici, angajându-i pe comuniştii români, în cel mai mare act de trădare naţională cunoscut vreodată. Ei, angajaţi prin jurământ, să lucreze pentru Rusia Sovietică, împotriva intereselor vitale româneşti.

O atât de masivă participare românească la "serbările" şi la fărădelegile clicii comuniste, la un răstimp atât de scurt dela a doua desfiinţare a statului constituţional român, este o constatare dureroasă dar, adevărată; această participare era, în mare majoritate, aceeaşi care îl ajutase pe Carol II să desfiinţeze legalitatea statală şi să arunce ţara în braţele sângeroasei sale dictaturi.

Tandemul Pauker-Dej, ştia deci bine pe cine se putea conta. Din păcate, puteau conta pe foarte mulţi!

Pe unii din naivitate şi obscurantism, pe ceilalţi, din perversitate şi instinct de conservare. Toţi însă, erau pentru comunişti nişte paiaţe putrede, uşor de manevrat din sfori.

Justiţia populară! Justiţia clasei muncitoare! Poporul este lege azi! Moarte trădătorilor de ţară! Adică, ultimilor patrioţi români care se mai opuneau dezmăţului naţional. Moarte agenţilor imperialiştilor, ca Iuliu Maniu, scria cu litere majuscule Silviu Brucan (Brukner) în organul partidului, Scînteia.

Ecoul scrisului său se auzea şi răsuna tocmai în sălile de tribunale; volbură de ură, nemernicie şi rigiditate ereditare erau acuzaţiile judecătorilor de ocazie, ori de carieră.

Primii trăiau momentul răzbunării (!) oarbe pentru toate nereuşitele lor, în timp ce juriştii de carieră, strigoii unor mai vechi complete de "judecată" aserviţi cândva palatului regal, erau cei care au sugrumat cel mai frumos ideal al naţiunii, şi aveau să fie şi de data aceasta, - doar temporar - stâlpii spânzurătorilor de care vor atârna ultimile speranţe româneşti!

Asesorii populari - chiar populari - nişte scursuri sociale ale plebei proletare, stăteau importanţi şi neclintiţi în jilţuri, căpătând - fără voie - un aer sobru venit dela uniformele militare în care erau îmbrăcaţi. Din când în când, cu o poză confidenţială, şopteau ceva în urechea judecătorului. De fiecare dată, "judecătorii", mai ales canaliile trecutului burghez, aprobau impersonali, prin mişcări de cap. Profesioniştii din tată'n fiu, deveneau umili, dispărea grandomania şi servili, trădau în continuare profesiunea care trebuia să fie oglinda unei naţiuni civilizate. Răul deci, se comitea în comun!

În deplin acord cu noua eră proletară! Sălile de judecată dacă nu erau goale, erau tixite cu gardienii securişti, securitate în civil şi soţiile acestora, pe lângă care forfoteau aşa zişii consilieri sovietici, KGB-işti, mentorii de mai târziu ai lui Iliescu, Ceauşescu, Petre Roman, ş.a.m.d. În mijlocul acelor hiene şi al unui climat de teroare, bine orchestrat de prezenţa anchetatorilor, de fapt nişte torţionari ordinari, cât şi în morga severă a "judecătorilor, stătea năpăstuitul: patriotul român, care, printr'o intuiţie divină, se opunea acelei clase subumane, botezată comunistă.

Un rechizitoriu fugar, tăios şi sălbatec însă, cu acuzaţii stereotip ca: duşman al poporului, activitate subversivă de răsturnarea ordinei de stat (!), duceau imediat la condamnarea la moarte, ori pe viaţă, fără drept de apel.

Ei, asasinii stării legale, ei, care desfiinţaseră statul constituţional, vorbeau în numele acestuia!!!

Şi când te gândeşti că astfel de sentinţe, sute de mii, erau date de către "juriştii" de carieră!! Poate tot ce a avut mai urât ţara românească.

Nu peste mult timp însă, când partidul şi-a format "cadre", slugile acelea scârboase au umplut închisoarea Făgăraş, unde s'au întâlnit cu fraţii lor de trădare, poliţiştii.

Se trage concluzia că răul care stăruie şi azi în România, nu l-au comis numai comuniştii. La el a participat o bună parte a naţiunii. Ce trist!

Pe Iisus nu l-au condamnat la moarte Romanii, nici legiuitorii de atunci. Fariseii plini de ură împotriva ideii de bine şi adevăr şi mai ales, gloatele imorale care, l-au preferat pe Baraba. Au eliberat un delicvent, sacrificându-l pe Cel care reprezenta moralitatea, principiile şi legile adevărului, pe care să se sprijine cetatea.

Tot aşa şi în cazul patrioţilor români. Au fost exterminaţi de comunişti cu ajutorul unei bune părţi a populaţiei. Ce trist!

Naţiunea română agonizează şi azi, ca şi pe timpul măcelului lui Carol II, ca şi pe timpul lui Pauker, Dej, Ceauşescu. Lipsită de caracterele superbe, de cremenea unor voinţi pe care singură şi le-a exterminat, ea, naţiunea se lasă tot mai mult prinsă'n cleştele noii burghezii comuniste şi mirajul reprezentanţilor ei din Opoziţie.

Exterminând tot ce a avut mai bun, de a nu fi fost în stare să-şi iubească eroii, ea suferă azi consecinţele. Se destramă treptat. Ce trist!

Fără răul din interior, care s'a dovedit a fi fost atât de mare, neamul românesc nu s'ar prăbuşi azi sub zidurile cetăţii, pe care, ei, cetăţenii le-au surpat. Ce trist!

UN ACT AL DISPERĂII

Urmare din pag. 1

protest împotriva trimiterii armatelor române dincolo de Tisa, unde în pusta maghiară nu-i aştepta nimeni cu flori, iar în Tatra erau tot atât de bineveniţi ca în Caucaz. Motivul nu este greu de aflat, dar...

Pe cât de mult era sabotată campania împotriva Sovietelor, tot atât era şi aprobarea apartenenţei României la Pactul Tripartit. Însuşi Ministrul de Externe al României, Mihai Antonescu, încerca să dreagă din cioburile Micii Înţelegeri titulesciene, o Mini Înţelegere cu Croaţia şi Slovacia, asemenea celor care pun soldaţi de plumb în calea şenilelor tancurilor, pentru a le opri înaintarea. Clar viziune politică a lui Ică, pateticul care spunea că *"sângele Neamului se bate pe nicovala veacurilor"*...

După Conferinţa Aliaţilor dela Teheran, opoziţia din România, complet lipsită de informaţii despre rezultatul acestei conferinţe, încearcă să ia legătura cu Anglo-Americanii pe baza fostelor relaţii dinainte de război. Anchilozată în vechi principii, opoziţia din România n'a văzut şi n'a înţeles marile transformări şi traume ale omenirii şi în special ale Europei, petrecute în perioada 1938-1944.

Un memoriu al opoziţiei trimis peste hotare la sfârşitul anului 1943, este întâmpinat cu reticenţă de Englezi care au spus că *"guvernele aliate nu pot lua în consideraţie decât o propunere de capitulare fără condiţii"*. Tot în felul acesta au reacţionat şi Americanii, care puneau drept condiţii indispensabile unui dialog: retragerea trupelor române din Rusia şi ruperea legăturilor cu Germania, ca şi când acestea ar fi fost un joc de şotron.

Aflând de acţiunea opoziţiei, Mihai Antonescu s'a grăbit şi el să tatoneze o posibilitate a ieşirii României din război.

Rusii erau ţinuţi la curent de către Anglo-Americani cu toate acţiunile întreprinse de opoziţia din România şi faptul că partidele din opoziţie se orientau tot către Apus, i-a făcut să fie mai pragmatici. Perfect informaţi asupra situaţiei politice din România, Ruşii ştiau că opoziţia nu dispune de nici o posibilitate practică de a lua puterea în ţară şi au preferat să ducă tratative cu guvernul dela cârma ţării. Consilierul rus Semeonov şi ambasadoarea Alexandra Kollontay, dela Stockholm, au comunicat la începutul lunii Aprilie 1944, Ministrului român din Suedia, că preferă să discute cu guvernul Mareşalului Antonescu.

La 2 Iunie 1944, Semeonov declară lui Fred Nanu, Ministrul României, că *"dacă prin absurd, Germanii părăsesc România de bunăvoie în termen de 15 zile, guvernul sovietic nu are nici o obiecţie ca România să rămână ţară neutră"*. Nu era decât confirmarea condiţiilor deja avansate de Sovietici pentru armistiţiul cu România şi care era:

1. Guvernul român acordă armatei germane un termen de 15 zile pentru părăsirea României; în cazul că guvernul german refuză să-şi retragă trupele, Armata Română va lupta alături de armatele ruse în contra trupelor germane, pentru a le sili să iasă din România.
2. Valoarea despăgubirilor de război să fie fixată în raport de greutăţile financiare ale României şi de situaţia ei economică.
3. Să se respecte o zonă liberă în care guvernul român să funcţioneze nestânjenit de trupe străine.

Condiţiile puse de Ruşi căutau să anihileze total acţiunea opoziţiei care, cu acordul lui Antonescu, trimisese la Cairo pe Ştirbey să ducă tratative cu Aliaţii. Această acţiune a avut un eşec total, Anglo-Americanii rămânând ferm pe poziţia capitulării necondiţionate faţă de Ruşi.

Derutată de propunerile mai avantajoase făcute de Ruşi lui Antonescu, opoziţia face tot posibilul să torpileze tratativele duse de Nanu la Stockholm, supralicitând pe lângă ambasadoarea Kollontay.

În faţa acestei supralicitări, vechea şiretenie a diplomaţiei ruseşti şi-a spus cuvântul. De unde la început Ruşii erau hotărâţi să conlucreze cu un guvern Antonescu-Maniu, văzând pătimaşa adversitate a opoziţiei faţă de persoana Mareşalului, Ruşii vin cu o formulă bombă care i-a derutat total pe cei din opoziţie: Aducerea pe tronul României a ex-regelui Carol al II-lea şi un guvern Tătărescu. Formula rusească nu era lipsită de temei. Erau oamenii cu care au mai lucrat şi în care Sovieticii aveau încredere. Sub guvernul Tătărescu, exregele Carol al II-lea a cedat fără nici o opoziţie Basarabia şi Bucovina de Nord, iar acum ar fi creat din el ceea ce mai târziu au făcut din Norodom Sihanouk. Este meritul opoziţiei şi poate al lui Iuliu Maniu personal, că această formulă avansată de Ruşi a fost categoric respinsă, indiferent de gravitatea urmărilor.

În faţa refuzului unanim de reîntoarcere pe tron a lui Carol al II-lea, Ruşii au renunţat la acest pion dar l-au păstrat pe Tătărescu, omul dezagreat de partide, care va deveni Ministru de Externe în guvernul Petru Groza, în timp ce Maniu va fi închis pentru totdeauna.

Tergiversările discuţiilor au făcut ca timpul să lucreze în defavoarea opoziţiei. În final, opoziţia a cerut şi pentru ea garantarea condiţiilor de armistiţiu oferite lui Antonescu, dar diplomaţia rusească era prea perfidă pentru a nu-şi da seama de adâncirea conflictului dintre opoziţie şi Antonescu şi a considerat că, deoarece nu s'a răspuns la condiţiile oferite înainte, nu mai este cazul de a le reînnoi.

La Stockholm, Alexandra Kollontay încerca în zadar să ajungă la o înţelegere cu guvernul Antonescu, pentrucă opoziţia era total împotriva acestei înţelegeri. Pe de altă parte Ştirbey dela Cairo îi nemulţumea total pe Ruşi văzând în acţiunea lui un act pro-occidental şi anti-sovietic.

Suspiciunea rusească şi nehotărârea lui Ică Antonescu, al cărui joc duplicitar a fost dezastruos pentru ţară, a făcut ca semnarea unui armistiţiu cât de cât acceptabil să întârzie.

Debarcarea Aliaţilor în Franţa şi crearea celui de-al doilea front i-a îndepărtat şi mai mult de realitate pe cei din opoziţie, fiind convinşi că Anglo-Americanii vor debarca sau vor trimite trupe paraşutate în România, deşi răspunsul Aliaţilor a fost totdeauna precis: *"Înţelegeţi-vă cu Ruşii"*.

După o masivă pregătire pentru un mare atac, la 19 August 1944, Ruşii au spart frontul din Moldova. Rezistenţa Românilor n'a fost nici pe departe cea aşteptată, pentrucă de luni de zile s'a dus o propagandă defetistă de ieşire din război şi că înaintarea Ruşilor va duce la înfrângerea Germanilor şi "eliberarea" ţării. Începând din luna Mai 1944, ca niciodată în timpul războiului, ofiţerii şi soldaţii de pe front erau trimişi în concediu, în aşa fel, că niciodată efectivul prevăzut pentru apărare nu era complet.

Uşurinţa cu care s'a spart frontul a făcut ca mareşalul Antonescu să se concentreze mai mult asupra opririi inamicului şi mai puţin la celelalte treburi ale ţării.

Opoziţia complotistă avea altă perspectivă. Orice înfrângere a armatei şi orice înaintare a inamicului, erau favorabile loviturii plănuite.

Situaţia în care se afla ţara, cerea o acţiune de salvare, dar aceasta nu trebuia făcută oricum. În 1918 a existat Pacea dela Buftea, dar exista şi o România care nu capitulase, în frunte cu Regele, la Iaşi. Pluralismul politic permitea schimbări de guverne şi alianţe, fără seisme care ar fi zdruncinat temelia Statului. Acum, situaţia era complet diferită. Nu existau nici oamenii politici din 1918, nici un inamic civilizat. Ne ameninţa tăvălugul comunismului de care n'am ştiut cum să ne apărăm.

Faptele şi etapele care au dus la chemarea la Palat şi arestarea lui Antonescu şi a colaboratorilor săi au fost descrise pe larg de mai mulţi autori şi nu diferă prea mult dela autor la autor. Proiectată pentru 26 August, când trebuia să participe toţi reprezentanţii partidelor politice la Actul Final, din disperare că Antonescu la acea dată ar fi fost pe front şi nu mai putea fi făcut inofensiv, acţiunea care trebuia să poarte răspunderea toţi factorii politici angajaţi, a fost lăsată pe seama regelui Mihai, care în disperare de cauză şi-a asumat răspunderea unei acţiuni ce trebuia făcută de oamenii politici, fără implicarea monarhiei.

Armata Română a primit ordin să înceteze lupta dar Ruşii n'au primit ordin de încetarea ostilităţilor cu Românii.

Între 23 August şi 12 Septembrie 1944, statutul României a fost de ţară capitulată fără condiţii. Când s'a semnat armistiţiul era prea târziu. Ruşii ocupaseră cea mai mare parte a ţării ca teren inamic şi ce este mai grav, ostaşii care au executat ordinul de încetare a focului au fost făcuţi prizonieri şi duşi în Rusia de unde mulţi nu s'au mai întors.

Urgia vremurilor i-a făcut pe Români să blesteme această zi. Să lăsăm viitorului şi istoriei s'o judece, iar noi să aprindem o lumânare pentru nevinovaţii necunoscuţi care au pierit fără luptă, datorită actului de atunci.

George AUGUSTIN

DIVERSIUNEA NUMITĂ GH. FUNAR

Gh. Ionescu OLBOJAN

Sfârşitul lunii Iunie a fost marcat la Cluj-Napoca de noi tensiuni între partidul lui Funar şi cel al lui Marko Bela, vorba fiind de PUNR şi UDMR. Care este nodul discordiei dintre cele două formaţiuni politice, imortalizat în grupul statuar din Piaţa Unirii din urbea mai susamintită. Dl. primar al municipiului de pe Someş vrea să facă un pricaz prin care în Piaţa Unirii să înceapă săpăturile arheologice în vederea găsirii ruinelor fortului roman stabilit odată aici. Manevra este contestată de opozanţii săi, Maghiarii strânşi în jurul UDMR-ului. Ce vrea în realitate Dl. Funar? Nimic altceva decât să-l scoată din piaţă pe trădătorul de neam Matias Rex, cum îi spun Ungurii lui Matiaş Corvinul, acel rege al Ungurilor provenit din naţia română. Dl. primar nu are ochi să-l vadă şi gata! Jos cu el! Să îl ia Maghiarii şi să-l aşeze pe undeva prin Budapesta sau alte localităţi de dincolo de fruntariile României! Pentru această operaţiune de demolare a statuii şi montarea ei în altă parte, primarul are destui bani de alocat din averea publică. Pentru repararea străzilor şi a gării oraşului însă n'are. El vede numai ce îi convine: resurecţia monumentelor grandioase şi a punerii Ungurilor la punct, pentru a nu mai mişca în front. Astfel, doreşte să întâmpine aniversarea celor 1880 de ani de atestare documentară a existenţei municipiului de pe Someş. Cu ce anume? Cu dezvelirea Monumentului Memorandiştilor şi cu readucerea în piaţă a statuii "Lupa Capitolina" dăruită clujenilor de către Italieni şi montată după 1990 în curtea Muzeului de Istorie al oraşului de către chiar Dl. primar, când îl apucaseră primele năbădăi împotriva UDMR-ului.

Observatorii politici atenţi la manevrele aşa-zise politice ale PUNR au căzut de acord că Funar şi PUNR-ul sunt o diversiune a politicii maghiare desfăşurate de UDMR cu acordul Budapestei. Care sunt argumentele acestei constatări?

1. Maghiarii aveau nevoie pentru a justifica existenţa UDMR-ului de forţă politică naţional-extremistă care să constituie contraponderea şi motivaţia de a fi a acestei formaţiuni politice şi ea extremist-naţională. Fără existenţa unui grup naţional român ei nu-şi puteau argumenta politica anti-românească pe la uşile organismelor internaţionale în care au fost primiţi cu surle şi tobe, total diferit de cum am fost primiţi noi, Românii.

2. Primii conducători ai PUNR-ului au primit pe căi ocolite sume de bani sau au fost sponsoraţi pentru călătorii în exterior de către Maghiarii din exil, la indicaţia UDMR-ului. Mulţi dintre cei care au beneficiat de asemenea "ajutoare" latră dar nu muşcă în relaţia PUNR-UDMR. Fac zgomot pe anumite teme şi pe anumite registre sonore pentru a da impresia de naţionalişti, dar excursul lor nu este altceva decât un nou motiv pentru ca Maghiarii să ne arate cu degetul către comunităţile internaţionale, plângându-se de atitudinea neconciliantă a Românilor şi cerând astfel un regim de protecţie pentru "biata" minoritate maghiară din Transilvania.

3. Jocul de întrajutorare CARITAS din Cluj a fost folosit de PUNR pentru câştigarea de capital electoral, iar de către UDMR pentru a rupe Transilvania dela patria-mamă. Se ştie acum că la Caritasul clujan au depus sume mari şi au primit pe măsură ajutoare marea majoritate a Maghiarilor din Nordul Transilvaniei. Mulţi Maghiari au primit bani din afara ţării pentru a putea juca la Caritas, bani dirijaţi cu abilitate de către UDMR. Ce s'a urmărit prin această manevră? Îmbogăţirea Maghiarimii în detrimentul Românilor, astfel ca, la un moment dat, Ungaria să pretindă opiniei publice mondiale că populaţia de origine maghiară este mai muncitoare şi mai înstărită decât celelalte zone ale ţării care, vezi Doamne, aşteaptă să fie susţinute economic de Ardeal. În atare situaţie, singura soluţie de protecţie pentru populaţia din zonă este unirea Ardealului cu Ungaria, ţară care are un nivel de trai apropiat de cel al zonei de Nord-Vest a României. Numai că aşa-zisa îmbogăţire prin Caritas a păgubit peste un milion şi jumătate de Români din celelalte regiuni ale ţării, diferit de cei păgubiţi în Ardeal.

4. Prin politica sa de semi-alianţe, alianţe, mezalianţe, PUNR-ul face jocul UDMR-ului în plan politic intern. Dezicându-se de politica D-lui Funar, multe formaţiuni politice din Opoziţie se arată dispuse să sprijine moral demersurile făcute de Unguri în vederea anihilării acţiunilor funaşriste de impunerea românismului pe pământul Ardealului. Când UDMR-ul a dispus mobilizarea generală la finele lui Iunie pentru stăvilirea iniţiativei arheologice a Primarului din Cluj, alături de Unguri s'au arătat dispuşi să participe la această contra-ofensivă membrii Convenţiei Democratice din România, fapt inedit pe scena politică, excepţie făcând numai PNL-ul lui Radu Câmpeanu din acea primă rundă de alegeri prezidenţiale, care s'a aliat cu UDMR-ul pentru câştigarea unor voturi în plus.

Acum şi partidul de guvernământ s'a distanţat vizibil de partidul funarist, condamnând chiar public acţiunile necugetate ale extremei naţionale din Cluj, după ce în iarnă promisese că se preconizează o remaniere guvernamentală pentru a coopta în executivul statului şi reprezentanţi ai PUNR. Farsa remanierii guvernamentale din iarnă a fost bine mediatizată de presă şi bine apreciată de UDMR printr'o vizită făcută la Palatul Cotroceni - în acele zile - de o delegaţie maghiară care i-a adus mulţuimiri lui Iliescu pentru modul în care a acţionat vizavi de intenţiile Funarului de a intra în guvern.

În loc de concluzii: oare ce alte năzbâtii îi vor mai băga în tărtăcuţă D-lui Funar oamenii UDMR-ului infiltraţi în PUNR sau în Primăria Clujului? De fiecare dată când UDMR-ul a dorit să se remarce sau avea nevoie de capital politic (electoral), de tot atâtea ori, Funar îi ieşea în întâmpinare printr'o iniţiativă prostească şi care să-l facă să dea mai apoi înapoi în faţa ofensivei maghiare, ajutând-o pe aceasta să-şi facă de cap în ţara noastră.

O remarcă a unui coleg de breaslă: **dacă Funar trebue vreodată să se refugieze în exil, el va fi primit cu surle de Budapesta.** După părerea noastră, ar fi bine să-şi ia tălpăşiţa de pe acuma. Diversiunea de tip Funar a fost fumată de mult.

IREDENTISMUL NESĂŢIOS

Ion TECŞA

De aproape doi ani parlamentul ţării se străduieşte să elaboreze legea veteranilor, invalizilor şi a văduvelor de război, lege menită să repare şi să recunoască, ceea ce timp de 50 de ani regimul comunist n'a făcut-o, anume, că eroi au fost nu numai greviştii mineri şi ceferiştii, tudorvladimireştii sau aşa zişii ilegalişti, ci şi ostaşii luptători pe fronturile din Est şi Vest, care au murit sau s'au schilodit pentru apărarea fruntariilor şi demnităţii patriei, că, li se cuvin, lor şi urmaşilor lor, nu pomeni, ci drepturi.

În sfârşit, după multe discuţii, camera şi senatul au votat legea. Deşi cu unele inechităţi, totuşi, caracterul ei reparator a fost evident şi bine venit.

Urma numai ca preşedintele ţării, în conformitate cu prevederile constituţionale, să-şi dea avizul pentru promulgare. Dl. Iliescu însă, a retrimis legea celor două camere pentru redefinirea unor termeni, cum ar fi aceea de veteran de război, astfel încât această calitate (în consecinţă şi a drepturilor ce decurg din aplicarea legii) să fie atribuită tuturor participanţilor la conflagraţia anilor 1940-1945, cetăţeni ai României, indiferent sub ce drapel aceştia au servit.

Ce s'a întâmplat? Deputaţii şi senatorii UDMR, comportându-se ultimativ, au pretins - ceva fără precedent în istorie - ca veteran sau invalid de război, prin definiţie, să circumscrie şi pe cei care au făcut parte între anii 1940-1944, din armata şi jandarmeria hortistă, bine cunoscuţi pentru atrocităţile comise împotriva populaţiei româneşti şi evreieşti, rămase în teritoriul din Nord-Vestul Transilvaniei sub ocupaţie maghiară, prin dictatul dela Viena din 1940.

Motivul invocat a fost acela că din trupele de ocupaţie au făcut parte şi Români. Adică, oricât am dori să evităm calificativul, şi să le justificăm colaboraţionalismul, trădători de neam şi ţară. Acum câţi "veterani de război" din cei "ocoşi" purtători de pene de cocoş, după trecerea a peste cincizeci de ani dela acele evenimente mai supravieţuiesc, cine-i mai poate şti? Noi, nu, cu siguranţă; UDMR-iştii, da. Şi apoi, dacă au servit statul maghiar de ce acesta nu-şi răsplăteşte el eroii, cu onoruri şi drepturi materiale?

Din consideraţiuni "politice", de a nu provoca noi disensiuni, dacă nu chiar conflicte cu minoritatea maghiară şi chiar cu statul învecinat, toate bine regizate şi concertate pe axa Budapesta-Tg.Mureş-Tg.Secuiesc, Dl. Iliescu, obedient, a cedat interpelărilor UDMR-ului. Dacă nu's prea mulţi, şi-o fi zis D-sa, ce mai contează câteva zeci de milioane. Dă-le şi lor şi scăpăm de gura lor. Numai că, sigur, nu vor fi puţini, şi nici nu vom scăpa uşor de ei.

Este drept, din raţiuni pacifiste, de a nu fi cuprinşi şi noi de pârjolul iugoslav este necesar să facem şi compromisuri, să *"mai treacă"* cum se zice *"dela noi"*. Numai că de teama unei conflagraţii devastatoare interetnice, teamă de care profită din plin cercurile revanşarde maghiare, mergem prea departe pe linia concesiilor, opoziţia guvernanţilor noştri, la pretenţiile, mereu altele şi tot mai insolente, fiind foarte slabă. Ori se ştie, nicăieri ca la noi, minorităţile nu se bucură de drepturi atât de mari, încât cele conferite celei maghiare sunt şi cele mai mari, superioare însăşi Românilor.

Am mers până acolo încât am acceptat autoguvernări enclave în judeţele Covasna şi Harghita, în care Românii, aici minoritari, sunt trataţi ca pe timpul habsburgilor, supuşi maghiarizării, iar oponenţii alungaţi.

Şi totuşi, presa din Budapesta, luările de cuvânt în cercurile maghiare din ţară şi peste hotare, abundă în calomnii, astfel încât opinia publică mondială să fie mereu agitată şi obsedată de nedreptăţile la care minoritatea maghiară este supusă de către statul român. Desigur nu este greu de ghicit ce se urmăreşte: visul de aur de restaurare a stăpânirii huniazilor, în care poporul român, născut şi înrădăcinat de veacuri şi milenii în Transilvania, să fie readus la condiţia de sclavie.

În acest scop orice poate lovi în intergritatea ţării sau viaţa poporului român este folosit cu dibăcie şi neostenită stăruinţă.

Ultima şi una din cele mai perverse acţiuni de atac împotriva demnităţii noastre a fost umilinţa de a glorifica torţionarii şi trădătorii.

GÂNDURI DESPRE / PENTRU MIŞCAREA LEGIONARĂ

După Decembrie 1989 îndeosebi, am avut ocazia să citesc articole şi cărţi despre acest fenomen complex, Mişcarea Legionară.

Din nefericire, multe rânduri au fost scrise cu patimă, din ele reieşind, mai mult sau mai puţin vădit, partizanatul în raport cu binecunoscutele "momente" ale Mişcării: Căpitanul şi Comandantul (cel din urmă fiind contestat de mulţi, chiar în această calitate). Lucrurile încep să ia aspectul unor "discuţii bizantine", datorită faptului că prea mult gândurile se întorc spre "zăpezile de altă dată".

Consider necesară, mai degrabă, o "aducere la zi", evident, în cazul în care Mişcarea Legionară va lua din nou forma unui partid, integrându-se în viaţa politică în mod explicit. Şi nu cred că greşesc sugerând pentru "inspiraţie" un dublu reper: Mişcarea Socială Italiană şi Liga Lombardă.

...

DIN CAIETUL UNUI GOLAN

După ce şi-a dovedit din plin lipsa de har prin două romane ("Singurătatea poveştilor pentru copii" şi "Grădina de iarnă"), Antoaneta Iordache revine la poalele Parnasului cu un grupaj de versuri ("România literară" nr.29 a.c.). Versuri cam aşa: *"eu cu tine în sânge, / eu sunt fir de culoare la cer: / Şi nu pot să pier! / împreună cu ei în văzduh: / Dela părul cu înger / şi până în tălpile mele / unse-n salivă de stele."* Versuri ce au un singur merit: dezvăluie dereglările autoarei.

Cine este Antoaneta Iordache, cine a fost Antoaneta C. Iordache? Este ex-soţia ex-revoluţionarului Claudiu Iordache, unul din trădătorii Revoluţiei dela Timişoara, care acum încearcă să dreagă busuiocul, pripăşit, cumnecum, la "Evenimentul zilei". Antoaneta Iordache s'a bucureştinizat, lucrează acum la o "direcţie" în Ministerul Culturii, colegă cu Ion Gheorghe, Ion Ţugui şi Anghel Dumbrăveanu (pe care, în 1990, îl "huşise" dela revista timişoreană "Orizont", pe când acesta era redactor-şef adjunct şi ea redactor-revoluţionar).

Dar ea nu s'a "delimitat" de Kremliceni, aşa cum a făcut ex-soţul. Şi Kremliceniul i-a fost recunoscător. Oricum, to'arăşul Iliescu nu uită cine i-a fost în preajmă în vremea "disidenţei" şi "exilului" său timişorean. Şi A.I. i-a stat alături.

Având-o "cârmaci" la secţia de poezie pe Constanţa Buzea, nu ne mirăm că "România literară" ajunge să publice astfel de "poeţi". În ciuda faptului că revista îl are ca director pe criticul Nicolae Manolescu.

...

DEGETUL PE RANĂ

Diverse publicaţii îl "veştejesc" pe Dl. Iosif Constantin Drăgan pentru faptul că ar fi fost legionar.

Nu ştiu dacă Dl. Iosif Constantin Drăgan a fost membru al Mişcării Legionare. Poate ştiu alţii mai bine.

Oricum, eu m'aş simţi mândru dacă cineva m'ar numi "legionar". Nu m'aş simţi... acuzat. Dar Dl. I.C. Drăgan se... disculpă.

Nu ştiu dacă Dl. Iosif C. Drăgan a fost legionar. Dar dacă a fost, atunci a fost singurul lucru bun pe care l-a făcut în viaţa sa, deşi, cred - în cazul în care a fost - că doar dintr'un calcul oportunist a îmbrăcat cămaşa verde.

Ştiu, însă, că Dl. I.C. Drăgan a fost un apropiat al clanului Ceauşescu. Se mai ştie că Dl. I.C. Drăgan a fost un colaborator zelos al serviciilor secrete ceauşiste şi al K.G.B-ului.

Dl. Drăgan a publicat nişte cărţi pretinse ştiinţifice, în care şi-a expus elucubraţiile protocroniste şi delirurile de traco-roman.

"Diasporan" fiind, Drăgan a încercat să apropie diaspora română de gângavul Ceauşescu. După 1989, I.C.D. a încercat să-i convingă pe Românii din afara Ţării să colaboreze cu Kremliceniul. Dar Românii din diaspora i-au întors spatele.

Dl. I.C. Drăgan sponsorizează acum publicaţiile Asociaţiei "Vatra Românească" şi ale partidului condus de Funar Napocanul, publicaţii scrise de foşti politruci semi-analfabeţi şi foşti culturnici.

Altfel, pe zi ce trece, Dl. Drăgan se apropie de vârsta prunciei.

...

FĂRĂ TITLU

Mulţi, prea mulţi sunt auziţi spunând că vor binele ţării. Orice acţiune e precedată de o declaraţie în care autorul afirmă că urmăreşte şi va urmări (deh, pentru a scuza mijloacele!) binele poporului. Urmează pecetluirea cu o cruce şi un "Aşa să-mi ajute Dumnezeu!"

De cele mai multe ori însă, aceştia sunt credincioşi ocazionali, sunt creştinii zilelor de Paşti şi de Crăciun, colivarii parastaselor. Uită sau nu ştiu că a fi creştin înseamnă a fi un copil al lui Dumnezeu, înseamnă a fi SFÂNT.

Nu e de ajuns să agiţi un crucifix în faţa unei adunări (sau adunături); renaştere spirituală nu înseamnă aghesmuirea de sedii şi monumente, unde uneori lipseşte tocmai Dumnezeu.

A fi sfânt înseamnă să-I ceri în orice împrejurare Celui de Sus să te umple cu Duhul Său. Numai apoi poţi încerca să faci bine cuiva. Altfel, binele de azi va fi răul de mâine.

Dan Emilian ROŞCA

A MURIT UN DOMN: VINTILĂ BRĂTIANU

Roxana IORDACHE

Tristă cumpănă de luni pentru Români. La trecerea din Mai în Iunie, între noapte şi zi, s'a stins din viaţă pământească marele domn **VINTILĂ BRĂTIANU,** vlăstar al dinastiei Brătienilor, de al cărei nume strălucit se leagă însăşi gloria istorică a României: instaurarea domniei europene, apoi a monarhiei constituţionale, făurirea statului naţional unitar şi independent al Regatului României Mari, Constituţia din 1923, socotită la vremea respectivă cea mai democratică din Europa, marea reformă agrară. Nu sunt liberală, aproape de cugetul meu sunt principiile creştine democrate, dar respect istoria neamului şi marile personalităţi ale ROMÂNIEI ETERNE.

Vintilă Brătianu făcea parte dintre cei care reprezintă, pentru noi, tinerii, România Eternă. A fost condamnat în contumacie la muncă silnică pe viaţă, de către regimul comunist nelegiuit, pe când se afla în exil, din 1947. După revoluţie, a venit în ţară dela Paris cu sufletul deschis, să se dăruie Patriei din care vremurile crâncene l-au surghiunit. Generozitatea lui de copil mare s'a izbit de o nouă viclenie: Radu Câmpeanu i-a uzurpat titlul de drept în fruntea Partidului Naţional Liberal renăscut. Discret, însă, nu s'a supărat, ci a sperat că partidul pe care l-a primt odată cu sângele va redeveni ce a fost. N'a fost să fie aşa. Istoria recentă o ştim cu toţii. Umbra Tătărăscului şi vanităţile de tot felul au decimat mişcarea liberală.

Dar domnul Brătianu a trăit o mare bucurie, în Februarie, anul trecut, la constituirea Partidului Liberal '93, despre care credeam cu toţii că are să fie temelia reîntregirii liberale. Vintilă Brătianu a fost numit preşedinte de onoare. Scriam atunci că spiritul Brătienilor s'a întors acasă. Dar şi PL-1933 avea să fie o decepţie pentru liberalul pur-sânge, care şi-a văzut năruit visul de unificare pe care l-a avut după ce Domnul Mircea Ionescu-Quintus a fost ales preşedinte al PNL. Părea că nu mai există nici un impediment. Însă din nou vanităţile şi-au spus cuvântul. Tinerii liberali - Dinu Patriciu, Horia Rusu, Raymond Luca et compania - l-au dezamăgit, drept pentru care a demisionat din funcţia de preşedinte de onoare şi din PL-1993, în urmă cu o jumătate de an, declarând că nu poate accepta ca numele său să fie folosit drept paravan în spatele căruia să se facă jocuri egoiste. N'a putut accepta împiedicarea procesului de reunificare liberală. Cu puţine zile înainte de moarte, a primit o nouă lovitură, prin propunerea incredibilă a PL-1993 conform căreia Convenţia Democrată... să se transforme în partid unic!

Şi a murit, se pare, în somn, în noaptea de Marţi 31 Mai spre Miercuri 1 Iunie, după ce, înainte de culcare, stătuse de vorbă firesc, cu colegul său de şcoală şi de arme, Domnul Constantin Dinu Vasiliu, în casa căruia locuia, fiindcă ticăloşii de comunişti au refuzat să-i restituie casa furată. Drept răsplată pentru eroismul din cel de-al Doilea Război Mondial, în care a luptat ca ofiţer pilot de vânătoare, decorat cu ***"Virtutea Aeronautică"*** şi ***"Ordinul Cavalerilor Mihai Viteazu"***, cea mai înaltă distincţie militară. Moartea acestui mare domn ne-a îndurerat nespus. Cuvintele devin sărace şi nătângi în faţa unei asemenea pierderi. Deosebit de afectaţi au fost Domnii Corneliu Coposu şi Alexandru Paleologu, care îl cunoşteau de zeci de ani, din vremea tragică şi minunată pentru sufletul de Român, a luptei împreună pentru Dumnezeu şi democraţie. Sâmbătă, 4 Iunie, după slujba la Biserica "Sfântul Constantin" din Bucureşti, cortegiul funerar a însoţit trupul neînsufleţit al lui VINTILĂ BRĂTIANU până la Florica, Argeş, domeniu şi sfânt mormânt al Brătienilor, unde a fost înmormântat acest delicat vlăstar, alături de strămoşii săi, dintre care Vintilă Brătianu i-a fost tată, iar marele Ionel Brătianu, unchi.

Îndrăznesc să cred că accidentul cerebral care l-a ucis a fost urmarea unei mâhniri: imensa nesimţire din jur şi mizeria morală în care e aruncat poporul român. A murit neîmpăcat, în faţa partidului liberal divizat. A murit cu mâhnirea că n'a apucat să-L vadă reîntronal pe Majestatea Sa Regele Mihai, al cărui devotat a fost toată viaţa. A murit cu strângere de inimă că noi, tinerii pe care atât i-a iubit, trăim sub spectrul unei noi generaţii de sacrificiu. Dar nici un sacrificiu nu-i zadarnic şi vă promit, Domnule Brătianu, că nu voi avea linişte până ce visurile domniei voastre nu se vor fi împlinit. Şi sper, Coane Vintilă, că, într'o bună şi nesfârşită zi, într'o noapte de poveste, voi fi poate demnă să te reîntâlnesc în împărăţia lumii celei neînserate şi să-ţi mulţumesc că ai existat şi m'ai încurajat şi ai avut o atât de nemăsurată încredere în mine. Nu-ţi pot uita surâsul generos, nu-ţi pot uita dăruirea, păstrez atingerea delicată a mâinilor domniei tale care, pentru mine, au fost balsam şi regenerare.

Şi, mai ales, nu pot uita ochii mari şi buni, ochii adânci şi curaţi, privirea caldă a domnului Vintilă Brătianu. Pe 21 Octombrie ar fi împlinit 80 de ani. Dumnezeu l-a chemat, însă, la tainică sărbătoare. Era prea bun pentru lumea asta.

Bucureşti, Iunie '94

35 DE ANI DELA MOARTEA POETULUI

MEREU DESPRE VASILE MILITARU

21 Septembrie 1886, Dobreşti-Câmpurel, Jud. Ilfov - 8 Iulie 1959, Ocnele Mari

G.N. VIFOREANU

L-am cunoscut pe Vasile Militaru în vara anului 1948 la Secţia de fizioterapie a Primăriei oraşului Bucureşti de pe strada Nicolae Filipescu colţ cu Batiştе. Era un bărbat de statură mijlocie, plin de vigoare şi extrem de agreabil.

L-am reîntâlnit în acelaşi loc după câteva zile, în tovărăşia soţiei sale, Doamna Telly Barbu, actriţa de teatru şi cinema bine cunoscută. Cu acea ocazie mi-a dăruit basmul versificat ***"Merele de aur"***. Îi citisem până atunci, încă de pe băncile liceului, primul său volum de versuri aşa de frumos intitulat ***"Stropi de rouă"***. În perioada bucureşteană am citit cu multă plăcere ***"Cântecul vinului"***. Ştiam de catrenele publicate într'o gazetă din capitală sub pseudonimul Radu Bardă. Mai publicase în editura ziarului *"Universul"* două volume de fabule. Lucra pe vremea când l-am cunoscut la versificarea Bibliei. Nu ştiu dacă şi-a dus planul la îndeplinire, pentrucă n'a trecut mult timp dela cunoştinţa noastră, când regimul comunist instalat la putere cu sprijinul nemijlocit al Armatei sovietice, a început o adevărată vânătoare împotriva intelectualilor şi mai ales a scriitorilor, care înainte de orice înţelegeau să fie reprezentanţi ai neamului românesc şi nu în slujba cotropitorilor.

Vasile Militaru a căzut şi el victimă acestui val de teroare înfruntând cu bărbăţie agresiunea călăilor.

Într'o noapte de Paşti, la slujba învierii oficiată în biserica Sfântul Vasile cel Mare de pe Calea Victoriei, am întâlnit-o pe Doamna Telly Barbu. Avea două lumânări aprinse într'o mână. Întrebarea mea firească era să ştiu unde este şi ce face maestrul? *"Maestrul a murit!"* mi-a răspuns. Una din lumânările aprinse era pentru soţul decedat.

Doamna Telly Barbu nu se putea desprinde de imaginea poetului.

Anii au trecut într'o tălăzuire fără repaus. Într'o zi am citit un anunţ în *"România liberă"* la rubrica - Decese - din care am aflat că în ziua de 7 Iulie 1984 urma să se oficieze un parastas pentru Vasile Militaru cu ocazia împlinirii a 25 de ani dela trecerea în nefiinţă.

Am fost prezent la acest parastas unde am avut ocazia să cunosc un cetăţean american care venise la Cimitirul Bellu din marea sa dragoste pentru opera poetului. Venise la rudele sale din Bucureşti şi citind ziarul, susamintit, a ţinut să fie prezent la parastas.

Şi nu numai atât. Cetăţeanul american, originar din satul Mengir, judeţul Cahul, a citit o poezie de Vasile Militaru intitulată ***"Aur"*** pe care nimeni din cei de faţă n'o citise şi nici nu auzise până atunci de ea.

După lectură am intrat în vorbă cu cetăţeanul american stabilit în statul Florida. Se numea, la plecarea sa din ţară, Grigore Scorochirjă, iar în Statele Unite îşi zicea Grigore Scor.

Poezia ***"Aur"*** o citise în ziarul *"Universul"* cu foarte mulţi ani înainte, în epoca interbelică.

Făcând o comparaţie între atmosfera în care s'a oficiat parastasul din anul 1984, pe vremea tiraniei, când la fiecare vorbă rostită trebuia să mă uit în jur şi parastasul de azi desfăşurat fără teamă de a fi urmărit de cineva din umbră, nu de altceva ci numai din vina de-a participa la un asemenea eveniment creştinesc şi cultural, ar trebui, zic, că este ocazia să se ia iniţiativa reabilitării ascriitorului care a păcătuit doar prin aceea că a simţit mai românеşte decât ceilalţi confraţi ai săi.

E firesc, aşadar, ca în condiţiile create de revoluţia din Decembrie 1989, să se păşească ferm la reconsiderarea şi reeditarea poeziilor lui Vasile Militaru din volumele ***"Stropi de rouă"***, ***"Merele de aur"***, ***"Cântecele vinului"*** şi ***"Chiot către neamul românesc"***, precum şi cele apărute în ziare şi periodice, neincluse în volumele citate mai sus. Va trebui să fie luate în seamă şi cele două volume de fabule.

Sunt sigur că aceste versuri vor găsi o audienţă fără rezervă în sufletul cititorului român de orice vârstă. Poetul ţărănimii munteneşti, spre deosebire de George Coşbuc care a fost poetul ţărănimii ardelene, aşteaptă acest gest din partea noastră a tuturor spre slava şi îmbogăţirea literaturii noastre româneşti.

* * *

"PLECĂRILE"

Vasile Militaru este poetul pe care îl descoperi de fiecare dată prilejuită de o comemorare sau de un parastas. Aşa a fost şi cu ocazia celei de-a 34-a aniversare a trecerii sale în nefiinţă când Doamna Telly Barbu-Militaru a făcut o slujbă de pomenire a poetului martir în ziua de 8 Iulie 1993.

Am fost avizat telefonic cu două zile mai înainte de aceea care cu multă pioşenie nu lasă să se stingă flacăra aducerii aminte a unuia din cei mai talentaţi poeţi ai neamului românesc.

Am răspuns afirmativ. - Dar, am zis - aţi publicat şi în presă vreun anunţ?

- Nu! mi-a răspuns.

- Voi fi prezent la ora fixată de Dumneavoastră, negreşit.

- Nouă jumătate.

- Perfect. O să vă rog să mă lăsaţi să citesc din opera maestrului poezia *"Sub tricolor"* care a constituit unul din capetele de acuzare la procesul ce i s'a intentat de către regimul comunist.

- Nu. Voi citi eu ceva mai bun, ceva inedit. Cred că o să vă placă. Poezia se numeşte *"Plecările"* şi face parte dintr'o culegere inedită intitulată *"Poemele nemuririi"*.

- Sunt de acord. Vă rog să contaţi pe prezenţa mea.

In tot cursul nopţii de 7 spre 8 Iulie a plouat fără întrerupere. Ca prin minune ploaia s'a oprit la ivirea zorilor.

Când am ajuns la Cimitirul Bellu, n'am găsit pe nimeni. Tocmai căutam mormântul poetului, când am zărit trei persoane venind dinspre capela cimitirului. Era Doamna Militaru însoţită de un preot şi un cântăreţ.

Am numărt persoanele. M'am oprit la cifra 7. Afară de preot şi cântăreţ, au mai sosit trei doamne printre care am remarcat-o pe Doamna Maria Condrachi, o fervентă admiratoare a poeziilor lui Vasile Militaru.

Preotul a făcut o slujbă la înălţimea celuia care-şi doarme somnul de veci între publicistul Eugen Schileru şi ziaristul Tudor Teodorescu-Braniştе.

După plecarea feţelor bisericeşti, ne-am apropiat de Doamna Telly Barbu-Militaru aşteptând să ne citească poezia *"Plecările"*. Lectura acestei poezii mi-a descoperit o nouă faţadă a talentului multiplu cu care era înzestrat Vasile Militaru. Este o poezie de meditaţie care a impresionat în mod deosebit minuscula asistenţă.

După citirea celor aproape douăzeci de strofe, am rugat-o pe Doamna Telly Barbu să-mi îngăduie să transcriu patru dintre acestea, speránd că vor ilustra afirmaţia mea de mai sus.

- Numai trei strofe, pentrucă nutresc speranţa într'o editare a poeziilor inedite care au rămas în custodia mea.

- Vă mulţumesc şi pentru atât. Aşadar am să dau cuvântul poetului, din veşnicie:

"Plecărilel... Sunt totdeauna triste / Şi-un gol adânc stă gata să se facă...? ...O, fluturarea albelor batiste / A celor ce rămân şi cei ce pleacă!... / Cine ar putea să tălmăcească oare / Întregul dor al lacrimilor cele / Ce după clipa grea, despărţitoare, / În picuri pe furiş s'adună'n ele? // O, elegia lungilor peroane, / După ce trenul îşi despică drumul, / Şi'n urma lunecândelor vagoane / Rămâne dezolarea grea şi fumul!"

Văzând că în josul paginii a doua, poetul a notat 20 Decembrie 1984, Aiud, am întrebat-o pe Doamna Militaru:

- Cum a reuşit să scrie asemenea frumuseţe de poezie, la închisoare?

- Acolo a zămislit-o în gând şi a scris-o pe hârtie în scurtul răgaz dintre două temniţe.

- Ca şi Radu Gyr, am zis eu, care şi-a făcut versurile în memorie, fiind la închisoare şi numai după aceea, fiind eliberat, a reuşit să reproducă tot ce-a creat în gând în temniţele comuniste.

- Întocmai, a adăugat Doamna Militaru.

Apăsat de tristeţea cauzată de numărul înfim al celor care au răspuns la invitaţia Doamnei Militaru, am amintit de condiţiile în care s'a făcut parastasul cu ocazia împlinirii a 25 de ani dela moartea poetului. Erau mai mult de treizeci de persoane.

- Mai era o persoană, am adăugat, dar care n'a vrut să se alăture de grupul nostru.

- Cine anume?

- Scriitorul Paul Anghel. Parcă îl văd stând pe o bancă la distanţă de circa douăzeci de metri de noi.

- Avea şi el o misiune...

- Probabil.

*** * ***

Înainte să plec, mai citesc odată epitaful de pe mormântul poetului. Este interesant. De aceea îl transcriu:

"Când voi fi cu trupul închis într'un sicriu / Eu nu fi-voi mortul ci voi fi un viu / Şi voi zice lumii din a vieţii porţi / Iată-mă eu viul plâns de nişte morţi"

Vasile Militaru
1886 - 1959

Semnificative rânduri. Să fi prevăzut poetul că odată cu trecerea timpului, valoarea poeziilor sale va creşte mereu? Poate. Până atunci, însă, trebue să constat că dela o aniversare la alta, numărul prietenilor, care se obosesc să vină la mormânt este tot mai redus. Nu mai vorbesc de oficialitate. Aceasta lipseşte cu desăvârşire.

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale

din exil şi din ţară

STELA VINITCHI RĂDULESCU

BLOOD AND WHITE APPLES

EDITURA "MELLEN POETRY PRESS"

Lewiston, New York

1993

Cu Paul Cézanne şi Vincent van Gogh, ca premergători ai artei moderne, asistăm în domeniul picturii la deschiderea de noi drumuri de exprimare a relaţiei omului cu lumea înconjurătoare. Amândoi sunt diferiţi şi ca stil şi ca filosofie, la amândoi observăm, aproape ca obsesie, lupta de a descifra adevărata esenţă a realităţii. Poate că la primul folosirea formelor geometrice să fi avut un sens mistic, mult mai adânc decât numai de a face "impresie", cert e, vorbind despre Vincent van Gogh, cum subliniază Hans L. C. Jaffé, că acesta căuta semnificaţia spirituală prin propriile lui pasiuni şi prin intensitatea propriilor lui emoţii, van Gogh întrebându-se dacă nu ar fi mai bine să ne apropiem de un lucru, ca să-l înţelegem cât mai aproape de adevăr prin modul de a-l iubi, decât prin a nu-l iubi.

Pe lângă diferenţele de perspectivă, amândoi mergeau pe acelaşi drum. Un drum cu totul nou. Pentru prima dată natura, creaţia lui Dumnezeu, era tratată într'un mod creativ, ca un adânc respect adus Creatorului şi nu doar "copiată".

Acelaşi lucru se petrecea şi în domeniul ştiinţelor. Apare fizica modernă prin introducerea cuantei. Logica pune sub semnul întrebării principiul aristotelian al terţiului exclus. Literatura se eliberează de "povestire" şi "copiere" realistă. Numai politica, folosind expresia din studiile lui Vintilă Horia, a rămas la nivelul ştiinţelor depăşite de acum 150 de ani, în care legile mecanice ale macrocosmosului au fost aplicate procustian microcosmosului ca "massă", "mişcare de revoluţie" etc. şi negare a persoanei ca "in-dividuus", traducerea latină a lui "a-tomos".

Ceea ce Vintilă Horia observa era acest pas comun între descoperirile ştiinţelor moderne şi literatura modernă. O contemporaneitate a omului de ştiinţă, a filosofului, politicianului şi a creatorului de artă.

Şi am ajuns astfel, după o absolut de necesară introducere, la scrisul unei poete moderne de origine română, Stella Vinitchi Rădulescu. Noua ei carte de poezii, publicată în limba engleză, într'o ediţie de lux, de editura "Mellen Poetry Press" poartă ermeticul titlu: ***"Blood and White Apples"*** (Sânge şi mere albe).

Volumul cuprinde poezii de mare intensitate lirică, temele preferate fiind cele în care poeta se apleacă asupra abisurilor existenţiale. În momentul în care "ataci" problema abisului uman, singurele arme pe care trebue să le ai sunt aripa, zborul şi jertfa de a te rupe din lut şi a deveni cuvânt.

Tot ce încerca să "cuprindă" Cézanne şi van Gogh ca esenţă a realului e o rupere şi dramă sinonimă de căutare a "perspectivei" ce o găsim în toate poeziile Stellei Vinitchi Rădulescu: *"I am the only one facing / this door"*. Spre deosebire de cei doi, poeta se exprimă ca printr'o rugăciune voalată, filosofic doxologică: *"Everyone in this house / died / long long before I came / here / as a song"* (*Fiecare în casă / au murit / demult demult înainte ca eu să vin / aici / ca un cântec*). Este singurătatea poetului ca nirvană în recuperarea creştină a prea plinului din inimă care se revarsă ca "un cântec" deasupra morţii. Ce splendidă transpunere în engleză, "as a song", ca sinteză a "spaţiului mioritic" de care ne vorbea Blaga.

Poeta care a învăţat *"sunetele / dintru început şi până la moarte"* la un moment dat îşi dă seama că nici cuvântul ca sunet nu e suficient, nici chiar cântecul cu care se identificase. Metaforic există ceva mult mai adânc şi mai înalt. E zborul. Sfidarea gravitaţiei. Ignorarea "greutăţii" existenţiale. Eu, zborul. Eu, evidenţa cerului: *"blowing up the gravity the heaviness / of the existence I, the flight / I, the evidence of the sky."* (***I, the flight***, p.11). Cateta cuvânt-sunet şi cateta cântec au ca ipotenuză cerul cosmic. În engleză pentru cerul văzut se foloseşte cuvântul "sky", iar pentru cerul spiritual cuvântul "heaven". O doză potenţială de alegoric evident că există şi în exprimarea de mai sus. Dar când poeta spune că: *"Eu, evidenţa cerului"*, concentrează într'un singur vers câteva volume cu caracter filosofic şi teologic. Universul este antropocentric prin întruparea Fiului lui Dumnezeu ca om. Pilda cu oaia pierdută în care Păstorul va lăsa pe cele 99 de oi ca să o salveze poate fi interpretată, puţin mai forţat, că ar exista şi alte civilizaţii de planetari în univers. Nu mă pronunţ. Biblia nu e un tratat de laosologie cosmică, ci cartea prin care pământenii au o istorie a relaţiei lui Dumnezeu cu noi dela "Facere" până la "Marea Descoperire".

Pe planul acesta de cosmologie planetară, care se referă la sătucul nostru numit Planeta Pământ, omul este inelul cu care omul logodeşte lumea şi întregul univers cu Dumnezeu. Jertfă. Ardere. Cosmosul creat pentru om, suspină şi aşteaptă dela om ca să fie "rostuit" (folosind pe Noica) spre ultima rostire adresată de creatură, ca om. Creatorului: *"Ale Tale dintru ale Tale, Ţie aducem de toate şi pentru toate."* Oare cum spunea poeta? Eu, zborul. Eu, mărturisirea evidenţei cerului.

Poate că un titlu mai lejer pentru muritorii de rând ar fi putut să fie: *"Blowing up the gravity"*, un vers din: ***"Eu, zborul."***

Gravitaţia este o putere "de atracţie" a pământului, un fel de "ispitire" fizică irezistibilă reuşind ca toate lucrurile "să cadă" pe pământ şi "în" pământ. E interesant cum două cuvinte lăstărite din rădăcini diferite se sporesc în sens unul pe altul. Primul la care am aruncat deja o privire alegorică, "atragerea" spre pământesc. Gravitaţia este însăşi condiţia noastră umană sub legile morţii. Al doilea cuvânt îl găsim la Englezi, "grave" însemnând mormânt, "groapă" în care "se îngroapă" oamenii. Rădăcina lexicală o găsim în engleza veche "graef, grafan" însemnând a săpa o groapă în care să aşezi un mort. Deci "grave" este locul de veci pentru cel decedat care a ajuns la "ţărmul" pământului. Joseph T. Shipley sugerează o preistorie a lui "graef, grafan" care ar fi fost forma timpurie de "ghrabh" şi ne sfătuieşte să nu-l confundăm cu "graphein" din greacă însemnând "a scrie". În contextul alegoric iată încă un cuvânt de "gravitaţie": "A scrie", deci "graphein" înseamnă "a grava" cu litera, cu scrisul tău un popas pământesc spre un început veşnic.

Cred că munca de a săpa "groapa" era ceva "grav" (gravis), adică "greoi" de înfăptuit, nu numai fizic, ci şi sufleteşte, în engleză păstrând ca mărturie pe "grievance" ca "plângere". Şi totuşi "grave" nu este o posesie căzută în mâinile Caselor Funerare. "Grave" poate fi solemn, sau dătător de viaţă, ca în gravidity", femeie "gravidă" sau "îngreunată" cum spun Românii.

Şi după compania lui Shipley, în descifrarea originilor cuvintelor, ne vine mult mai uşor să descuiem titlul, care la prima vedere m'a făcut să rostesc primele versuri din prima poezie a poetei: *"I am the only one facing / this door"*. August Strindberg are o admirabilă piesă de teatru având ca temă faptul de a descuia "o uşă".

Capriciul modului de a "primi" un imbold de inspiraţie nu are loc numai într'o stare de "răpire". Newton, spune legenda, se odihnea sub un pom. A căzut un măr în capul distinsului somnoros şi ştiinţa s'a "trezit" cu teoria despre principiul gravitaţiei.

Stella Vinitchi Rădulescu pentru poezia ***"Blood and White Apples"***, care dă şi titlul volumului, poate că a primit "punctul" inspiraţional chiar din stihurile lui T.S. Elliot pe care le alege ca motto: *"The dance along the artery / The circulation of the lymph / Are figured in the drift of stars / Ascend to summer in the tree..."* Dela această *"horă de-a lungul arterei"* văzută ca *"un viscol stelar"*, dătător de viaţă, ce *"urcă'n timpul verii prin copaci"*, poeta face o întoarcere de 180 de grade, ca originalitate poetică, folosind aceeaşi vioară pentru "interpretarea" de texte complet diferite.

Dacă la Eliot spaţiul e cosmic, deschiderea sevei spre înfloriri, la Vinitchi drumul introvert spre spaţiul interior al eului apare ca urcând pe un munte în care nourii de cer kafkian şi orwellian îl amenință ca să-l şteargă de pe Munte.

Ca în toate cărţile şi filmele americane poeta intră direct în subiectul care şocheză: *"there was blood everywhere - they said on the TV / we trust why not our cast / but there were no images this time on the screen / words only the words had to carry the red."*

Imaginea de mai sus e o condensare a explozibilului sub care stăm ascultând "ştirile" care au devenit "semne" ale sfârşitului de veac şi de mileniu. Imaginea apocaliptică creată de poetă e greu de redat în româneşte ţinând cont de jocul de cuvinte în limba engleză pe care Vinitchi îl practică pe limita imposibilului de a traduce nuanţele la care se pretează limba engleză, ca o deltă a Nilului în care toate râurile şi-au adus apele lor şi aluviunea de bogăţii semantice.

Cheia de "înţelegere" a poemului e ascunsă în pridvorul versului: *"people on the street biting from white green apples"*. Sângele este simbolul vieţii, aşa cum citim în Geneză. În poem totul este plin de sânge, adică e vorba de viaţa noastră la nivelul "ştirilor", la nivelul gravitaţional al biologicului de aceea *"there were no images this time on the screen."* Şi totuşi oamenii pe stradă muşcă din crudul mărului alb. De ce nu din mărul roşu? După gama de simboluri cromatice folosită de poetă mărul "roşu" ar fi fructul oprit din mitologia românească, fiind asociat cu eros. Biblic, e vorba de ceva cu mult mai grav, adică ruperea omului din comuniunea cu divinitatea, întoarcerea spatelui lui Dumnezeu, ca o aventură pe corabia diavolului. Dacă "merge"!

Sensibilitatea folclorului nostru pornind dela mitologicul "măr roşu" al păcatului (C. Jung ne-ar trimite la mitologia greacă în care Paris trebue să aleagă care din cele trei zeiţe merită mărul) a ţesut un refren colindelor cântate în noaptea ajunului Naşterii Domnului: *"Florile dalbe, flori de măr"*.

Nici pe departe nu e vorba de o metaforă "întâmplătoare" în care fulgii de nea să apară ca translaţie alegorică în *"florile dalbe, flori de măr"*. Dintre sutele de colinde de pe cuprinsul ţării, în nici unul metafora "florilor dalbe" nu este schimbată poetic cu, hai să zicem, flori de cireş, mult mai frumoase şi asemănătoare ca proporţie cu fulgul, sau alte flori de copaci sau de pomi. Deci aluzia e directă. Există, deci, o relaţie între "florile dalbe, flori de măr" şi "merele albe" ca sursă de purificare metanoetică şi transcendere.

Sângele nu este numai un simbol al vieţii biologice, ci şi al gravitaţiei: *"they said on TV gravity is a bloody / affair"*, de aceea cel mai îndrăgit simbol pentru Stella Vinitchi Rădulescu este cel al zborului. *"The bird, the holy bird / took off - / the earth grew deeper, the sky / grew higher / above the world-Mother, / I can see you now through my veins, / through my flesh... /"*. Este un zbor metafizic, ca în proza fantastică a lui Eminescu, spre ochiul din triunghi: *"How I fear you now, your huge eye / from where soon the winter / will come - / the winter the spring and then / the summer again - / your eye never closed / always bigger and bigger."* (p.54)

Poeziile Stellei Vinitchi Rădulescu au o mireasmă hieratică de luminişuri prin pădurile de toamnă. Parafrazând stilul lui Mircea Eliade, dacă aş putea să-mi "amintesc" aş fi copilul de "atunci". Când ajungeam la aluni, de sus ne priveau şirul fructele cu papion. Şi acum, ca un iniţiat, îmi amintesc "amintirea". Cu câtă bucurie săreau alunele de sus şi noi după ele! Făceam un efort să le sfărâmăm în măsele, dar ce dulce era miezul ce-l ronţăiam! De ce această "alunizare"? Cititorul ce a rămas la Bolintineanu, pe care îl citeşte din motive medicale, ca "relaxare", înainte de a adormi, să nu fie speriat de şoc. Vinitchi scrie o poezie care este ascunsă în interiorul cuvântului. E sâmburul de nisip pentru care scoica îşi jertfeşte viaţa ca să se apere de moarte pe care o neagă lumină cu lumină. Tot ce rămâne între cele două coperţi de scoică este perla stratificând durerile şi dureroasele întrebări în roca transparentă ce se joacă de-a furtul de lumini cu soarele. Folosind o majusculă pentru Soare din ***"Blood and white apples"*** pot să închei fără banalul convenţional de felicitări şi aşa mai departe.

Dumitru ICHIM

ABONAŢI-VĂ

LA ACEST ZIAR DIN ŢARĂ

PENTRU SUSŢINEREA CAUZEI ROMÂNEŞTI:

PUNCTE CARDINALE

ABONAMENT INDIVIDUAL: $30.00

Completaţi Checque/Money Order pe adresa:

"CUVÂNTUL ROMÂNESC",P.O.BOX 78010, WESTCLIFFE POSTAL OUTLET, HAMILTON, ONTARIO, L9C 7N5, CANADA

ION BARBU

(19 Martie 1895, Câmpulung-Muscel - 11 August 1961, Bucureşti)

"RITMURI PENTRU NUNŢILE NECESARE"

Gheorghe RĂDULESCU

Numele oficial al lui Ion Barbu este Dan Barbilian, după numele tatălui Constantin Barbilian (mama Smaranda Barbilian), de profesie judecător de pace din Rucăr, cu care viitorul matematician şi poet avea unele similitudini fizice şi sufleteşti. De altfel în Faculatatea de Matematică din Bucureşti, unde Ion Barbu era profesor, este cunoscut sub numele de Dan Barbilian.

Numele de Ion Barbu ca poet este adoptat după numele bunicului, după mamă, meşter zidar dintr'un cartier periferic al Bucureştiului. De fapt poetul a mai semnat în publicaţii literare cu pseudonimul de B.Iowa.

Urmează şcoala primară la Câmpulung-Muscel, Dămieneşti-Roman şi Stâlpeni-Argeş, cursurile liceale le continuă la liceul din Piteşti, la Câmpulung-Muscel, la liceul "Gheorghe Lazăr" (clasele a V-a şi a VI-a) şi la liceul "Mihai Viteazul" (clasele a VII-a şi a VIII-a) din Bucureşti, urmându-şi tatăl, datorită mutărilor lui profesionale.

Începând cu anul 1914, urmează matematica la Facultatea de Ştiinţe din Bucureşti, iar la începerea războiului prim-mondial, în 1916 îl găsim la o şcoală de geniu, mai târziu plutonier, făcând parte dintr'o unitate de pontonieri.

În perioada 1921-1924 îşi va continua studiile la Göttingen, apoi va merge la Tübingen între 1934-1938, oraş în care prietenul său din timpul perioadei liceale, Tudor Vianu îşi va susţine doctoratul. Fiind în Germania va lua contact cu pictura flamandă şi cu pictori germani iniţiaţi în arta modernă; tot aici o va cunoaşte pe Gerda Hassenfelder, care îi va deveni soţie în anul 1925.

Între 1925-1929, Ion Barbu este profesor suplinitor la liceul din Giurgiu, la "Spiru Haret" şi "Dimitrie Cantemir" din Bucureşti, în acelaşi an 1929, devine doctor în matematică şi asistent universitar la Catedra de geometrie analitică, avându-l şef de catedră pe savantul Gheorghe Ţiţeica. Este avansat conferenţiar prin concurs, la Catedra de matematică elementară şi de geometrie descriptivă, iar din 1942, profesor la Catedra de algebră, specializându-se în algebră axiomatică.

Ca profesor şi om de ştiinţă, Ion Barbu este un participant activ la diferite sesiuni ştiinţifice, congrese sau conferinţe de matematică, de exemplu în 1934, 1936, 1938, la congresele de matematică la Praga, Oslo, Baden-Baden, apoi va ţine prelegeri şi conferinţe la unele universităţi şi societăţi de matematică, de exemplu: În 1936, la Universitatea din Hamburg, la Societatea de Matematică din Göttingen, în 1938, la Universitatea din Münster-Westfalia şi la Societatea de Matematică din Viena.

În 1929, este membru al Secţiei de Matematică a Societăţii Române de Ştiinţe, prezidând şedinţele ştiinţifice din 1937, iar în 1938 este şi secretar general al Societăţii de Ştiinţe. În 1937, devine membru al Institutului de Ştiinţe din România, iar în 1938 este membru al Societăţii "Deutsche Mathmatische Vereinigung".

În domeniul literaturii, Ion Barbu este prezent şi frecventează cafeneaua bucureşteană, el îşi construieşte un univers poetic cu totul deosebit, urcând în sfere astrale, într'o lume abstractă a matematicii, unde ermetismul se uneşte cu visul şi realitatea.

Activitatea publicistică a lui Ion Barbu începe la *"Literatorul"* a amfitrionului Macedonski cu poezia ***"Fiinţa"*** (1918), apoi la *"Sburătorul"* lui Eugen Lovinescu cu poeme parnasiene, la *"Umanitatea"*, *"Tiparniţa"*, *"Viaţa Românească"*, *"Sinteza"*, *"Contimporanul"*, *"Revista română"*, *"România nouă"*, *"Cuvântul liber"*, *"Ideea europeană"* şi altele.

Puţin ca scris, dar mare ca valoare, Ion Barbu se numără printre cei patru poeţi de seamă dintre cele două războaie mondiale - Lucian Blaga, Tudor Arghezi, George Bacovia şi el, poeţi cu deschidere universală, moderni, cu o deosebită semnificaţie conceptual-estetică şi problematică naţional-filosofică.

Exigent până la refuz în stilizarea exemplară a creaţiei sale, Ion Barbu înţelegea arta mai presus de orice expresie a gândirii umane, de aici şi deplasarea creaţiei în sfera de neant, de abstract, unde doar matematica îşi are locul şi unde se pot realiza prin infinitisme calcule de proporţii cosmice, existenţa fără sfârşit a întinsului etern.

Parnasian la început, folcloric ***(Domnişoara Hus)***, balcanic ***(Isarlâk)***, antonpanist, din familia lui I. L. şi Matei Caragiale, Tudor Arghezi ori Ion Minulescu, poetul "Uvendenrodelor" depăşeşte sfera proprie a înţelesului obişnuit şi trece în aceea a aşa numitului ermetism (***Oul dogmatic***, ***Uvedenrode***, ***Ritmuri pentru nunţile necesare*** şi altele), însă ermetismul lui Ion Barbu nu este cum îl înţeleg unii, ci un ermetism cosmic, cu un limbaj criptic, un ermetism în transcendere şi fixare a unor elemente terestre care pot fi reprezentate în univers, deoarece între reprezentarea terestră şi celelalte reprezentări de pe alte planete există relaţia care se poate stabili între ele, de ordin cosmic, formând baza unităţii perfecte a orânduirii universale.

Ca semnificaţie şi istorie, ermetismul dăinuie datorită unei tradiţii mistice greceşti, dela Hermes Trismegistos, nume atribuit zeului Hermes, fiind similar cu zeul Thot al Egiptenilor. Dela Hermes Trişmegistos se ajunge la secretul alchimiei şi magiei, cheia având doar iniţiaţii, apoi se ajunge la cultura religioasă apuseană; formele ermetice şi esoterice le întâlnim aşa cum erau în antichitate, operele lui Aristotel, Platon ori Plotin fiind destinate discipolilor acestor filosofi şi închise marelui public.

Unele forme de ermetism aşa zis modern apar la George Sand în "Consuélo" şi la Gérard de Nerval în "Illuminés". Se afirmă că ermetismul şi ocultismul au jucat un rol însemnat în dezvoltarea franc-masoneriei, organizaţie mondială secretă, cu un sens anticreştin. Forme de ermetism întâlnim şi în cadrul romantismului, al simbolismului, la Villiers de l'Isle-Adam ori Huysmans. Descoperim forme ermetice, esoterice în tradiţia îndelungată a literaturii franceze, a trubadurilor la Maurice Seève, apoi dela Pléiade la simbolismul-ermetic al lui Stéphan Mallarmé (în special), la neoclasicismul şi cartezianismul ermetic al lui Paul Valéry. Un gen de ermetism original, esoteric cu aspecte oculte şi magice descoperim în literatura spaniolă la Luis de Góngora Y Argote (1561-1627), din Córdoba, după ce trece dela romanţe, sonete şi epistole, cu aspecte folclorice la Fabula lui "Polifem şi Galateea" (1612), la "Singurătăţi" (1613), la Fabula lui "Piram şi Pisbé" (1618), apoi în literatura italiană, un fel de gongorism, la Giambattista Marino (1569-1625), în "Lyra" (1602), în "Galeria" (1620), dar mai cu seamă în poemul mitologic "Adonis" (1623). Atât Marino, cât mai ales Góngora au influenţat puternic literatura modernă a secolului al XIX-lea şi al XX-lea.

De altfel, Ion Barbu, matematicianul - poet şi poetul - matematician a fost atras ca o bine-cuvântare a unităţii celor două sfere de incantaţie abstracte - matematica şi poezia, încât dintre matematicieni şi-au făcut loc în orbita cercetărilor lui - D. Hilbert, E. Galois, C.F. Gauss şi strălucitul nostru matematician Gh. Ţiţeica, dintre poeţii moderni, romantici, romancieri şi critici literari l-au interesat în mod deosebit: M. Eminescu, E.A. Poe, Jean Morias, Arthur Rimbaud, Stéphan Mallarmé, Paul Valéry, Novalis, Matei Caragiale, Eugen Lovinescu; pe poet îl preocupă chiar şi traducerea şi-şi încearcă succesul cu Shakespeare cu piesa Richard al III-lea.

Există în poezia lui Ion Barbu un sensualism uşor de sesizat, dar şi o puritate a actului şi a faptului integral uman, o esoterie criptică, un spiritualism transcendent, cosmic, cu o specificitate androgină, o nuntă astrală, o muzică a sferelor pythagoriană şi platoniciană ca în ***"Ritmuri pentru nunţile necesare"***.

Poet cercetător prin stele, în sens astronomic, el trece şi străbate pe treptele universului, întâi pe treptele cercului dizolvant al Geei, apoi iscoditor şi seducător dyonisiac al dragostei, al dragostei platoniciene, pure, poposit pe cercul de incitaţie şi sublim al Venerei, şi urcă spre Mercur făclie de taine şi gândire până la treapta desăvârşirii luminii solare. *"Capăt al osiei lumii / Ceas alb, concis al minunii, / Sună-mi trei / Clare chei / Certe, sub lucid eter / Pentru cercuri de mister! / An al Geei, închisoare, / Ocoleşte roatele interioare: / Roata Venerii / Inimii / Roata capului / Mercur / În topire, de azur, / Roata Soarelui / Marelui."* Şi spiritul parcurge un drum astral, folcloric, românesc, o nuntă mioritică celestă, dar şi instinctuală, unde sensualitatea îşi face loc obsesiv: *"În spre tronul moalei Vineri / Brusc, ca toţi amanţii tineri, / Am vibrat / Înflăcărat: / Vaporoasă, / Rituoală / O frumoasă / Masă / Scoală! / În brăţara ta fă-mi loc / Ca să joc, ca să joc, / Dantul buf / Cu reverenţe / Ori mecanice cadenţe"*. Şi mai departe treapta de susţinere a spiritului şi a materiei este Venera, însă o materie spiritualizată, deoarece numai spiritul urcă fie el în formaţie androgină sau nu spre Venera, căci hermafrodismul este derivaţia prin unitate între Hermes şi Afrodita, a hermetismului fără nici o probă de contrazicere: *"Ah, ingrată, / Energie degradantă, / Brută ce desfaci pripită / Grupul simplu din orbită, / Veneră, / Inimă / În undire minimă"* Pornit din locul cel mai îndepărtat al planetei sale (Aphélic) în direcţia Venerei şi Mercur, spiritul străbate mii de ani lumină, ajungând în locul cel mai apropiat al Soarelui (Perihélic), el leagă distanţele şi sensurile între ele, desparte lumina de întuneric, negaţia de afirmaţie, printr'o axiomă a adevărului etern: *"Aphélic (X) / Perihelic (B) / Conjunctiv (dodo) / Oponent (adio!)"*.

Şi'n goana cosmică trece peste Mercur, Mercur străpânitor peste îngheţuri, peste înălţimi şi prăpăstii, păstrător al secretelor Luciferice, unghi urcat pe umeri de Cosmos, drept cap indescifrabil. Şi spiritul trece spre Soare, spre centrul forţei cereşti de viaţă şi lumină: *"Paj al Venerii, / Oral / Papagal! / În cristalul rău negat / Spre acel fumegat / Fra Mercur / De pur augur / Peste îngeri, şerpi şi rai / Sună vechi: / I-ro-lahai, / Mercur, astră aurită, / Cu peri doi împodobită / Lungi / Cu pungi / Pe boamba mare, / Oarbă de cercetătoare, / O, Mercur, / Frate pur / Conceput din viu mister / Şi Fecioara Lucifer, / Înclinat pe ape caste / În sfruntări iconoclaste, / Cap clădit / Din val oprit / Sus, pe Veacul impietrit, / O, select / Intelect / Nunta n'am sărbătorit..."*

Nunta cosmică se săvârşeşte "În cămara Soarelui", o nuntă mioritică, pretext pentru poezie, pentru axiomatică, pentru principiile de bază ale silogismului - *"Dictum de omni, dictum de nullo"* (Se enunţă despre totul sau despre nimic). De fapt întreaga poezie ***"Ritmuri pentru nunţile necesare"*** de Ion Barbu şi altele are ca principiu axioma.

Poetul matematician îşi construieşte poezia pe formule bine stabilite, făcând relaţia între filosofia populară şi ştiinţă, elementul conceptual al înfrăţirii omului cu universul, cu eternitatea. *"Uite, ia a treia cheie, / Vâr-o în broasca - Astartee! - / Şi întoarce-o de un grad / Unui timp retrograd, / Trage porţile ce ard, / Că intrăm / Să ospătăm / În cămara Soarelui / Marelui / Nun şi stea, / Abur verde să ne dea, / Din căldări de mări lactee, / La surpări de curcubee, / - În Firida ce scântee / eteree"*.

Poezia lui Ion Barbu deschide în lirica românească un orizont cu totul original, nefiind vorba de caracteristica poeziei pure, deoarece acest lucru se înţelege dela sine, ci de o metamorfozare logică şi intuitivă a formelor axiomatice ale matematicii pe plan cosmic, abstract, de aici şi poezia lui ermetică, o poezie a valorilor astrale, o matematică logică în genul lui David Hilbert, o geometrie a planurilor paralele, orânduite în spaţiu, atingând spaţiul fără spaţiu şi timpul fără timp.

Împovărat de nemulţumire şi suferinţe datorită unui regim politic dezumanizant, analfabet şi asasin, de regimul comunist, care a îndrăznit să-l elimine un timp din Universitate şi să-l îndrepte spre constrângerea juridică, Ion Barbu se stinge din viaţă la 11 August 1961 în Bucureşti, odată cu vajnicul său copac din faţa casei, care s'a prăbuşit în aceeaşi clipă cu moartea stăpânului căutător prin stele şi zodii.

TRĂIESC O BUCURIE

Trăiesc flămând, trăiesc o bucurie,
frumoasă ca un crin din Paradis.
Potirul florii e mereu deschis
şi-i plin cu lacrimi şi cu apă vie
potirul florii e o'mpărăţie.

Când răii mă defaimă şi înjură
şi'n clocot de mânie ura-şi varsă,
potirul lacrimilor se revarsă
şi-mi primeneşte sufletul de zgură.
Atunci Iisus de mine mult se'ndură.

Sub flacăra iubirii arzătoare
încet mă mistui ca o lumânare.
Din zori şi până'n seară te aştept,
te chem cu capul ghemuit în piept:
Iisuse, Iisuse!

Sub crucea grea ce mă apasă, sânger,
cu trupu'ncovoiat de neputinţă.
Din când în când din cer coboară-un înger
şi sufletul mi-l umple cu credinţă;
m'apropii tot mai mult de biruinţă.

Mă plouă'n taină razele de soare
Iisus m'adapă'n veci cu apă vie,
grăuntele zvârlit în groapă'nvie.
Cu viaţa îmbrăcată'n sărbătoare,
trăiesc flămând, trăiesc o bucurie.

Valeriu GAFENCU

"EXILUL ROMÂNESC, CONŞTIINŢĂ IS

- Simpozion naţional

Reportaj special pentru "Cuvântul Român

În perioada 20-23 Mai a avut loc, la Paris, simpozionul **"EXILUL ROMÂNESC, IDENTITATE ŞI CONŞTIINŢĂ ISTORICĂ"**, organizat de către Institutul Român din Freiburg, împreună cu Fundaţia Culturală Română din Madrid, Centrul Român de Cercetări, Casa Românească, Solidaritatea Universitară Franţa-România, Hyperion (toate din Paris), Apoziţia din München, Asociaţia Pro Basarabia şi Bucovina, Asociaţia Culturală Română din Hamilton, Canada. Reuniunea a fost găzduită în marea sală de conferinţe "Jean Bouyer", din Bulevardul La Tour Maubourg.

Ziua întâi

"Identitatea şi legitimitatea exilului românesc"

Vineri, 20 Mai, simpozionul a fost deschis de către Domnul profesor universitar din Madrid, Aureliu Răuţă, principalul sponsor al reuniunii extraordinare. Domnia sa a prezentat o serie de personalităţi din ţară şi din exil, după ce a salutat prezenţa Domnului Claude Goasguen, deputat de Paris şi adjunct al Primarului Parisului, însărcinat cu afaceri internaţionale. Domnul Goasguen a transmis *"salutările cele mai călduroase din partea Primarului Parisului, Domnul Jacques Chirac"*, apoi, arătând că Românii şi Francezii sunt, prin tradiţie "într'o comunitate culturală", a elogiat mari personalităţi din ţara noastră - Marta Bibescu, Panait Istrati, Eugen Ionescu - pe care le-a considerat parte integrantă din cultura celor două ţări-surori. Deputatul de Paris a afirmat că România este în criză morală, după dezastrul comunist, şi şi-a exprimat *"din toată inima, solidaritatea"*. Domnul Goasguen a ţinut să-şi declare şi convingerea că, printre participanţii la simpozion, *"se află cei care vor conduce viitorul naţiunii române"*.

În continuare, Domnul senator Alexandru Paleologu a citit Mesajul Majestăţii Sale Regele Mihai I, transmis Domnului profesor doctor Aureliu Răuţă, de către Şeful Casei Majestăţii Sale, Domnul Constantin Antoniade, cu următorul conţinut:

Stimate Domnule Preşedinte,

Majestatea Sa Regele Mihai m'a însărcinat să vă confirm în numele Său primirea scrisorii din 28 Aprilie 1994, prin care O informaţi cu privire la Simpozionul ce va avea loc la Paris între 20 şi 23 Mai 1994. Majestatea Sa m'a însărcinat totodată să transmit mesajul Său pe care Îl adresează participanţilor::

"Majesatea Sa constată cu satisfacţie voinţa Dumneavoastră manifestă de a înscrie această conferinţă în perspectiva marii reconcilieri naţionale, pe care nu a încetat să o preconizeze public de când, acum peste patruzeci de ani, a fost constrânsă la un exil ce nu s'a sfârşit încă.

Ştiind că este de datoria Sa istorică şi morală să încarneze şi să asigure reconcilierea tuturor Românilor, fără nici o excepţie legată de trecutul lor, de opiniile lor, de credinţa lor, de originea sau locul în care trăiesc, Majestatea Sa doreşte şi speră că discuţiile între oamenii cu experienţă şi talent reuniţi la Paris vor permite să fie definite şi apoi depăşite obstacolele psihologice şi politice care împiedică încă mobilizarea tuturor energiilor româneşti, oriunde s'ar afla ele, în serviciul renaşterii Patriei şi a bunăstării poporului nostru.

Majestatea Sa Regele Mihai exprimă urarea ca, pentru a-şi găsi sensul şi justificarea, simpozionul să permită în această direcţie realizarea unor proiecte decisive".

Ţin să vă mulţumesc pentru felul în care îmi veţi permite să îndeplinesc misiunea pe care Majestatea Sa mi-a încredinţat-o şi totodată, vă rog să primiţi, Stimate Domnule Preşedinte, asigurarea distinsei mele consideraţii."

Gheorghe Antoniade

Mesajul a fost primit cu aplauze pline de speranţă, iar conţinutul său avea să fie îndeplinit întocmai. Fiindcă Românii reuniţi la Paris n'au făcut un simplu schimb de opinii, ci o analiză lucidă, menită să ducă la o bună cunoaştere reciprocă în vederea unei colaborări active, mai presus de diferenţele de opinie, doctrină şi ideologie, pentru interesul naţional. De aceea, **simpozionul a fost un eveniment istoric.**

Tema zilei întâi a constituit-o "Identitatea şi legitimitatea exilului românesc" care, în timpul ocupaţiei sovietice şi a întregii perioade comuniste, a jucat rolul de opoziţie politică, păstrător şi continuator al tradiţiei şi valorilor naţionale, şi luptător pentru eliberarea ţării din Imperiul Răului. Concluzia a fost că exilul îşi păstrează actualitatea şi legitimitatea, atâta vreme cât România este încă pradă unui regim ilegitim şi nereprezentativ, continuator al voinţei lui Stalin. Vorbitorii au făcut distincţia clară între exil şi diasporă, exilul reprezentând comunitatea de luptă pentru restaurarea României democratice, refuzul compromisului şi demersul continuu de scoatere a Occidentului din inerţiile şi comodităţile lui, în timp ce diaspora cuprinde în sfera sa de referinţă simpla emigraţie, fie indiferentă, fie oportunistă şi colaboraţionistă.

Vă prezentăm, în continuare, conferinţele din prima zi: **Matei Cazacu** - "Istoria exilului, capitol al istoriei neamului nostru"; **Corneliu Coposu** - "Elogiul exilului"; **Nicolae Balotă** - "Exilul lingvistic, exilul existenţial"; **Ion Halmaghi** - "Fenomenologia exilului românesc"; **Cicerone Poghirc** - "Tradiţie şi mitologie în memoria românească; **Matei Cazacu** - "Rolul monarhiei în istoria poporului nostru"; **Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca**, în dialog cu **Paul Barbăneagră** - "Importanţa dialogului dintre exilul exterior şi cel interior"; **Octavian Paler** - "Exilul românesc văzut din ţară"; **Antonia Constantinescu** - "Vintilă Horia, Horia Stamatu: tensiunea spirituală a exilului"; **Theodor Cazaban** - "Omul dela Slobozia (trăsături româneşti în involuţia speciei)".

Istoricul Matei Cazacu a arătat că exilul reprezintă un depozitar al memoriei naţionale, în condiţiile în care adevărul a fost şi este încă exilat din ţară. De aceea, cu toţii suntem exilaţi, fie în străinătate (exilul exterior), fie în propria noastră ţară (exilul interior, refugiul în interioritatea noastră, căutătoare de dreptate, tradiţie şi adevăr). De altfel, mult timp "glasul conştiinţei ţării", cum arătau vorbitorii, l-a constituit Comitetul Naţional Român, reprezentanţa naţională din exil, aflată sub înaltul patronaj al Majestăţii Sale. După cum arăta Domnul Paul Barbăneagră - fenomen pe care, noi cei din ţară, l-am trăit cu toată fiinţa - principalul rol în crearea şi păstrarea unei legături între exilul exterior şi exilul interior l-a constituit "Radio Europa Liberă", în mare măsură prin activitatea Doamnei Monica Lovinescu şi a Domnului Virgil Ierunca, adevărate instituţii vii. Domniile lor au adus în discuţie ceea ce avea să fie un leit-motiv al întregului simpozion, şi anume îndelunga opacitate a Occidentului faţă de lupta exilaţilor români, care trăiau tragedia de a fi glasuri în pustiu. Doamna Lovinescu a rememorat modul în care intelectualii occidentali, mai ales cei francezi, îi numeau "fascişti" pe exilaţii anticomunişti şi făceau apologia comunismului sovietic. Marxiştii anului 1968 s'au trezit doar după 1975, sub impactul cărţii lui Soljeniţin, "Arhipelagul Gulag", care a şocat Occidentul şi i-a transformat pe cei de mai sus în anticomunişti înverşunaţi: puteau să aibă această atitudine salutară pentru o jumătate de Europă, încă din 1938, dacă îi dădeau crezare Românului Panait Istrati, pe care, însă, l-au condamnat, cum reamintea Doamna Lovinescu. Domnia sa a adăugat că toate iluziile exilaţilor s'au spulberat în 1956, când neintervenţia ONU în Ungaria i-a edificat cu privire la complicitatea occidentală faţă de guvernarea comunistă patronată dela Moscova. Domnul Virgil Ierunca a făcut o delimitare suplimentară, între perioada în care se putea vorbi despre exil, din 1947 până în 1965, şi perioada ulterioară, în care nu se mai poate vorbi decât despre exilaţi, după instaurarea regimului Ceauşescu, în care exilul a fost spart de către colaboraţionişti - fie lucrători ai Securităţii, fie exilaţi orbiţi de iluzia "antisovietismului" dictatorului din Scorniceşti, iluzie a întregului Occident. Din cauza căreia, iarăşi, exilaţii români s'au lovit de un zid al democraţiilor. *"În 1973 când am venit la Paris, îmi răceam gura de pomană spunând Francezilor că Ceauşescu e un criminal, iar comunismul, cea mai mare pacoste"*, a mărturisit Domnul Matei Cazacu, adăugând că *"Exilaţii erau copilul care strigă în gura mare că împăratul e gol"*, ceea ce trebue să continue şi astăzi. Tot Domnul Cazacu a vorbit despre tentativele Securităţii de a dezbina exilul, scop în care a cheltuit sume imense şi, constatând că încercarea de "dialog" eşuează, a început atentatele. Domnul Virgil Ierunca a mărturisit că atentatul asupra domniei sale a fost un fel de eliberare, fiindcă până atunci a avut *"un fel de culpabilitate cotidiană, că, orice aş face, nu mă pot compara cu victimele din cadrul elitelor româneşti - dela oameni politici, la personalităţi culturale şi simpli ţărani."* Domnul Ierunca i-a numit pe emigranţii colaboraţionişti cu regimul comunist, ROMÂNI DEPLASAŢI.

Într'o analiză chirurgicală, aplaudată cu ovaţii, Domnul Octavian Paler, director onorific al cotidianului bucureştean "România liberă", i-a blamat pe exilaţi că, din scârbă faţă de regimul Iliescu, îi abandonează pe opozanţii din ţară, cărora TVR le prezintă drept exil doar pe cei numiţi de către Domnul Ierunca "Români deplasaţi", care vin la Cotroceni şi laudă "democraţia" lui Iliescu. Domnul Paler a formulat imperativul unei atente cunoaşteri şi colaborări între exilul exterior şi exilul interior, pentru ca între ele să nu se întindă prăpastia unei desincronizări cronice şi fatale, a unei incongruenţe de acţiuni şi viziuni.

Domnul Corneliu Coposu, în schimb, a făcut "Elogiul exilului", mulţumindu-i în numele foştilor deţinuţi politici anticomunişti că a menţinut speranţa în nemurirea neamului românesc, având totodată un aport însemnat la civilizaţia mondială. Domnul Coposu a considerat că *"exilul a făcut şi face parte din înalta societate românească"* şi a enumerat aşezămintele româneşti din exil: 117 societăţi, 37 de asociaţii, 8 universităţi, 24 de cluburi, 10 fundaţii, 8 biblioteci, 34 de edituri, 234 de periodice, două academii, pe toate meridianele.

Domnul Ion Halmaghi a arătat că *"nu există exilat care n'are o răspundere morală faţă de ce a lăsat în ţară. Nu există exilaţi individual; exilul reprezintă conştiinţa comunităţii, o imagine a neamului. Elementul de unitate a exilului a fost faptul că fiecare a făcut câte ceva pentru eliberarea ţării. E vremea să ne amintim cuvintele lui Iorga: România, a Românilor, a tuturor Românilor şi numai a Românilor. Nu putem ieşi din Eminescu."*

Doamna Antonia Constantinescu, redactor la cotidianul românesc "Lupta", din Paris, a rememorat perioada de opacitate a Occidentului, în care Mircea Eliade n'a putut ocupa o catedră la Paris, iar lui Vintilă Horia i s'a retras Premiul Goncourt; mai era mult până să apară un François Furet, cel care a avut luciditatea să ducă izvoarele răului până la revoluţia franceză. Exemplificând, parcă, versul lui Horia Stamatu (poet român mort în exil despre care Eugen Ionescu scria că e unul dintre marii poeţi ai lumii) - *"E VREMEA MAIMUŢELOR COBORÂTOARE DIN OM"*, citat de către doamna Antonia Constantinescu, Domnul Theodor Cazaban a vorbit despre "Omul dela Slobozia", tipul de Român degenerat ca produs al comunismului, care, în 1990, a scris pe pancarde că-i plăteşte "drumul înapoi" Domnului Corneliu Coposu, care a "huzurit la Paris". Asistăm la triumful prostiei şi vulgarităţii, a adăugat Domnul Cazaban care, însă, a mărturisit că viitorul vindecător se află în tineri, din moment ce există în România elevi de liceu ce declară că, *"atunci când citesc un vers de Eminescu, se află în paradis."* Aceeaşi speranţă a împărtăşit-o şi Domnul Cicerone Poghirc, în urma experienţei de profesor-invitat la Universitatea Bucureşti de către Domnul rector Emil Constantinescu. Domnul profesor Poghirc a atras, însă, atenţia exilaţilor români că trebue să-i susţină pe tinerii din ţară, "din toate puterile".

Domnul Matei Cazacu a arătat că România a devenit ţară de azil, în care se exilau alţii, după instaurarea monarhiei constituţionale care a adus bunăstarea şi democraţia, iar Domnul Nicolae Balotă a punctat faptul că *"odată cu exilarea Monarhului, ţara intra în bezna deşţărării"*, în 30 Decembrie 1947. Domnul Balotă a considerat că exilul este o experienţă fecundă, dacă e trăit ca pe o pedeapsă dumnezeiască (teoharie negativă), după care vine mântuirea. Dacă o meritâm!

Aureliu Răuţă

Iniţiatorul şi sponsorul "Reuniunii d

ROMÂNESC, IDENTITATE ŞI ONŞTIINŢĂ ISTORICĂ"

- Simpozion naţional la Paris -

ntru "Cuvântul Românesc" de Roxana IORDACHE

ilor că iminal, ea mai ărturisit Cazacu, ţii erau în gura e gol", ontinue nul Ca- e tenta- e a dez- n care a nense şi, area de început l Virgil risit că omniei e elibe- atunci a abilitate aş face, cu vic- elitelor oameni nalităţi ţărani." a numit boraţio- munist, AŢI. hirurgi- ovaţii, Paler, di- cotidia- "Româ- amat pe ă faţă de abando- din ţară, rezintă cei nu- nnul Ie- plasaţi", oceni şi ia" lui Paler a vul unei şi cola- exterior entru ca intindă sincroni- e, a unei cţiuni şi

iu Copo- a făcut , mulţu- e foştilor nticomu- speranţa ului ro- odată un civiliza- nnul Co- că "exilul rte din româ- erat aşe- eşti din i, 37 de sităţi, 24 ndaţii, 8 lituri, 234 ă acade- ianele. lmaghi a stă exilat ădere mo- at în ţară. ndividual; onştiinţa magine a entul de ui a fost făcut căle area ţării. amintim rga: Ro- or, a tutu- numai a utem ieşi

nia Cons- or la coti- "Lupta", memorat acitate a care Mir- ut ocupa o ar lui Vin- etraş Pre-

miul Goncourt; mai era mult până să apară un François Furet, cel care a avut luciditatea să ducă izvoarele răului până la revoluţia franceză. Exemplificând, parcă, versul lui Horia Stamatu (poet român mort în exil despre care Eugen Ionescu scria că e

Aureliu Răuţă

Iniţiatorul şi sponsorul "Reuniunii dela Paris"

unul dintre marii poeţi ai lumii) - *"E VREMEA MAIMUŢELOR COBORÂTOARE DIN OM"*, citat de către doamna Antonia Constantinescu, Domnul Theodor Cazaban a vorbit despre "Omul dela Slobozia", tipul de Român degenerat ca produs al comunismului, care, în 1990, a scris pe pancarde că-i plăteşte "drumul înapoi" Domnului Corneliu Coposu, care a "huzurit la Paris". Asistăm la triumful prostiei şi vulgarităţii, a adăugat Domnul Cazaban care, însă, a mărturisit că viitorul vindecător se află în tinerii, din moment ce există în România elevi de liceu ce declară că, *"atunci când citesc un vers de Eminescu, se află în paradis."* Aceeaşi speranţă a împărtăşit-o şi Domnul Cicerone Poghirc, în urma experienţei de profesor invitat la Universitatea Bucureşti de către Domnul rector Emil Constantinescu. Domnul profesor Poghirc a atras, însă, atenţia exilaţilor români că trebue să-i susţină pe tinerii din ţară, "din toate puterile".

Domnul Matei Cazacu a arătat că România a devenit ţară de azil, în care se exilau alţii, după instaurarea monarhiei constituţionale care a adus bunăstarea şi democraţia, iar Domnul Nicolae Balotă a punctat faptul că *"odată cu exilarea Monarhului, ţara intra în bezna destrămării"*, în 30 Decembrie 1947. Domnul Balotă a considerat că exilul este o experienţă fecundă, dacă e trăit ca pe o pedeapsă dumnezeiască (teoharie negativă), după care vine mântuirea. Dacă o merităm!

A doua zi

"Contribuţia exilului românesc la cultura occidentală"

Pe această temă, au conferenţiat: **Alexandru Herlea** - "Aportul diasporei noastre la progresul ştiinţei şi tehnicii contemporane"; **Basarab Nicolescu** - "Ştefan Lupaşcu şi renaşterea gândirii occidentale"; **Leonid Arcade Mămăligă** - "Cioran, după Eminescu şi Nietzsche"; **Costin Cazaban** - "Afirmarea compozitorilor, dirijorilor şi a interpreţilor români în lume"; **Nicolae Balotă** - "Eugen Ionescu sau absurditatea absurdului"; **George Banu** - "Oameni de teatru români din Occident, după cel de-al Doilea Război Mondial"; **Pavel Chihaia** - "Istoriografia română în anii exilului"; **Dr. Ştefan Isărescu** - "Martor şi actor al construcţiei europene"; **Roberto Scagno** - "Contribuţia lui Mircea Eliade la reînnoirea antropologiei contemporane"; **Sanda Stolojan** - "În exil printre scriitori"; **Mihai Pupăzan** - "Arta plastică română în exilul extern şi intern"; **Camilian Demetrescu** - "Confruntarea dintre exilaţii români şi partidele marxiste occidentale (exemplul Italiei); **Bujor Nedelcovici** - "Cineaşti români pe ecranele lumii"; **Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca,** în dialog cu **Paul Barbăneagră** - "Asasinarea fizică şi morală a elitei intelectuale româneşti".

Titlurile sunt grăitoare dela sine. Lupta, activitatea şi creaţia culturală a exilului românesc reprezintă nu doar o contribuţie de prestigiu al României în lume, ci chiar o salvgardare a valorilor occidentale pe care, la un moment dat, reprezentanţii lumii libere începuseră să le disprefuiască şi riscau să se piardă, sub fascinaţia studia în străinătate, de unde se întorceau în ţară cu prestigioase doctorate şi contribuiau, deopotrivă, la gloria României şi a umanităţii. Pe când, după instaurarea comunismului, personalităţile din cadrul exilului românesc au contribuit doar la civilizaţia mondială, fiind, în schimb, denigrate de guvernanţii dela Bucureşti. O expunere impresionantă, într'o română curată, a avut-o Domnul profesor universitar Roberto Scagno, dela Roma, care a avut ca obiect "Contribuţia lui Mircea Eliade la reînnoirea antropologiei contemporane", în ciuda antropologilor marxişti şi marxizanţi. Domnul Basarab Nicolescu a vorbit despre Ştefan Lupaşcu, care a făcut să renască gândirea occidentală, prin teoria terţului inclus şi a afectivităţii ca al patrulea termen în structura lui filosofică, afectivitatea având rol ontologic. Domnul Leonid Arcadie Mămăligă, evocându-l pe Cioran al primilor ani de exil, a considerat că el este un mare descendent al lui Eminescu, lucidul crud care scria *"Le précis de décomposition"* pentru a refuza minciuna politică şi a încerca *"un fel de restitutio in integrum a omului tridimensional, un fel de drept la replică împotriva materialismului neopozitivist"*. După ce Domnul Mămăligă a spus, emoţionant, *"Puţini ştiu cât era de român Cioran"*, Domnul Balotă l-a evocat pe Eugen Ionescu, în ideea absolutului: *"A detesta teatrul şi a face teatrul cel mai teatral cu putinţă, iată absurditatea"*.

A treia zi

"Martiriul neamului nostru, criteriu moral al exilului"

Fiind vorba despre rezistenţa din ţară, Duminică, 22 Mai, într'o sală arhiplină, ziua a treia a fost deschisă de către Domnul **Corneliu Coposu** şi Doamna **Doina Cornea,** care au vorbit despre "Întemniţarea şi asasinarea elitei noastre politice", respectiv, "Curajul şi riscurile rezistenţei noastre". Au urmat **Ioan Gavrilă** - "Partizanii martiri din Făgăraş"; Părintele **Al. Mircea** - "Biserica greco-catolică, biserică martiră"; **Ion Varlam** - "Gulagul românesc trăit de un copil"; **Ştefan Fay** - "Evocarea lui Mircea Vulcănescu"; **Radu Enescu** - "Exilul: întuneric şi lumină"; **Marcel Petrişor** - "Despre politicianism"; **Banu Rădulescu** - "Cine poartă răspunderea penală şi morală a gulagului românesc?"; **Alexandru Herlea** - "Identitate naţională şi tradiţie politică: fundamente ale viitorului"; **Nicolae Lupan** - "Deşteaptă-te, pământ basarabean"; **Dan Aftalion** - "Imaginea României de azi în presa occidentală"; **Marian Crivăţ** - "Necesitatea unei viziuni de dreapta şi dificultăţile creării ei în peisajul politic de azi"; **Dinu Zamfirescu** - "Tradiţia brătienistă şi drama de azi"; **Ioana Brătianu** - "Martiriul lui Gheorghe Brătianu, lecţiile pe care le-am tras"; **Alex. Paleologu** - "A fi sau a nu fi senator în România de azi?"; **Ion Caramitru** - "Mărturii"; **Emil Constantinescu** - "Piaţa Universităţii şi Convenţia Democratică, două acţiuni dătătoare de speranţă".

Spaţiul ne obligă la nedorite omisiuni, fapt pentru care îmi cer iertare. Ziua a fost însufleţită îndeosebi de ideea restaurării monarhiei constituţionale prin reîntronarea M.S. Regelui Mihai, monarhul legitim al României, în măsură să aducă şi reîntregirea, cum spunea Domnul Lupan. De câte ori vorbitorii se pronunţau în acest sens, aplauzele debordau. Nesfârşite aplauze a primit şi Domnul profesor Emil Constantinescu, preşedintele Convenţiei Democratice din România, care a făcut, probabil, cea mai serioasă analiză a perioadei cuprinse între Decembrie 1989 şi momentul actual. Preşedintele CDR a demontat, cu argumente incontestabile, propaganda celor care intoxică opinia publică în ideea că "Opoziţia nu face nimic". Domnul Constantinescu a arătat că fără acţiunile de opoziţie, am fi fost azi într'o nouă "epocă de aur", în vechiul tipar stalinist. Domnul Ion Varlam ne-a povestit cum erau arestaţi copiii de 12-16 ani în zorii comunismului, fiindcă aruncau manifeste şi scriau pe trotuare să plece Ruşii afară din ţară. Domnul Banu Rădulescu a delimitat mai multe categorii de vinovaţi pentru gulagul românesc, printre care Rusia şi agenţii ei; elementele alogene; oportuniştii şi slugile permanente; Occidentul care a abandonat România, mai mult, "Marii conducători democraţi au ajuns să se şi pupe cu călăii noştri în văzul tuturor". Domnul Banu Rădulescu, redactorul şef al revistei gândirii arestate, MEMORIA, şi director al Fundaţiei cu acelaşi nume, a formulat, în final, imperativul unităţii pentru interesul naţional, al solidarizării dincolo de vanităţi personale şi mărginiri partizane:

"De fapt, partid înseamnă parte şi deasupra părţii se află Ţară şi Dumnezeu".

Istoricul basarabean Nicolae Lupan a vorbit despre drama înstrăinării Basarabiei, care poate lua formele cele mai aberante, prin încheierea unui tratat ... româno-moldovean (care implică neamestecul în treburile interne, recunoaşterea frontierelor, ş.a.), convenit în secret de Iliescu şi Snegur. Domnul Ion Caramitru a început prin a se face purtătorul de cuvânt a două doamne, Ana Blandiana, în numele căreia a citit un mesaj al Alianţei Civice, şi Doina Cornea, care l-a rugat să aminteacă asistenţei că Ilie Ilaşcu e tot în închisoare! După care a făcut "portretul-robot al duşmanului", format din triada Brucan - Iliescu - Roman şi a mărturisit despre mărşăvia emanaţilor care au vrut să se folosească de el (fiu de deţinuţi politici, singurul nemembru pcr din "emanaţie"). Caramitru a dezvăluit şi faptul că, pe 22 Decembrie 1989, în miezul zilei, Iliescu a refuzat să-şi rupă carnetul roşu în faţa camerelor de luat vederi şi că preşedintele ţării e posedat de frică, mai ales faţă de Rege, care reprezintă legitimitatea. În final, Ion Caramitru a remarcat intuiţia genuină a sentimentului monarhic pe care o au tinerii din România şi a terminat cu TRĂIASCĂ REGELE! În aplauze entuziaste.

Ultima zi

"Instituţiile culturale şi publicaţiile din exil"/ "Mărturii şi perspective"

Luni, 23 Mai, a luat sfârşit simpozionul românesc cu promisiunea reeditării lui. În prima parte a zilei s'a vorbit despre "Instituţiile culturale şi publicaţiile româneşti din exil", după cum urmează: **Iancu Bidianu** - "Centrul Românesc dela Freiburg"; **Aureliu Răuţă** - "Instituţii şi acţiuni culturale româneşti ale exilului din Spania"; **Theodor Cazaban** - "Fundaţia Regală şi presa în exil"; **Cicerone Poghirc** - "Centre roumain de recherches, Paris"; **Virgil Ierunca** - "Revistele culturale ale exilului"; **Leonid Arcade Mămăligă** - "Hyperion şi Cenaclul de la Neuilly"; **Camilian Demetrescu** - "Instituţii şi acţiuni culturale ale exilului românesc în Italia"; **Antonia Constantinescu** - "Lupta"; **Nicolae Stroescu-Stănişoară** - "Europa Liberă"; **Gh. Mititelu** - "BBC"; **Vlad Stolojan** - "Biserica Română dela Paris"; **Rev. Al. Mircea** - "Biserica greco-catolică în exil"; **Victor Popescu** - "Casa românească dela Paris"; **George Bălaşu** - "Cuvântul Românesc"; **Ion Solacolu** - "Dialog"; **Sanda Stolojan** - "Liga pentru apărarea drepturilor omului"; **Dan Culcer** - AZR-VEST". Fiind prezenţi în sală, au mai vorbit: **Silvia Constantinescu** - "Curierul românesc" şi **Dan Fornade** - "Luceafărul românesc". Cu o zi în urmă, Doamna doctor **Rodica Ivanov** vorbise despre "Ajutorul material dat de Exil, Ţării". Impresionantă pentru cei de acasă este activitatea Românilor exilaţi.

Continuare în pag.14

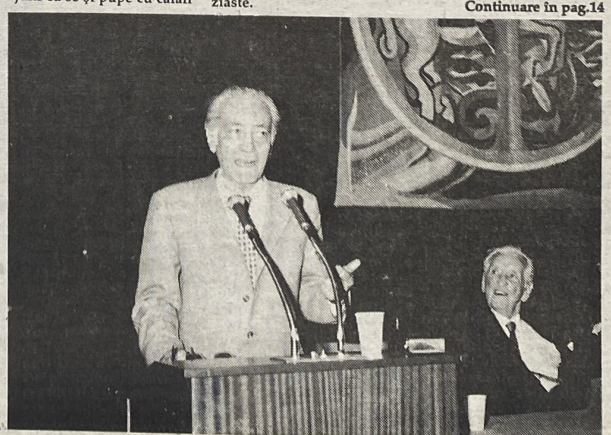

"EXILUL ROMÂNESC, IDENTITATE ŞI CONŞTIINŢĂ ISTORICĂ"

- Simpozion naţional la Paris -

Reportaj special pentru "Cuvântul Românesc" de Roxana IORDACHE

În perioada 20-23 Mai a avut loc, la Paris, simpozionul **"EXILUL ROMÂNESC, IDENTITATE ŞI CONŞTIINŢĂ ISTORICĂ"**, organizat de către Institutul Român din Freiburg, împreună cu Fundaţia Culturală Română din Madrid, Centrul Român de Cercetări, Casa Românească, Solidaritatea Universitară Franţa-România, Hyperion (toate din Paris), Apoziţia din München, Asociaţia Pro Basarabia şi Bucovina, Asociaţia Culturală Română din Hamilton, Canada. Reuniunea a fost găzduită în marea sală de conferinţe "Jean Bouyer", din Bulevardul La Tour Maubourg.

Ziua întâi

"Identitatea şi legitimitatea exilului românesc"

Vineri, 20 Mai, simpozionul a fost deschis de către Domnul profesor universitar din Madrid, Aureliu Răuţă, principalul sponsor al reuniunii extraordinare. Domnia sa a prezentat o serie de personalităţi din ţară şi din exil, după ce a salutat prezenţa Domnului Claude Goasguen, deputat de Paris şi adjunct al Primarului Parisului, însărcinat cu afaceri internaţionale. Domnul Goasguen a transmis *"salutările cele mai călduroase din partea Primarului Parisului, Domnul Jacques Chirac"*, apoi, arătând că Românii şi Francezii sunt, prin tradiţie "într'o comunitate culturală", a elogiat mari personalităţi din ţara noastră - Marta Bibescu, Panait Istrati, Eugen Ionescu - pe care le-a considerat parte integrantă din cultura celor două ţări-surori. Deputatul de Paris a afirmat că România este în criză morală, după dezastrul comunist, şi şi-a exprimat *"din toată inima, solidaritatea"*. Domnul Goasguen a ţinut să-şi declare şi convingerea că, printre participanţii la simpozion, *"se află cei care vor conduce viitorul naţiunii române"*.

În continuare, Domnul senator Alexandru Paleologu a citit Mesajul Majestăţii Sale Regele Mihai I, transmis Domnului profesor doctor Aureliu Răuţă, de către Şeful Casei Majestăţii Sale, Domnul Constantin Antoniade, cu următorul conţinut:

Stimate Domnule Preşedinte,

Majestatea Sa Regele Mihai m'a însărcinat să vă confirm în numele Său primirea scrisorii din 28 Aprilie 1994, prin care O informaţi cu privire la Simpozionul ce va avea loc la Paris între 20 şi 23 Mai 1994. Majestatea Sa m'a însărcinat totodată să transmit mesajul Său pe care Îl adresează participanţilor:

"Majesatea Sa constată cu satisfacţie voinţa Dumneavoastră manifestă de a înscrie această conferinţă în perspectiva marii reconcilieri naţionale, pe care nu a încetat să o preconizeze public de când, acum peste patruzeci de ani, a fost constrânsă la un exil ce nu s'a sfârşit încă.

Ştiind că este de datoria Sa istorică şi morală să încarneze şi să asigure reconcilierea tuturor Românilor, fără nici o excepţie legată de trecutul lor, de opiniile lor, de credinţa lor, de originea sau locul în care trăiesc, Majestatea Sa doreşte şi speră că discuţiile între oamenii cu experienţă şi talent reuniţi la Paris vor permite să fie definite şi apoi depăşite obstacolele psihologice şi politice care împiedică încă mobilizarea tuturor energiilor româneşti, oriunde s'ar afla ele, în serviciul renaşterii Patriei şi a bunăstării poporului nostru.

Majestatea Sa Regele Mihai exprimă urarea ca, pentru a-şi găsi sensul şi justificarea, simpozionul să permită în această direcţie realizarea unor proiecte decisive".

Ţin să vă mulţumesc pentru felul în care îmi veţi permite să îndeplinesc misiunea pe care Majestatea Sa mi-a încredinţat-o şi totodată, vă rog să primiţi, Stimate Domnule Preşedinte, asigurarea distinsei mele consideraţii."

Gheorghe Antoniade

Mesajul a fost primit cu aplauze pline de speranţă, iar conţinutul său avea să fie îndeplinit întocmai. Fiindcă Românii reuniţi la Paris n'au făcut un simplu schimb de opinii, ci o analiză lucidă, menită să ducă la o bună cunoaştere reciprocă în vederea unei colaborări active, mai presus de diferenţele de opinie, doctrină şi ideologie, pentru interesul naţional. De aceea, **simpozionul a fost un eveniment istoric.**

Tema zilei întâi a constituit-o "Identitatea şi legitimitatea exilului românesc" care, în timpul ocupaţiei sovietice şi a întregii perioade comuniste, a jucat rolul de opoziţie politică, păstrător şi continuator al tradiţiei şi valorilor naţionale, şi luptător pentru eliberarea ţării din Imperiul Răului. Concluzia a fost că exilul îşi păstrează actualitatea şi legitimitatea, atâta vreme cât România este încă pradă unui regim ilegitim şi nereprezentativ, continuator al voinţei lui Stalin. Vorbitorii au făcut distincţia clară între exil şi diasporă, exilul reprezentând comunitatea de luptă pentru restaurarea României democratice, refuzul compromisului şi demersul continuu de scoatere a Occidentului din inerţiile şi comodităţile lui, în timp ce diaspora cuprinde în sfera sa de referinţă simpla emigraţie, fie indiferentă, fie oportunistă şi colaboraţionistă.

Vă prezentăm, în continuare, conferinţele din prima zi: **Matei Cazacu** - "Istoria exilului, capitol al istoriei neamului nostru"; **Corneliu Coposu** - "Elogiul exilului"; **Nicolae Balotă** - "Exilul lingvistic, exilul existenţial"; **Ion Halmaghi** - "Fenomenologia exilului românesc"; **Cicerone Poghirc** - "Tradiţie şi mitologie în memoria românească; **Matei Cazacu** - "Rolul monarhiei în istoria poporului nostru"; **Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca**, în dialog cu **Paul Barbăneagră** - "Importanţa dialogului dintre exilul exterior şi cel interior"; **Octavian Paler** - "Exilul românesc văzut din ţară"; **Antonia Constantinescu** - "Vintilă Horia, Horia Stamatu: tensiunea spirituală a exilului"; **Theodor Cazaban** - "Omul dela Slobozia (trăsături româneşti în involuţia speciei)".

Istoricul Matei Cazacu a arătat că exilul reprerzintă un depozitar al memoriei naţionale, în condiţiile în care adevărul a fost şi este încă exilat din ţară. De aceea, cu toţii suntem exilaţi, fie în străinătate (exilul exterior), fie în propria noastră ţară (exilul interior, refugiul în interioritatea noastră, căutătoare de dreptate, tradiţie şi adevăr). De altfel, mult timp "glasul conştiinţei ţării", cum arătau vorbitorii, l-a constituit Comitetul Naţional Român, reprezentanţa naţională din exil, aflată sub înaltul patronaj al Majestăţii Sale. După cum arăta Domnul Paul Barbăneagră - fenomen pe care, noi cei din ţară, l-am trăit cu toată fiinţa - principalul rol în crearea şi păstrarea unei legături între exilul exterior şi exilul interior l-a constituit "Radio Europa Liberă", în mare măsură prin activitatea Doamnei Monica Lovinescu şi a Domnului Virgil Ierunca, adevărate instituţii vii. Domniile lor au adus în discuţie ceea ce avea să fie un leit-motiv al întregului simpozion, şi anume îndelunga opacitate a Occidentului faţă de lupta exilaţilor români, care trăiau tragedia de a fi glasuri în pustiu. Doamna Lovinescu a rememorat modul în care intelectualii occidentali, mai ales cei francezi, îi numeau "fascişti" pe exilaţii anticomunişti şi făceau apologia comunismului sovietic. Marxiştii anului 1968 s'au trezit doar după 1975, sub impactul cărţii lui Soljeniţîn, "Arhipelagul Gulag", care a şocat Occidentul şi i-a transformat pe cei de mai sus în anticomunişti înverşunaţi: puteau să aibă această atitudine salutară pentru o jumătate de Europă, încă din 1938, dacă îi dădeau crezare Românului Panait Istrati, pe care, însă, l-au condamnat, cum reamintea Doamna Lovinescu. Domnia sa a adăugat că toate iluziile exilaţilor s'au spulberat în 1956, când neintervenţia ONU în Ungaria i-a edificat cu privire la complicitatea occidentală faţă de guvernarea comunistă patronată dela Moscova. Domnul Virgil Ierunca a făcut o delimitare suplimentară, între perioada în care se putea vorbi despre exil, din 1947 până în 1965, şi perioada ulterioară, în care nu se mai poate vorbi decât despre exilaţi, după instaurarea regimului Ceauşescu, în care exilul a fost spart de către colaboraţionişti - fie lucrători ai Securităţii, fie exilaţi orbiţi de iluzia "antisovietismului" dictatorului din Scorniceşti, iluzie a întregului Occident. Din cauza căreia, iarăşi, exilaţii români s'au lovit de un zid al democraţiilor. *"În 1973 când am venit la Paris, îmi răceam gura de pomană spunând Francezilor că Ceauşescu e un criminal, iar comunismul, cea mai mare pacoste"*, a mărturisit Domnul Matei Cazacu, adăugând că *"Exilaţii erau copilul care strigă în gura mare că împăratul e gol"*, ceea ce trebue să continue şi astăzi. Tot Domnul Cazacu a vorbit despre tentativele Securităţii de a dezbina exilul, scop în care a cheltuit sume imense şi, constatând că încercarea de "dialog" eşuează, a început atentatele. Domnul Virgil Ierunca a mărturisit că atentatul asupra domniei sale a fost un fel de eliberare, fiindcă până atunci a avut *"un fel de culpabilitate cotidiană, că, orice aş face, nu mă pot compara cu victimele din cadrul elitelor româneşti - dela oameni politici, la personalităţi culturale şi simpli ţărani."* Domnul Ierunca i-a numit pe emigranţii colaboraţionişti cu regimul comunist, ROMÂNI DEPLASAŢI.

Într'o analiză chirurgicală, aplaudată cu ovaţii, Domnul Octavian Paler, director onorific al cotidianului bucureştean "România liberă", i-a blamat pe exilaţi că, din scârbă faţă de regimul Iliescu, îi abandonează pe opozanţii din ţară, cărora TVR le prezintă drept exil doar pe cei numiţi de către Domnul Ierunca "Români deplasaţi", care vin la Cotroceni şi laudă "democraţia" lui Iliescu. Domnul Paler a formulat imperativul unei atente cunoaşteri şi colaborări între exilul exterior şi exilul interior, pentru ca între ele să nu se întindă prăpastia unei desincronizări cronice şi fatale, a unei incongruenţe de acţiuni şi viziuni.

Domnul Corneliu Coposu, în schimb, a făcut "Elogiul exilului", mulţumindu-i în numele foştilor deţinuţi politici anticomunişti că a menţinut speranţa în nemurirea neamului românesc, având totodată un aport însemnat la civilizaţia mondială. Domnul Coposu a considerat că *"exilul a făcut şi face parte din înalta societate românească"* şi a enumerat aşezămintele româneşti din exil: 117 societăţi, 37 de asociaţii, 8 universităţi, 24 de cluburi, 10 fundaţii, 8 biblioteci, 34 de edituri, 234 de periodice, două academii, pe toate meridianele.

Domnul Ion Halmaghi a arătat că *"nu există exilat care n'are o răspundere morală faţă de ce a lăsat în ţară. Nu există exilaţi individual; exilul reprezintă conştiinţa comunităţii, o imagine a neamului. Elementul de unitate a exilului a fost faptul că fiecare a făcut câte ceva pentru eliberarea ţării. E vremea să ne amintim cuvintele lui Iorga: România, a Românilor, a tuturor Românilor şi numai a Românilor. Nu putem ieşi din Eminescu."*

Doamna Antonia Constantinescu, redactor la cotidianul românesc "Lupta", din Paris, a rememorat perioada de opacitate a Occidentului, în care Mircea Eliade n'a putut ocupa o catedră la Paris, iar lui Vintilă Horia i s'a retras Premiul Goncourt; mai era mult până să apară un François Furet, cel care a avut luciditatea să ducă izvoarele răului până la revoluţia franceză. Exemplificând, parcă, versul lui Horia Stamatu (poet român mort în exil despre care Eugen Ionescu scria că e

Aureliu Răuţă

Iniţiatorul şi sponsorul "Reuniunii dela Paris"

unul dintre marii poeţi ai lumii) - *"E VREMEA MAIMUŢELOR COBORÂTOARE DIN OM"*, citat de către doamna Antonia Constantinescu, Domnul Theodor Cazaban a vorbit despre "Omul dela Slobozia", tipul de Român degenerat ca produs al comunismului, care, în 1990, a scris pe pancarde că-i plăteşte "drumul înapoi" Domnului Corneliu Coposu, care a "huzurit la Paris". Asistăm la triumful prostiei şi vulgarităţii, a adăugat Domnul Cazaban care, însă, a mărturisit că viitorul vindecător se află în tineri, din moment ce există în România elevi de liceu ce declară că, *"atunci când citesc un vers de Eminescu, se află în paradis."* Aceeaşi speranţă a împărtăşit-o şi Domnul Cicerone Poghirc, în urma experienţei de profesor invitat la Universitatea Bucureşti de către Domnul rector Emil Constantinescu. Domnul profesor Poghirc a atras, însă, atenţia exilaţilor români că trebue să-i susţină pe tinerii din ţară, "din toate puterile".

Domnul Matei Cazacu a arătat că România a devenit ţară de azil, în care se exilau alţii, după instaurarea monarhiei constituţionale care a adus bunăstarea şi democraţia, iar Domnul Nicolae Balotă a punctat faptul că *"odată cu exilarea Monarhului, ţara intra în bezna desţărării"*, în 30 Decembrie 1947. Domnul Balotă a considerat că exilul este o experienţă fecundă, dacă e trăit ca pe o pedeapsă dumnezeiască (teoharie negativă), după care vine mântuirea. Dacă o merităm!

A doua zi

"Contribuţia exilului românesc la cultura occidentală"

Pe această temă, au conferenţiat: **Alexandru Herlea** - "Aportul diasporei noastre la progresul ştiinţei şi tehnicii contemporane"; **Basarab Nicolescu** - "Ştefan Lupaşcu şi renaşterea gândirii occidentale"; **Leonid Arcade Mămăligă** - "Cioran, după Eminescu şi Nietzsche"; **Costin Cazaban** - "Afirmarea compozitorilor, dirijorilor şi a interpreţilor români în lume"; **Nicolae Balotă** - "Eugen Ionescu sau absurditatea absurdului"; **George Banu** - "Oameni de teatru români din Occident, după cel de-al Doilea Războî Mondial"; **Pavel Chihaia** - "Istoriografia română în anii exilului"; **Dr. Ştefan Isărescu** - "Martor şi actor al construcţiei europene"; **Roberto Scagno** - "Contribuţia lui Mircea Eliade la reînnoirea antropologiei contemporane"; **Sanda Stolojan** - "În exil printre scriitori"; **Mihai Pupăzan** - "Arta plastică română în exilul extern şi intern"; **Camilian Demetrescu** - "Confruntarea dintre exilaţii români şi partidele marxiste occidentale (exemplul Italiei); **Bujor Nedelcovici** - "Cineaşti români pe ecranele lumii"; **Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca**, în dialog cu **Paul Barbăneagră** - "Asasinarea fizică şi morală a elitei intelectuale româneşti".

Titlurile sunt grăitoare dela sine. Lupta, activitatea şi creaţia culturală a exilului românesc reprezintă nu doar o contribuţie de prestigiu al României în lume, ci chiar o salvgardare a valorilor occidentale pe care, la un moment dat, reprezentanţii lumii libere începuseră să le dispreţuiască şi riscau să se piardă, sub fascinaţia stupidă faţă de "idealurile" comunismului şi de URSS. De altfel, cum spuneam în capitolul anterior, o mare parte din a doua zi a fost consacrată mărturiilor despre lupta de zeci de ani a exilului românesc cu neînţelegerea occidentală care, dacă mai dura, putea deveni sinucigaşă. Domnul Paul Barbăneagră arăta că *"în timp ce intelectualii, împreună cu elita morală, erau asasinaţi în Est, intelectualii din Vest au susţinut asasinii dela noi, mai mult, ne-au batjocorit."* Orbirea mergea până acolo încât, cum relata Domnul Camilian Demetrescu, sub influenţa gramscistă (care încă persistă), în 1974, Carlo Ponti şi Vigorelli au realizat şi au difuzat pe postul naţional italian de televiziune, o emisiune în care au făcut afirmaţia că *"Ceauşescu, Hrusciov şi Papa Giovanni sunt cei patru ţărani ai epocii, care au dat splendide probe de imaginaţie şi de concreteţe"!*

Doamna Monica Lovinescu a arătat cât de importantă a fost activitatea Domnului Paul Goma, a Părintelui Calciu, a Doamnei Doina Cornea, ca şi constituirea Sindicatului Liber al Oamenilor Muncii din România (primul sindicat liber din lagărul comunist, înainte de "Solidaritatea"), pentru trezirea Occidentului. Luptător pentru drepturile omului, Eugen Ionescu a fost neobosit în a lua apărarea nu numai opozanţilor din ţara noastră, ci şi a celor din celelalte ţări aflate sub robie comunistă. Vorbitorii au ţinut să semnaleze un fenomen esenţial al exilului extern, cenaclul dela Paris al Domnului Leonid Arcadie Mămăligă, care a reunit toată floarea morală şi spirituală a rezistenţei române din străinătate. Doamna Sanda Stolojan a făcut o evocare extraordinară a vremii în care se puteau întâlni şi lupta împreună personalităţi de graţie ca Eugen Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Horia Stamatu, Vintilă Horia, Paul Goma şi toţi ceilalţi, pleiadă de vis a României pribegite. Referitor la exilul interior, rezistenţa din ţară, Doamna Monica Lovinescu şi Domnul Paul Barbăneagră au semnalat vitalitatea formidabilă a celor ce au supravieţuit închisorilor, o vitalitate-miracol, exemplificată, în sală, de către Domnii Corneliu Coposu şi Ioan Gavrilă, ultimul, luptător în munţi. Domniile lor au primit nenumărate aplauze. La fel, Doamna Doina Cornea. Domnul Paul Barbăneagră ne-a amintit că suntem datori memoriei celor care au umplut cimitirele, în jertfa pentru demnitate românească.

Domnul Alexandru Herlea, profesor universitar la "Conservatoire National des Artes et Métiers" din Paris, evocând o serie impresionantă de personalităţi internaţionale provenite din România, a arătat că, pe vremea Regilor, foarte mulţi Români puteau studia în străinătate, de unde se întorceau în ţară cu prestigioase doctorate şi contribuiau, deopotrivă, la gloria României şi a umanităţii. Pe când, după instaurarea comunismului, personalităţile din cadrul exilului românesc au contribuit doar la civilizaţia mondială, fiind, în schimb, denigrate de guvernanţii dela Bucureşti. O expunere impresionantă, într'o română curată, a avut-o Domnul profesor universitar Roberto Scagno, dela Roma, care a avut ca obiect "Contribuţia lui Mircea Eliade la reînnoirea antropologiei contemporane", în ciuda antropologilor marxişti şi marxizanţi. Domnul Basarab Nicolescu a vorbit despre Ştefan Lupaşcu, care a făcut să renască gândirea occidentală, prin teoria terţului inclus şi a afectivităţii ca al patrulea termen în structura lui filosofică, afectivitatea având rol ontologic. Domnul Leonid Arcadie Mămăligă, evocându-l pe Cioran al primilor ani de exil, a considerat că el este un mare descendent al lui Eminescu, lucidul crud care scria *"Le précis de décomposition"* pentru a refuza minciuna politică şi a încerca *"un fel de restitutio in integrum a omului tridimensional, un fel de drept la replică împotriva materialismului neopozitivist"*. După ce Domnul Mămăligă a spus, emoţionant, *"Puţini ştiu cât era de român Cioran"*, Domnul Balotă l-a evocat pe Eugen Ionescu, în ideea absurdului: *"A detesta teatrul şi a face teatrul cel mai teatral cu putinţă, iată absurditatea"*.

A treia zi

"Martiriul neamului nostru, criteriu moral al exilului"

Fiind vorba despre rezistenţa din ţară, Duminică, 22 Mai, într'o sală arhiplină, ziua a treia a fost deschisă de către Domnul **Corneliu Coposu** şi Doamna **Doina Cornea**, care au vorbit despre "Întemniţarea şi asasinarea elitei noastre politice", respectiv, "Curajul şi riscurile rezistenţei noastre". Au urmat **Ioan Gavrilă** - "Partizanii martiri din Făgăraş"; Părintele **Al. Mircea** - "Biserica greco-catolică, biserică martiră"; **Ion Varlam** - "Gulagul românesc trăit de un copil"; **Ştefan Fay** - "Evocarea lui Mircea Vulcănescu"; **Radu Enescu** - "Exilul: întuneric şi lumină"; **Marcel Petrişor** - "Despre politicianism"; **Banu Rădulescu** - "Cine poartă răspunderea penală şi morală a gulagului românesc?"; **Alexandru Herlea** - "Identitate naţională şi tradiţie politică: fundamente ale viitorului"; **Nicolae Lupan** - "Deşteaptă-te, pământ basarabean"; **Dan Aftalion** - "Imaginea României de azi în presa occidentală"; **Marian Crivăţ** - "Necesitatea unei viziuni de dreapta şi dificultăţile creării ei în peisajul politic de azi"; **Dinu Zamfirescu** - "Tradiţia brătienistă şi drama de azi"; **Ioana Brătianu** - "Martiriul lui Gheorghe Brătianu, lecţiile pe care le-am tras"; **Alex. Paleologu** - "A fi sau a nu fi senator în România de azi?"; **Ion Caramitru** - "Mărturii"; **Emil Constantinescu** - "Piaţa Universităţii şi Convenţia Democratică, două acţiuni dătătoare de speranţă".

Spaţiul ne obligă la nedorite omisiuni, fapt pentru care îmi cer iertare. Ziua a fost însufleţită îndeosebi de ideea restaurării monarhiei constituţionale prin reîntronarea M.S. Regelui Mihai, monarhul legitim al României, în măsură să aducă şi reîntregirea, cum spunea Domnul Lupan. De câte ori vorbitorii se pronunţau în acest sens, aplauzele debordau. Nesfârşite aplauze a primit şi Domnul profesor Emil Constantinescu, preşedintele Convenţiei Democratice din România, care a făcut, probabil, cea mai serioasă analiză a perioadei cuprinse între Decembrie 1989 şi momentul actual. Preşedintele CDR a demontat, cu argumente incontestabile, propaganda celor care intoxică opinia publică în ideea că "Opoziţia nu face nimic". Domnul Constantinescu a arătat că fără acţiunile de opoziţie, am fi fost azi într'o nouă "epocă de aur", în vechiul tipar stalinist. Domnul Ion Varlam ne-a povestit cum erau arestaţi copiii de 12-16 ani în zorii comunismului, fiindcă aruncau manifeste şi scriau pe trotuare să plece Ruşii afară din ţară. Domnul Banu Rădulescu a delimitat mai multe categorii de vinovaţi pentru gulagul românesc, printre care Rusia şi agenţii ei; elementele alogene; oportuniştii şi slugile permanente; Occidentul care a abandonat România, mai mult, "Marii conducători democraţi au ajuns să se şi pupe cu călăii noştri în văzul tuturor". Domnul Banu Rădulescu, redactorul şef al revistei gândirii arestate, MEMORIA, şi director al Fundaţiei cu acelaşi nume, a formulat, în final, imperativul unităţii pentru interesul naţional, al solidarizării dincolo de vanităţi personale şi mărginiri partizane:

"De fapt, partid înseamnă parte şi deasupra părţii se află Ţară şi Dumnezeu".

Istoricul basarabean Nicolae Lupan a vorbit despre drama înstrăinării Basarabiei, care poate lua formele cele mai aberante, prin încheierea unui tratat ... româno-moldovean (care implică neamestecul în treburile interne, recunoaşterea frontierelor, ş.a.), convenit în secret de Iliescu şi Snegur. Domnul Ion Caramitru a început prin a se face purtătorul de cuvânt a două doamne, Ana Blandiana, în numele căreia a citit un mesaj al Alianţei Civice, şi Doina Cornea, care l-a rugat să amintească asistenţei că Ilie Ilaşcu e tot în închisoare! După care a făcut "portretul-robot al duşmanului", format din triada Brucan - Iliescu - Roman şi a mărturisit despre mârşăvia emanaţilor care au vrut să se folosească de el (fiu de deţinuţi politici, singurul nemembru pcr din "emanaţie"). Caramitru a dezvăluit şi faptul că, pe 22 Decembrie 1989, în miezul zilei, Iliescu a refuzat să-şi rupă carnetul roşu în faţa camerelor de luat vederi şi că preşedintele ţării e posedat de frică, mai ales faţă de Rege, care reprezintă legitimitatea. În final, Ion Caramitru a remarcat intuiţia genuină a sentimentului monarhic pe care o au tinerii din România şi a terminat cu TRĂIASCĂ REGELE! În aplauze entuziaste.

Ultima zi

"Instituţiile culturale şi publicaţiile din exil"/ "Mărturii şi perspective"

Luni, 23 Mai, a luat sfârşit simpozionul românesc cu promisiunea reeditării lui. În prima parte a zilei s'a vorbit despre "Instituţiile culturale şi publicaţiile româneşti din exil", după cum urmează: **Iancu Bidianu** - "Centrul Românesc dela Freiburg"; **Aureliu Răuţă** - "Instituţii şi acţiuni culturale româneşti ale exilului din Spania"; **Theodor Cazaban** - "Fundaţia Regală şi presa în exil"; **Cicerone Poghirc** - "Centre roumain de recherches, Paris"; **Virgil Ierunca** - "Revistele culturale ale exilului"; **Leonid Arcade Mămăligă** - "Hyperion şi Cenaclul de la Neuilly"; **Camilian Demetrescu** - "Instituţii şi acţiuni culturale ale exilului românesc în Italia"; **Antonia Constantinescu** - "Lupta"; **Nicolae Stroescu-Stănişoară** - "Europa Liberă"; **Gh. Mititelu** - "BBC"; **Vlad Stolojan** - "Biserica Română dela Paris"; **Rev. Al. Mircea** - "Biserica greco-catolică în exil"; **Victor Popescu** - "Casa românească dela Paris"; **George Bălaşu** - "Cuvântul Românesc"; **Ion Solacolu** - "Dialog"; **Sanda Stolojan** - "Liga pentru apărarea drepturilor omului"; **Dan Culcer** - AZR-VEST". Fiind prezenţi în sală, au mai vorbit: **Silvia Constantinescu** - "Curierul românesc" şi **Dan Fornade** - "Luceafărul românesc". Cu o zi în urmă, Doamna doctor **Rodica Ivanov** vorbise despre "Ajutorul material dat de Exil, Ţării". Impresionantă pentru cei de acasă este activitatea Românilor exilaţi.

Continuare în pag.14

CAMPANIE ANTIROMÂNEASCĂ ÎN PRESA FRANCEZĂ

"Pentru o cauză strâmbă toate metodele sunt bune; mai ales cele necinstite"

Respectabilul ziar **Le Figaro** a publicat într'un număr din luna Iunie un articol semnat S.K., în care se deplânge soarta Maghiarilor din Transilvania, *"regiune anexată României prin tratatul dela Trianon"*.

Publicul francez necunoscător al realităţilor istorice poate să fie indus în eroare de această prezentare tendenţioasă; dar ziarul **Le Figaro** nu poate ignora , nici chiar după trei sferturi de secol, că Transilvania, leagănul bimilenar al neamului românesc, unde populaţia băştinaşe a fost întotdeauna, şi este şi astăzi, larg majoritară, nu a fost "anexată" României prin tratatul dela Trianon, ci a fost recucerită cu armele, alături de aliaţii ei din Primul Război Mondial, dela Imperiul Austro-Ungar de tristă memorie, sub stăpânirea căruia conducerea Transilvaniei era rezervată **exclusiv** "Uniunii celor trei naţiuni" (Unguri, Saşi şi Secui). Băştinaşii majoritari - Românii - fiind reduşi la starea de iobăgie şi lipsiţi de cele mai elementare drepturi.

Se speculează în acel articol şi neştiinţa Francezului de rând asupra faptului că în România există două noţiuni distinse, cetăţenie şi naţionalitate, care în dreptul francez sunt contopite într'una singură, numită *"nationalité"*: este cetăţean şi, implicit, de naţionalitate franceză cine are (sau e în drept să obţină) un paşaport francez. Dacă eu aş scrie sau aş afirma, în Franţa, conform dreptului românesc, de exemplu, că un cutare mare dregător actual al statului francez, purtător al unui nume pur unguresc, este cetăţean francez de naţionalitate maghiară, aş fi pasibil de o pedeapsă penală (şi s'ar putea să fie şi cazul reporterului S.K.).

Dar aşa stând lucrurile, unde sunt sau ce pot fi "minorităţile" în Franţa? Fi-vor cumva cei ce mai vorbesc şi astăzi limba maternă a lui Napoleon, sau vreun *"dialect germanic"*? Desigur, nu.

Autorul S.K. ne spune că în câteva sate şi oraşe cu populaţie maghiară sunt şi câte doi jandarmi români. Ce injurie! dar nu ne spune că străzile poartă şi nume ungureşti şi că toate firmele şi publicităţile sunt scrise numai în ungureşte. Unde s'a văzut aşa ceva în Franţa?

Autorul-reporter se fereşte să scrie că Ungurii au în România şcoli, de toate nivelele, în limba lor, dar îi plânge că li se cere să înveţe istoria şi geografia ţării în care trăiesc şi ai cărei cetăţeni sunt, în limba română. Ce opresiune! Dar unde sunt şcolile şi universităţile "minorităţilor" din Franţa?

Ceea ce este revoltător este confuzia care se crează în spiritul opiniei publice franceză, prin metoda necinstită cu care se urmăreşte să-i înduioşeze pe compatrioţii mei francezi faţă de soarta minorităţii maghiare din România.

Scriu acest lucru ca Francez şi ca Român. Franţa este patria mea, ţara în care trăiesc liber. România este ţara strămoşilor mei, a rădăcinilor mele, de care nu m'am lepădat niciodată.

Ca încheiere, fie-mi îngăduit să nu accept nici grafismul caricatural al numelui de România. Cititorul e informat că articolul din **Le Figaro** e însoţit de un desen mare, cubist, compus din litere de-o şchioapă, neegale, şi care formează numele **Roumanie.** Litera **R** se termină în forma unui bust de femeie îmbrăcat în costum naţional unguresc.

Corespondent

-Simposion naţional la Paris-

Urmare din pag.13

A doua parte a zilei a fost consacrată unei mese rotunde cu tema "Mărturii şi perspective" care, conform Domnului Paler, ar fi trebuit să constituie chiar punctul de plecare al simpozionului. Au participat Doamnele Doina Cornea, Monica Lovinescu şi Silvia Bădescu, şi Domnii Corneliu Coposu, Virgil Ierunca, Alexandru Paleologu, Banu Rădulescu, Emil Constantinescu, Octavian Paler, Petre Mihai Băcanu, Domnul Paul Barbăneagră a mărturisit cât de mult s'a temut că iniţiativa nu poate fi dusă la bun sfârşit şi cum, de fiecare dată, olimpianul Domn Aureliu Rău-ţă îl liniştea, asigurându-l că totul are să iasă bine. Ceea ce s'a şi întâmplat.

În continuare, câteva planuri de acţiune. Domnul Octavian Paler a considerat că e necesar să se înfiinţeze în ţară un **INSTITUT PENTRU COMBATEREA MINCIUNII.** Domnul Petre Mihai Băcanu a vorbit despre Fundaţia Civică a Alianţei Civice, care, printre altele, are ca obiectiv recuperarea memoriei istorice şi restabilirea prestigiului României în lume, prin **Muzeul şi Institutul de Studii asupra Totalitarismului dela Sighet,** preluat sub egida Consiliului Europei, la propunerea AC. Domnul Ion Halmaghi a lansat sloganul - **"Un dolar pentru România"**, similar cu îndemnul "Daţi un leu pentru Ateneu". Personal, am adus în discuţie criza morală din România şi am rememorat seria de morţi post-revoluţionare ale unor eroi - **Dumitru Vlaicu, Călin Nemeş, Gigi Gavrilescu, Ion Monoran** - atrăgând atenţia asupra faptului că, dacă exilaţii nu vor fi alături de luptătorii din ţară, va birui lehamitea, se va instaura dezamăgirea, iar exilaţii sunt pasibili să aibă pe conştiinţă noi sinucideri, ale celor mai buni dintre noi. **Radu Creangă,** student teolog la Paris (după ce a fost eliminat din Institutul Teologic Ortodox din Bucureşti, fiindcă a refuzat să semneze un angajament de neimplicare în viaţa politică), a făcut un aspru rechizitoriu la adresa tuturor celor care ştiu doar să se folosească de tineri, fără să le pese de soarta lor. Doamna Doina Cornea a propus reeditarea simpozionului, cu participarea tuturor formaţiunilor din CDR, iar Domnul Dinu Zamfirescu a sugerat ca loc de desfăşurare, Bucureştiul, iar ca dată, 8 Noembrie a.c., simbolice pentru lupta unei generaţii de tineri pentru libertate şi democraţie, simbolizate de către M.S. Regele Mihai, care urmează să fie PRIMUL INVITAT. A fost adoptată o declaraţie finală, şi o declaraţie adiţională, având ca obiect eliberarea patriotului român **ILIE ILAŞCU,** martir contemporan al neamului. Totodată, participanţii au semnat un memoriu către Consiliul Europei şi Senatul SUA, în care s'a formulat necesitatea tratamentului egal aplicat Românilor de pretutindeni şi a recunoaşterii cetăţeniei române tuturor celor cărora le-a fost silnic ridicată de către regimul comunist. În concluzie, Domnul Barbăneagră a salutat performanţa inedită pentru Români că, în ciuda diversităţii de opinii şi apartenenţă politică, am învins cu toţii demonul vanităţii şi nu ne-am certat! Înseamnă că ne-am adunat cu adevărat în numele Domnului şi, dacă vom înţelege să continuăm aşa, putem spera că Dumnezeu ne va ajuta. În acest sens, s'a rostit în final **"TATĂL NOSTRU".**

După aceea, a avut loc o cină festivă, în acompaniamentul unui taraf de lăutari, primit cu extraordinar entuziasm de către Românii din exil, care au cântat şi s'au bucurat. Veselia lor a fost melancolia noastră, a celor din ţară, fiindcă abia printre exilaţi, undeva, în inima Parisului, ne-a fost dat să regăsim atmosfera României tradiţionale.

Roxana IORDACHE

Ion Halmaghi, Ion Varlam, Nicolae Balotă, Camilian Demetrescu, Bujor Nedelcovici, Dinu Zamfirescu, Radu Creangă, Paul Barbăneagră, neobositul organizator, şi Aureliu Rău-ţă, sponsorul generos şi radiind de optimism, spirit în care a şi moderat dialogul.

Semnatara acestor rânduri a avut onoarea să participe la masa rotundă. S'a dat glas multor intenţii frumoase, deşi mai ales cei veniţi din ţară aşteptau să audă propuneri de soluţii. Am constatat de ambele părţi cât de importantă a fost reuniunea, nu numai din punct de vedere sentimental, ci şi din punct de vedere pragmatic; fiindcă a fost o ocazie extraordinară de a ne cunoaşte, de a înţelege că distanţa fizică a marcat, fatalmente, şi o distanţă morală, de concepţie şi viziune, a cărei origine se află, mai ales, în lipsa de informaţie exactă şi imediată. Şi poate că această întâlnire ne va determina să acţionăm unitar, eliminând pericolul unui anume dispreţ al celor din exil faţă de cei din ţară, şi al unor resentimente din partea celor din ţară faţă de cei din exil, provocate, toate, de lipsa acută de comunicare de până acum; lipsă care, fără entuziasmul şi generozitatea organizatorilor, risca să devină cronică.

SĂRBĂTOARE ROMÂNEASCĂ LA PARIS

RECITALUL ION CARAMIRU SI MARIANA ISMAN

- O nouă Clara Schumann s'a născut la Chişinău -

La sfârşitul celei de-a doua zi a simpozionului, în seara de Sâmbătă, 21 Mai, a avut loc spectacolul ***"Întoarcerea la Eminescu"***, susţinut de către actorul Ion Caramitru, în acompaniamentul pianistic al Marinei Isman. Măiestria lui Ion Caramitru o cunoaşteam cu toţii. Revelaţia serii a constituit-o foarte tânăra pianistă Mariana Isman, o adolescentă de 15 ani dela Chişinău, care seamănă izbitor cu Clara Schumann, deopotrivă ca frumuseţe fizică şi temperamentală. Graţia şi candoarea se armonizează cu forţa expresivă şi maturitatea interpretativă. Fetiţa din Basarabia română promite să fie o nouă stea pe cerul european de valori. Pentru a-şi cultiva darul dela Dumnezeu, Mariana face naveta Chişinău-Braşov, de două ori pe săptămână, pentru a studia sub supravegherea distinsei profesoare Stela Drăgulin, decanul Facultăţii de Muzică din Braşov. Seara parizianâ cu Mariana şi Pino a fost un regal. Menţionăm că geniala tânără a ţinut să-L vadă pe Majestatea Sa Regele Mihai, pentru care ar vrea să aibă onoarea de a putea cânta.

RECITAL GHEORGHE ZAMFIR

Participanţii la simpozionul dela Paris au primit în dar, Duminică, 22 Mai, seara, un recital al maestrului Gheorghe Zamfir, acompaniat de către taraful românesc din Bruxelles, din care făcea parte şi profesorul maestrului, Damian Luca, urmaşul lui Fănică Luca.

Înainte de recital, maestrul Zamfir ne-a spus că, în ciuda situaţiei actuale, Dumnezeu i-a rezervat ţării noastre o soartă aparte. Maestrul a mai amintit că regimul Iliescu nu îl vede cu ochi buni - ca şi Ceauşescu, nu îi recunoaşte drepturile de autor! - fiindcă a spus încă din Martie 1989 că şeful legitim al statului român este Majestatea Sa Regele Mihai. A fost un recital dumnezeiesc, melodiile şi cântecele vechi de sute de ani, dar proaspete şi vii, au scos la lumină România eternă, sufletul românesc generos şi vesel, pe care un regim diabolic îl exilează în abisurile tristeţii. Artist desăvârşit, Român exemplar, generos cum îl ştim, maestrul Zamfir ne-a încântat nu doar cu naiul, ci şi cu acordeonul. Dar şi - fapt rezervat pentru întâlnirile speciale - cu vocea lui adâncă, ancestrală în care s'a reintrupat ţara noastră curată, ţara boierească, ţara ţăranilor aristocraţi, România noastră furată pe care cu toţii o purtăm în suflete, exilată. Deocamdată, numai cântecul fermecat ne-o poate reda.

Seara a culminat cu recitalul la două naiuri, Zamfir-Luca, acompaniaţi de vioară, ţambal şi acordeon. Ei au revărsat peste noi miracolul de sunet al Călu-şului, Rapsodiei Române şi Ciocârliei. Înlăcrimaţi de bucurie, am trăit împreună o seară de vis, o probă de har. Şi am aplaudat cu toţii până la durere. Durerea fericită că maestrul Gheorghe Zamfir există şi mărturiseşte despre nemurirea românească.

Cecilia NEGREANU

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihail Eminescu*

PAGINĂ REALIZATĂ DE NICOLAE LUPAN

CUVÂNT CĂTRE PARLAMENTARII ROMÂNI

După o lipsă forţată de 45 de ani din ţară constat monstruozităţi incredibile ale deformării spiritului nostru românesc: pizmă şi dezbinare, impostură şi dezinformare, corupţie şi haos, confuzie şi fariseism, amoralitate şi trădare etc!

Abia declarată pretinsa independenţă dela Chişinău, că Guvernul dela Bucureşti s'a grăbit să recunoască şi să susţină acea aberantă independenţă!

Ca şi cum n'ar exista o ţară mamă România! Ca şi cum n'am avea o istorie dacoromană, din moment ce pretinşi istoriografi, indivizi fără scrupule, oameni fără neam şi ţară, susţin cu neobrăzare:

- că *"Moldova ex-sovietică"* ar fi *"o provincie orientală a Principatului Moldovei"*, fără urmă de aluzie la Basarabia ca una dintre cele zece provincii româneşti;
- că Prutul ar fi *"frontiera orientală a României"*;
- că Basarabenii ar fi un fel de Macedoneni, cu deosebire că aceştia nu au un stat, pe când *"Moldovenii dintre Prut şi Nistru îl au"* etc.

E timpul ca guvernul României să le spună părinteşte compatrioţilor dintre Prut şi Nistru, transnistrienilor că Basarabia nu este un stat, ci trup din trupul ţării rupt. După cum nici populaţia ei nu este un popor, ci o frântură de neam dezbinat cu forţa armată rusească.

Se ajunge cu intoxicarea până într'acolo încât se bagă zăzanie în chiar partea românească a Moldovei care, scrie un "istoriograf", *"este mai puţin dezvoltată decât Transilvania şi Muntenia"*, atribuindu-le Românilor dintre Prut şi Carpaţi *"o lenevie... slavă"*!

Uneori se poate auzi că însăşi decomunizarea României, inclusiv a Basarabiei, nu se face din cauza unioniştilor!... Absurdităţi, veţi zice!... De acord! Ele însă, aceste absurdităţi, găsesc adepţi în marea grădină românească a Domnului!

Să nu ne lăsăm intoxicaţi!... Pentrucă din victimă a intoxicării se poate deveni foarte uşor victimă a depravării naţionale. De unde şi nesăbuinţa unor pretinşi comentatori dela Chişinău care filosofează zicând: *"Dacă România ar fi Germania Federală, Basarabenii ar fi pentru unire"*!

La Chişinău se vântură, în plan antiunionist desigur, şi problema Transnistriei, susţinându-se demagogic că Basarabia nu se poate uni cu ţara din cauza acestei Transnistrii!...

Paradoxal, dar adesea, în ţară şi peste hotare, se ridică în mod artificial "problema" Transilvaniei. O tendenţioizate ce dă apă la moara şovinismului maghiar. Transilvania ne aparţine de când lumea!... Transilvania este acasă şi s'o lăsăm în pace!...

Basarabia, Nordul Bucovinei, Ţinutul Herţei, Insula Şerpilor, Cadrilaterul sunt acelea care trebue aduse la ţara mamă. Pentrucă, fără aceste străbune ţinuturi româneşti, România este *"ca o nuntă fără lăutari"*!

Să declarăm dar, sus şi tare, război aberantei Republici Moldova! Şi să scriem prin tot ce suntem datori a face pentru reîntregire această pagină a Istoriei Neamului!... A istoriei celei adevărate! Una din două: ori reintrăm în istorie pe uşa cea mare, ori hibernăm în continuare pe farsa unei democraţii cu limbă de lemn!

Un lucru e cert. Acela că, în ciuda atmosferei confuze dela Bucureşti şi Chişinău, roata istoriei regăsirii noastre naţionale n'o mai poate opri nimeni. Oricât de aprige ar fi opintelile dezbinării, românofobiei şi antiunionismului!

După cum e lesne de înţeles, ca hotinean ce sunt, mă simt dator să exprim în gura mare o durere ce o port de 50 de ani!... Durerea Reîntregirii Neamului!

Problema problemelor româneşti pe care, în măsura modestelor mele posibilităţi de animator-fondator al Asociatiei Mondiale "Pro Basarabia şi Bucovina", o ţin la suprafaţă de-a lungul a două decenii:

- prin intermediul unei emisiuni săptămânale la Europa Liberă;
- prin editarea a zeci de titluri de cărţi, broşuri, reviste, ziare cu un total de zeci de mii de exemplare şi sute de mii de pagini;
- prin înfiinţarea a circa 200 de filiale ale amintitei asociaţii în peste 20 de ţări, inclusiv în România etc.

Credeam că fac o treabă românească pe care Bucureştiul nu putea s'o facă până în 1989. Credeam!... De aceea, revenit în ţară, am înfiinţat, încă la 11 Ianuarie '90, prima filială a "Pro Basarabiei şi Bucovinei" pe pământ românesc.

Ca la câteva zile să mă trezesc cu un compatriot *"venit din parteaa D-lui Silviu Brucan"* să mă prevină în mod categoric că autorităţile dela Bucureşti sunt contra înfiinţării unei asemenea asociaţii. De unde mia şi una de nopţi cu înregistrarea ei ca persoană juridică şi obţinerea unui sediu.

Făceam eu o treabă antiromânească atunci când la pornirea din Piaţa Universităţii a Drumului Crucii Bucureşti-Chişinău n'a binevoit să participe nici un reprezentant al guvernului român?

Nu ni s'a dat nici măcar o orchestră militară! Ni s'a interzis până şi trecerea pe sub Arcul de Triumf!

Aceeaşi tăcere inexplicabilă din partea autorităţilor sus puse am constatat-o şi atunci când, prin grija "Pro Basarabiei..." şi a Asociaţiei Veteranilor de Război în frunte cu Dl. General Marin Popescu, a fost dezvelită, în Valea Piersicilor dela Jilava, Crucea-Monument Mareşalul Ion Antonescu!...

N'a fost oare acest Erou şi Martir al Neamului Românesc întregitorul Ţării Româneşti dela 1941?!

Nu s'a ţinut cont nici de sugestia noastră ca ajutoarele pentru Basarabia să nu fie puse la dispoziţia promoscoviţilor dela Chişinău, ci a Frontului Popular Creştin Democrat de acolo, ca veritabilă formaţiune politică unionistă!

Nu întâmplător, probabil, se spune astăzi că Snegur a câştigat alegerile antiromâneşti din 27 Februarie '94 cu bani româneşti!

În nenumărate rânduri am încercat, fără succes, să conving autorităţile româneşti de cel mai înalt nivel că nu trebue îngroşată la infinit "gluma" celui de-al doilea stat românesc, că Mircea Snegur nu este "un bun Român", cum mi se răspundea, ci un antiunionist mizerabil şi un antiromân înveterat.

Dacă astăzi Prutul rămâne în continuare un blestemat râu despărţitor de Neam şi Ţară, vina cea mare nu este a Basarabenilor, ci a Ministerului de Externe, cu falsa lui diplomaţie naţională, a Guvernului, a Parlamentului şi a Preşedintelui României.

Vina cea mare nu este nici a Bucovinenilor, nici a Herţenilor Dorohoiului, tragedia naţională a cărora este mult mai cumplită decât cea a Basarabenilor!

Cerem cu insistenţă ca imperativul de 20 de ani al "Pro Basarabiei şi Bucovinei" Mondiale să devină şi cel al Parlamentarilor români:

- O singură naţiune, naţiunea română!...
O singură limbă oficială, limba română!...
Un singur stat român, cu capitala la Bucureşti!...

Nicolae Lupan

CÂND NU ŞTIE DREAPTA CE FACE STÂNGA

Victor BÂRSAN

La începuturile primului an de libertate post-comunistă, litigii politice, interetnice sau interconfesionale au transformat entuziasmul zilelor din Decembrie într'o vrajbă sterilă şi epuizantă.

În conul de umbră al acestor tulburări, opinia publică românească a neglijat aproape cu totul ceea ce trebuia să însemne prioritatea absolută a eforturilor noastre: revenirea teritoriilor ocupate la patria-mamă.

În timp ce în Ţară se desfăşura războiul româno-român, în Estul Moldovei ex-sovietice se creau structuri paralele ale puterii, se batjocoreau tricolorul, grafia latină şi limba română. Se puneau bazele separatismului zis transnistrean, se pregătea războiul.

Nu numai în stânga Prutului, ci şi în dreapta lui, s'a făcut tot posibilul pentru bagatelizarea conflictului - atât în faza preliminară, când separatiştii s'au înarmat până în dinţi, sub privirile impasibile ale lui Mircea Snegur - cât şi în faza luptei armate.

Proasta mediatizare a războiului a mers mână în mână cu o bună spălare a creierelor. Una dintre marile dureri ale combatanţilor Chişinăului a fost faptul că Ţara nu ştia nimic despre lupta lor.

În toamna lui 1939, când în atenţia nervoasă a Occidentului se consuma *"la drôle de guerre"*, s'a ştiut că e război, fără să fie lupte. În primăvara lui 1992, în apatia în care ne-a adus o jumătate de secol de comunism, s'a consumat un alt *"drôle de guerre"*: erau lupte fără să se ştie că e război.

Acest război ciudat, de care comunitatea românească, vlăguită, aproape că n'a vrut să ia act, ar putea fi numit războiul ignorat.

Ignorat de noi, războiul nu e ignorat de istorie. El a arătat cât suntem de nepregătiţi în confruntarea cu imperiul post-sovietic şi a sortit rămânerea teritoriilor româneşti ocupate în aceeaşi sferă de influenţă.

S'au pierdut vieţi omeneşti, a fost pierdută Tighina!...

CĂTRE ROMÂNII DE PRETUTIUNDENI

Dintr'o declaraţie a Consiliului Nţional al Reîntregirii -fondat la Iaşi în 24 Ianuarie 1992-

... După alegerile parlamentare din 27 Februarie şi pseudo-sondajului de opinie din 6 Martie '94 la Chişinău a început campania sneguristă de desnaţionalizare. Metodele practicate, ce nu diferă de cele dictatorial sovietice, urmăresc acelaşi scop din trecut: Românii basarabeni să fie în continuare prigoniţi, îngenunchiaţi, umiliţi, obligaţi să se supună fără murmur acelorași regimente de birocraţi autohtoni mancurtizaţi şi rusofoni veniţi de pretutindeni.

Antiunioniştii cer anularea Actului Unirii din 27 Martie 1918, întoarcerea aşa zisei Republici Moldova în zona rublei, revenirea la limba rusă, acceptarea dublei cetăţenii, înlocuirea imnului naţional "Deşteaptă-te Române" cu un alt imn, renunţarea la grafia latină, interzicerea oricărei forme de propagandă unionistă, etc.

Şi în cele cinci judeţe incluse abuziv în componenţa Ucrainei (Ismail, Cetatea Albă, Hotin, Cernăuţi şi Storojineţ) Românii sunt supuşi unui tratament asemănător: şcolile româneşti închise de autorităţile de ocupaţie după 1944 se redeschid cu mare greu, lipsesc instituţiile preşcolare şi superioare în limba română, publicaţiile româneşti apar sporadic , editorii lor fiind confruntaţi tot mai des cu procese penale interminabile pe bază de acuzaţii neîntemeiate etc.

Astăzi, când istoria României devine din nou un obiect de tranzacţie, refugiaţii din teritoriile româneşti ocupate de Ruşi şi Ucraineni sunt chemaţi să-şi spună cuvântul, indiferent de originea lor etnică.

Consiliul Naţional al Reîntregirii este o organizaţie nonguvernamentală şi non-profit. Drept care, orice sprijin financiar este binevenit. Conturile lui bancare sunt: 4109.085.260.667 (în lei) şi 4159.085.26667 (în dolari) la BANCA DACIA FELIX S.A., sucursala Municipiului Bucureşti, cu specificaţia "PENTRU RECENSĂMÂNT"

Cu mulţumiri, Preşedinte
Mircea DRUC

SEMINŢE AMARE

"La alegerile din Republica Moldova (27 Februarie 1994), scria un "binevoitor" dela Chişla Nouă, pentru noi există o singură salvare - aceea ca partidele de moldoveni să facă un singur bloc, unindu-se în jurul Congresului Intelectualităţii..."

Or, apariţia acestei pretinse formaţii politice prosneguriste a urmărit şi urmăreşte un singur scop: torpilarea Frontului Popular dela Chişinău, de sub conducerea lui Iurie Roşca, singura formaţiune politică cu adevărat unionistă şi antisneguristă.

• • •

La Chişinău, vorba umoristului, se dă mereu din lac în puţ! Chiar şi la inaugurarea unei rubrici "noi". Ca cea a "Generaţiei de sacrificiu".

Că n'a fost numai una - treacă-meargă! Că suntem cu toţii deţinuţi politici, de acord! Dar când se afirmă cu aplomb basarabean că suntem "patru milioane de ostateci" şi nu 26 de milioane, cât numără românimea, asta vrea să însemne, vorba lui Snegur, că "basarabenii suntem noi", iar "Românii sunt ei" (sic!).

Cu alte cuvinte, tot ce vrei şi cum vrei, numai chemare la Reîntregire - NU!

EVANGHELIA EXILULUI (IULIE - AUGUST 1994)

Posibilitatea sfinţeniei

Sergiu GROSSU

Sfânta Scriptură foloseşte deseori expresia "împodobire", în legătură cu feluritele etape incluse în tainicul proces evolutiv al înduhovnicirii omului, întors la Dumnezeu prin credinţa în Iisus Hristos. De pildă, înălţarea tinerilor la altitudinea purităţii sfinţitoare, coincide, între altele, cu îmbrăcarea ***smereniei***: *"Şi toţi, în legăturile voastre, să fiţi împodobiţi cu smerenie. Căci Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar celor smeriţi le dă har"* **(1 PETRU, 5. 5-6).** De asemenea, preocupându-se de sfinţirea femeilor - mai bine zis a nevestelor credincioase, Ap. Petru reliefează importanţa şi nevoia ***podoabei lăuntrice,*** atât de familiară spiritualităţii creştine: *"Podoaba voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule de aur sau în îmbrăcarea hainelor, ci să fie omul ascuns al inimii, în curăţia nepieritoare a unui duh blând şi liniştit, care este de mare preţ înaintea lui Dumnezeu. Astfel se împodobeau odinioară sfintele femei..."* **(1 PETRU, 3. 3-5).** Deci nu prin respectarea modei tiranice, nu printr'un exces de mondenitate, creştinătatea va avea ***"sfinte femei". "Podoaba de afară"***, în loc ca să ajungă un ***scop în sine,*** o atitudine superficială în faţa vieţii şi, ca atare, factor negativ, obstacol al sfinţirii, ar trebui să se reducă la strictul necesar convieţuirii în societate, pentru a nu ne izola sau înstrăina de oameni. Atât.

Podoaba lăuntrică a desăvârşirii umane este, aşadar, sfinţenia, asupra căreia insistă "Apostolul" Duminicii a 4-a după Rusalii, arătând şi modalitatea realizării ei: *"Odată ce aţi fost izbăviţi de păcat şi v'aţi făcut robi ai lui Dumnezeu, aveţi ca rod sfinţirea..."* **(ROMANI, 6.22).** Caracteristica sfinţeniei este ***integralitatea.*** Noi nu putem fi curaţi cu duhul şi întinaţi cu trupul. Sfinţenia cuprinde totul, întreaga fiinţă: duhul, sufletul şi trupul, după cum citim: *"Dumnezeul păcii să vă sfinţească El însuşi pe deplin; şi duhul vostru, sufletul vostru şi trupul vostru să fie păzite întregi, fără prihană la venirea Domnului nostru Iisus Hristos"* **(1 TESALONICENI, 5.23).**

Din grupurile dispersate de creştini sfinţi poate lua naştere, datorită ascultării de Dumnezeu, ***un popor sfânt,*** conform viziunii profetice a lui Moise: *"Vei fi pentru Domnul un popor sfânt, cum ţi-a jurat El, dacă vei păzi poruncile Domnului, Dumnezeului tău, şi vei umbla pe căile Lui..."* **(DEUTERONOM, 28.9-10).** Cu o condiţie: şi conducătorii religioşi ai poporului, să păzească poruncile divine şi să umble - cot la cot cu *"turma"* peste care păstoresc - pe căile Domnului. Ca nu cumva să apese asupra lor învinuirea rămasă de mii de ani valabilă: *"Preoţii calcă Legea Mea, şi îmi pângăresc lucrurile Mele sfinte, nu fac nici o deosebire între ce este sfânt şi ce nu este sfânt, nici nu învaţă pe oameni să facă deosebire între ce este necurat şi curat..."* **(EZECHIEL, 22.26).**

•••

Chemarea lui Dumnezeu se referă, în primul rând, la sfinţire - *"Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăţire, ci la sfinţire"* **(1 TESALONICENI, 4.7)** - şi are în vedere, într'un mod cu totul deosebit, eforturile voinţei libere a omului, îndreptate permanent în direcţia împlinirii acestei chemări izbăvitoare.

Sfinţenia nu este un chilipir, ci încununarea logică a unui comportament voluntar de lepădare de sine, de neîntreruptă autodepăşire, de nemijlocită conlucrare cu harul lui Dumnezeu, pe care, de multe ori, noi îl primim *"în zădar"*, uitând sau neglijând lupta cu adversitatea forţelor interioare *"prin armele de lovire şi apărare, pe care le dă neprihănirea"* **(2 CORINTENI, 6.1, 7).** Abandonarea ***străduinţei morale,*** inexistenţa sau debilitatea încordării ascendente a omului comod, oscilant şi, poate, chiar indiferent la orice creştere duhovnicească, este vătămătoare sufletului şi compromite, iremediabil, perspectiva sfinţirii sale.

Am văzut din revelaţia "Apostolului", că noi nu putem avea *"ca rod sfinţirea"*, decât după ce am fost izbăviţi de păcat şi-am trecut, de bună voie, dela robia păcatului la robia lui Dumnezeu. Sfinţirea nu ne aparţine, deşi, la prima lectură, cuvintele ***"Voi să vă sfinţiţi şi să fiţi sfinţi"***, ar părea să contrazică adevărul enunţat mai sus. Sfinţirea noastră se află în mâna lui Dumnezeu, care ne solicită ***angajarea voinţei*** în păzirea şi împlinirea legilor Lui: *"Să păziţi legile Mele şi să le împliniţi. Eu sunt Domnul, care vă sfinţesc"* **(LEVITIC, 20.7-8).**

Cel dintâi mijloc eficace, pus de Dumnezeu la îndemâna fiecăruia dintre noi (şi mă gândesc, cu precădere, la fraţii mei de suferinţă şi de credinţă în Exil), este ***Cuvântul Adevărului:*** *"Sfinţeşte-i prin adevărul Tău: Cuvântul Tău este adevărul"* se roagă Mântuitorul, în noaptea arestării **(IOAN, 17.17).** Hrănindu-ne zilnic cu acest Cuvânt dătător de viaţă, citind Evanghelia şi trăind-o, cu scumpătate şi credincioşie, va pătrunde în noi şi va lucra, cu tărie, Duhul Sfânt care sfinţeşte şi ne umple sufletul de lumină. Precum ne asigură Iisus: *"Acum voi sunteţi curaţi, din pricina Cuvântului pe care vi l-am spus"* **(IOAN, 15.3).**

Al doilea mijloc, de o nepreţuită valoare educativă, este nevoia pedepsei divine, în netezirea căilor care duc la sfinţire. Căci Dumnezeu *"ne pedepseşte pentru binele nostru, ca să ne facă părtaşi sfinţeniei Lui"* **(EVREI, 12.10).**

•••

Fără nici un fel de dubiu, sfinţenia, după ce cuprinde fiinţa trihotomică a omului împăcat cu Dumnezeu prin Iisus Hristos, trebue să se răsfrângă din lăuntru spre exterioritatea concretă, sesizabilă. Adică, aşa cum precizează Ap. Petru: *"După cum Cel ce v'a chemat este sfânt, fiţi şi voi sfinţi în toată purtarea voastră"* **(1 PETRU, 1.15).**

Noi, creştinii, nu vom putea grăbi *"venirea zilei lui Dumnezeu"* şi nici aştepta *"ceruri noi şi un pământ nou, în care va locui neprihănirea"*, decât *"printr'o purtare sfântă şi evlavioasă "* **(2, PETRU, 3.11-13),** realizând în propria noastră viaţă neprihănirea credinţei şi sfinţirea Duhului. Despre contribuţia *"omului în Hristos"* la lucrarea sfinţitoare a Sfântului Duh, ne vom ocupa într'unul din numerele viitoare ale revistei **Cuvântul Românesc.** Deocamdată, se cade să reţinem îndemnurile, indispensabile acestei sfinţiri, culese din paginile Evangheliei, şi anume: a) stăpânirea *"vasului"* trupesc în sfinţenie, b) lupta împotriva păcatului, c) formarea deprinderilor bune şi d) curăţirea continuă a fiinţei noastre înduhovnicite.

Din tot ce-am discutat, până acum, reiese cu claritate că sfinţenia este posibilă oricărui creştin autentic, pentrucă ea devine un conţinut real al naturii umane, dacă sufletul renăscut la o viaţă nouă în Iisus Hristos se face părtaş *"firii dumnezeieşti"*, fugind de *"stricăciunea care este în lume prin pofte"* **(2 PETRU, 1.4).** Dacă îşi întăreşte inima, prin voinţă proprie şi har divin, ca să ajungă *"fără prihană în sfinţenie"* **(1 TESALONICENI, 3.13).** Dacă acest om, răscumpărat şi preţuit de Dumnezeu, îşi face mădularele *"roabe ale neprihănirii"*, ca să se poată bucura de sfinţirea Duhului Sfânt **(ROMANI, 6.19),** care este iniţiatorul, pregătitorul, colaboratorul şi desăvârşitorul sfinţeniei omeneşti.

SCHITUL DE MAICI DIN PĂTRĂUŢI

Emilia MARUSEAC

Pe drumul naţional Suceava-Rădăuţi, la zece kilometri se află o scurtă ramificaţie ce duce în comuna Pătrăuţi. De aici, după parcursul a doi kilometri, la cealaltă margine a aşezării, dăm de cea mai mică dintre bisericile ctitorite de Ştefan cel Mare.

Din cele descrise de M. Costăchescu în *"Istoria Moldovei veacul XIV"*, vol.1, satul a existat de pe vremea lui Alexandru cel Bun. Numele localităţii ar veni dela Pătru, care a trăit cu 70 de ani înainte de 1400.

După lupta dela Scheia-Siret a lui Ştefan cel Mare împotriva oştirilor ungureşti şi din porunca sa, în ziua de 13 Iunie 1487 a început zidirea bisericii schitului de maici la Pătrăuţi. Aceasta rezultă şi din inscripţia ce se află deasupra uşii dela intrare: **"IO VOIEVOD DOMN AL ŢĂRII MOLDOVEI FIUL LUI BOGDAN AM ÎNCEPUT A ZIDI ACEST LĂCAŞ, ÎN NUMELE CINSTITEI CRUCI ÎN ANUL 6995 (1487) LUNA IUNIE 13".**

Importanţa acestui lăcaş are o semnificaţie deosebită faţă de celelalte ctitorii ale lui Ştefan cel Mare, pentrucă a fost înălţat (după notele lui Aaron Pumnul) *"cu scop ca să fie un spital pentru ostaşii răniţi în multe războaie ce le purta"*.

În mai multe perioade, biserica a rămas ruinată şi chiar părăsită. În curte, prin chilioare sălăşluiau însă călugăriţele, chiar după desfiinţarea schitului de maici din Pătrăuţi odată cu desfiinţarea celorlalte mănăstiri, în anul 1786. În anul 1821 a murit cea din urmă supravieţuitoare.

Mănăstirea de maici din Pătrăuţi a avut ca zestre dela Ştefan cel Mare două moşii cu satele Pătrăuţi şi Mihoveni, apoi şi Pilipăuţi în timpul Cernăuţilor.

Arhitectura bisericii este în plan triconic. Pictura interioară care a suferit repetate prefaceri în secolele XVI-XIX reprezintă diverse scene din luptele lui Ştefan cel Mare. În exterior, la intrare, mai există câteva fragmente de frescă.

La biserica schitului de maici din Pătrăuţi există şi câteva obiecte de cult de mare valoare cum ar fi: o cruce de culoare neagră din lemn de cedru, pe care sunt sculptate 22 icoane din viaţa Mântuitorului; o biblie din secolul al XVIII-lea; o icoană din 1802 şi altele. La casa parohială se mai află o bibliotecă cu cărţi de cult şi literatură istorică.

BISERICA SCHITULUI

În decursul anilor, la biserică s'au perindat mai mulţi preoţi însă *"unul din cei mai activi şi mai merituoşi cărturari bucovineni a fost, fără îndoială, preotul Constantin Morariu, paroh în comuna Pătrăuţi pe Suceava. El a colaborat la periodicele româneşti din Bucovina şi din Transilvania, a publicat traduceri din Schiller şi Goethe şi a scris părţi din istoria Românilor bucovineni"* (Ion Nistor, *Istoria Bucovinei*, 1991, pag. 300).

Pentru a vă ţine la curent cu ultimele ştiri din România, echipa noastră redacţională lucrează fără încetare... Nu rămâneţi în urma timpului... Citiţi lunar

"Cuvântul Românesc"

şi participaţi la viaţa exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anticomunistă.

FARA ARMÂNEASCĂ

Luptători anticomunişti din prima linie

Stan Barbu

(1935 - 1992)

Mihai S. DERDENA

Tot în 1992, dar la sfârşitul anului, a părăsit această lume (încă nerevenită în totalitate din prea lungul coşmar comunist) şi Stan Barbu, Macedoromân după mamă.

L-am cunoscut la Jilava în 1957 şi l-am reîntâlnit la Gherla, în 1958. Dată fiind vârsta-i extrem de juvenilă - avea doar 21 de ani când a fost arestat - cei apropiaţi îl numeau Stănică.

Stănică s'a născut la 26 Mai 1935 în satul Cetate, comuna Rădoieşti din judeţul Teleorman. Revoluţia maghiară l-a prins în armată, îşi efectua stagiul militar la unitatea de paraşutişti din Buzău, fiind telegrafist.

În toamna anului 1956, lumea toată din dosul cortinei de fier era în fierbere, mai cu seamă după izbucnirea revoluţiei din Ungaria. Aceeaşi stare de cazan ce dădea în clocot se crease chiar şi în armata noastră. Cei mai mulţi militari (originari din mediul ţărănesc, unde cuţitul ajunsese de mult până la os) aşteptau cu cea mai vie nerăbdare scânteia declanşatoare de revoluţie anti-comunistă şi la noi, la fel ca în Ungaria. Însă câţiva paraşutişti curajoşi nu s'au mulţumit cu şederea în expectativă, ci, sfidând concursul aleatoriu şi dirijismul ocult, au trecut spontan la fapte, organizându-se din mers. Să respectăm concluziile anchetatorilor penali de securitate şi să admitem că foarte repede aceşti tineri viteji s'au organizat într'un grup de iniţiativă. Acest grup, condus de ieşeanul Dan Spiridon, era alcătuit din teleormăneanul Stan Barbu, ialomiţeanul Radu Muşat, nemţeanul Ion Bârgăoanu şi romaşcanul Constantin Adăscăliţei.

Au jurat ca, în cazul în care ţăranii şi studenţii s'ar răscula, nu numai să nu tragă în poporul răsculat, dar şi să treacă de partea revoluţionarilor. Până la izbucnirea revoltei populare aşteptate şi-au asumat misiunea temerară de a opri trupele sovietice care s'ar fi deplasat spre Ungaria, prin valea Buzăului şi prin Transilvania, pentru represiune şi spre Bucureşti pentru intimidarea insurgenţilor potenţiali din rândul studenţimii (căci în rândul acestui tineret se manifesta starea cea mai explozivă). Cum i-ar fi împiedicat pe ocupanţi ca să se înmulţească cu noi trupe? Prin minarea şi aruncarea în aer a podurilor de pe şosele şi pe căile ferate. Acţiunea aceasta începuse să ia forme concrete prin procurarea de explozibil. Însă, ca urmare a denunţului venit din partea unui radiotelegrafist, tatonat pentru a fi recrutat, au fost grabnic depistaţi şi arestaţi.

Prin încadrarea, la recurs, în celebrul articol 209, aceşti tineri de mare curaj au fost condamnaţi după cum urmează: Dan Spiridon la muncă silnică pe viaţă, Stan Barbu la 25 de ani de muncă silnică; Radu Muşat la 20 de ani de muncă silnică, Ion Bârgăoanu la 15 ani de muncă silnică şi Constantin Adăscăliţei la 7 ani de închisoare corecţională. Primii doi - Spiridon şi Barbu - la prima instanţă a Tribunalului Militar primiseră condamnarea la moarte.

Iată cuprinsul uneia dintre cele cinci sentinţe:

"Inculpatul Muşat Radu a participat împreună cu Spridon Dan şi Barbu Stan la audierea posturilor de radio imperialiste. În ziua de 28 Octombrie 1956 a luat parte la adunarea din duba aflată în curtea unităţii, împreună cu Spiridon Dan, Barbu Stan şi Bârgăoanu Ion, unde, comentând ştirile auzite la postul de radio Paris, au purtat discuţii cu caracter duşmănos la adresa regimului democrat - popular din ţara noastră. Cu această ocazie Spiridon Dan le-a expus un plan de acţiune ce urma să fie pus în practică în cazul în care s'ar fi petrecut şi în ţara noastră evenimente similare celor din Ungaria, precum şi un plan de atragere a celorlalţi militari de partea sa.

Inculpatul Muşat Radu a fost de acord cu aceste planuri ale lui Spiridon Dan, declarând că într'o asemenea situaţie va face întocmai ca Spiridon Dan, care afirmase că se va alătura rebelilor şi va lupta contra comuniştilor."

Iar în răspunsul pe care Stan Barbu l-a primit la 19 Martie 1990 dela Serviciul Cazier Judiciar al Inspectoratului General al Poliţiei se spuneau acestea:

"Aţi fost privat de libertate în perioada 30.10.1956 - 28.07.1964, fiind în executarea unei condamnări la 25 ani muncă silnică, pentru participare la organizarea unei rebeliuni în armată, pedeapsă aplicată de Tribunalul Suprem prin decizia penală nr.284/1957. Pedeapsa a fost executată parţial deoarece aţi beneficiat de prevederile Decretului de graţiere nr.411/1964."

I-am cunoscut pe toţi aceşti cinci eroi, la Jilava, iar la Gherla am stat mult timp cu Barbu. În închisori, Stănică a făcut tot timpul parte din grupul deţinuţilor religioşi care organizau slujbele liturgice, participând la ele. Având glasul cel mai eufonic şi cunoscând la perfecţie replicile de dascăl, a fost investit cu această calitate.

Stănică avea o fire plăcută, jovială şi blândă. Ştia să se poarte respectuos chiar şi cu cei ce nu agreau serviciul divin. Nu era capabil să poarte cuiva pică. Nu l-am văzut nici măcar o dată supărat. Iar dacă se întâmpla totuşi să fie cuprins de vreo mâhnire, ştia s'o alunge numaidecât. Ştia

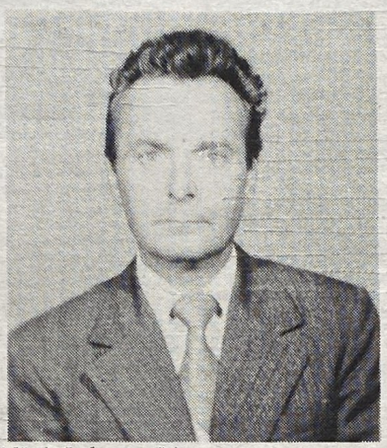

să rădă şi să glumească în orice împrejurare.

Mulţi au zis despre el şi despre camarazii lui de lot că au fost nişte copii fără minte. Copii - da, însă nu fără minte. Toţi cinci aveau minte destulă şi mai ales dragoste de neam şi de ţară, pe care le doreau cât mai grabnic dezrobite de sub cizma bolşevică. Era peatunci în România o stăpânire satanică, batjocoritoare, ateizantă, ofensatoare şi strivitoare pe care cei ce ţineau încă la onoare, nu puteau s'o tolereze. Tinerii aceştia entuziaşti, romantici şi idealişti au fost dispuşi să-şi dea chiar viaţa pentru onoarea patriei, pentru libertatea poporului şi pentru salvarea creştinismului. Doi dintre ei - Dan Spiridon şi Stan Barbu - nu s'au speriat nici după ce un complet de militari trădători le-a pronunţat pedeapsa cu moartea. Au zâmbit ca nişte oameni lucizi, ştiind că prin jertfa lor se va scrie o nouă pagină de eroism legendar în istoria noastră tot mai terfelită şi falsificată de istoriografi comunişti şi corupţi. Însă n'au fost executaţi pentrucă, la recurs, pedepsele capitale au fost schimbate în muncă silnică pe viaţă, pentru primul şi în 25 de ani de muncă silnică pentru al doilea.

Nu ştiu dacă Dan Spiridon a supravieţuit gulagului bolşevic din România, însă despre ceilalţi patru am aflat la timp că au ieşit teferi din iad, în 1964, şi că s'au rostuit cum au putut, întemeind familii solide.

Stănică s'a însurat încă din 1964 cu o fată frumoasă - Georgeta Brâncuş - ce se înrudeşte mai pe departe cu celebrul sculptor omonim. Abia pe treptele clădirii, în care se afla Oficiul de Stare Civilă al Sectorului 4, a îndrăznit Stănică să-i mărturisească viitoarei soţii că, având antecedente penale ca deţinut politic, îşi asumă riscul de a nu duce viaţă uşoară cu dânsul dacă va accepta să-i fie nevastă legitimă. De aceea o roagă să reflecteze cât mai adânc înainte de a depune actele întru încheierea căsătoriei civile. În replică, Geta, ca o olteancă hotărâtă, care ştie ce vrea, îi răspunde că orice căsnicie trebue să fie acceptată şi la greu, nu numai la bine. *"Văzându-l frumos - îşi aminteşte dumneaei şi acum, după 30 de ani - ca un soare, cu ochii albaştri şi limpezi cum e cerul după ploaie, nu m'aş fi îndurat să-l las pe Stănică nici de mi-ar fi zis că a făcut moarte de om din prea mare dragoste de ţară."*

Nu numai soţia, ci şi ceilalţi membri ai bogatului neam Brâncuş l-au înţeles şi l-au îndrăgit pe Stănică dintru început, din 1964. Şi de-atunci încoace n'au încetat să-l iubească şi să se mândrească cu el, considerându-l un autentic erou anticomunist. De altfel, Brâncuşenii i-au cerut Georgetei să-l ocrotească pe Stănică aşa cum îngriieşte floarea din ghiveci. Şi aşa a făcut.

Însă nu de aceeaşi căldură s'a bucurat Stănică şi din partea surorilor sale, în număr de două. Acestea, dar îndeosebi bărbaţii lor, l-au privit pe acest mare erou anticomunist ca pe o oaie neagră a neamului din care se trăgea, zicându-i mereu că pe toţi ai săi i-a făcut de ruşine. De altminteri, una dintre cele mai grave daune morale pricinuite pe termen lung poporului român de către securiştii şi politrucii regimului comunist a fost aplicarea monstruoasei lupte de clasă şi în sânul familiei prin învrăjbirea fiilor cu părinţii şi a fraţilor între dânşii. Aşa se face că mai ales cei ce s'au încumetat să se ia la trântă cu balaurul antihrist nu sunt priviţi cu ochi buni nici măcar de fraţii lor, chiar şi acum la aproape 5 ani dela Revoluţia Anticomunistă din Decembrie 1989. Nu-i exclus ca tocmai această vrăjmăşie fraternă, pentru care se fac vinovaţi securiştii şi activiştii P.C.R. să-l fi îmbolnăvit pe blândul, tolerantul şi iertătorul Stănică de inimă rea şi să-l fi răpus, în cele din urmă, tot în Decembrie, însă la trei ani dela evenimentul revoluţionar pe care l-am fi dorit să devină piatră de hotar în istoria noastră atât de zbuciumată şi-atât de falsificată.

Scriind acestea despre tine, iubite Stănică, chip serafic, mă gândesc că, dacă aici, pe pământ, n'ai avut tinereţe, cum prea bine a grăit poetul pe care şi tu l-ai îndrăgit, memorându-i mii şi mii de versuri, în schimb, acolo, sus, te bucuri de un loc luminat, un loc cu verdeaţă, întrucât, ca persecutat pentru Hristos, ai plată multă în ceruri, după cum stă scris în partea finală a Fericirilor rostite de Mântuitorul nostru.

SACRED HEART UNIVERSITY

THE FIFTH CONGRESS
OF
MACEDONIAN-ROMANIAN
CULTURE

2-5 September 1994
Bridgeport, Connecticut

ACLIMĂRI

Avem onoarea s'anunţăm că al çinçilea CONGRES, cari va s'aibă loc dila 2-5 Sptembrie 1994, easti patronat di Universitatea "Sacred Heart" (Centru di Studii Etnice), Bridgeport, Connecticut.

Tuţi aceli cari s'intereseadză ti limba şi cultura noastră - Romanitatea Dit Balcani - ş'vor s'participe cu una comunicari, ori au vrerea s'lea parti cu prezenţa lor la CONGRES, pot s'da telefon, ti informaţii, la următoarili numiri:

Tel: (203) 371-8743 371-7760 334-7312 789-7048
Fax: (203) 367-5755 777-8637 334-7312 365-7508

N.B. Lucrărili s'nu treacă di 20-25 minuti

Dr.Gerald F.Reid
Director
Center for Ethnic Studies

Dr. Aureliu Ciufecu
President
Congress of Macedonian-Romanian Culture

Aniversarea "Legiunii Arhanghelul Mihail"

Solstiţiul verii anului 1994 s'a caracterizat, în centrul Moldovei, prin vreme închisă, cu ploi scurte. Apoi, cerul s'a limpezit treptat, dărindu-ne un timp admirabil, îndeosebi în 24 Iunie, când se sărbătoreşte naşterea sfântului prooroc Ioan Botezătorul sau Drăgaica, după cum se spune pe la ţară, avându-se în vedere celebrarea coacerii cerealelor păioase. Iar noaptea de Sânziene (sau Drăgaicelor ori Ielelor) ce a urmat, beneficiind de plinătatea lunii, a fost şi ea nespus de clară. Teii, fiind în toiul înfloririi, au răspândit cu largheţe în tot văzduhul Iaşiului, parfumul lor îmbătător, făcându-ne să pricepem şi mai bine predilecţia neasemuitului poet pentru această plantă paradisiacă.

În atmosfera aceasta senină şi înmiresmată a fost sărbătorită, la biserica ieşeană Banu (având ca hram Duminica Tuturor Sfinţilor), a 67-a aniversare a Legiunii Arhanghelul Mihail.

La ora 19, în prezenţa a numeroşi credincioşi (unii, veniţi de departe), părintele paroh Dumitru Merticaru a început oficierea unui Tedeum întru pomenirea şi cinstirea tuturor legionarilor căzuţi ca martiri sau ca eroi pentru *"sfânta cruce, pentru ţară"*, fie pe pământul României, în timpul prigoanelor carlistă, antonesciană şi comunistă, fie departe de patrie, în Spania, la porţile Madridului, ori pe şesurile Ucrainei şi ale Rusiei, în războiul nostru sfânt, cu bolşevicii, pentru apărarea gliei străbune, a Europei democrate şi a credinţei în Iisus Hristos. Au fost rostite întru veşnica pomenire toate numele de mucenici legionari, trecute în cartea savantului Duiliu Sfinţescu *"Din luptele tineretului român 1919-1939"*. La pomelnicul acesta, ce nu va fi nicicând complet, cei prezenţi au adăugat alte câteva nume ştiute dintre cele ale zecilor de mii de legionari căzuţi la datorie ori ucişi mişeleşte de poliţişti, de jandarmi, de miliţieni şi de securişti între anii 1939 şi 1989.

Despre semnificaţia evenimentului istoric din 24 Iunie 1927, când Corneliu Codreanu a înfiinţat Legiunea Arhanghelul Mihail, au vorbit preasfinţia sa Dumitru Merticaru şi foştii deţinuţi anticomunişti Valeriu C. Neştian şi Dumitru Osipov.

S'a subliniat, şi cu acest prilej, caracterul eminamente spiritual, moralizator al mişcării întemeiate de Corneliu Zelea Codreanu. Căci Mişcarea Legionară urmăreşte în primul rând, resuscitarea virtuţilor creştine şi strămoşeşti, eradicarea ateismului, a minciunii şi a corupţiei, însuşirea de către orice ins trăitor pe aceste meleaguri a moralei creştine, a iubirii de neam şi de ţară.

Solemnitatea - pricinuind o înălţătoare atmosferă de vibraţie naţionalist-creştină - s'a încheiat, după un ceas şi jumătate, cu intonarea imnului legionar şi a cântării religioase *"Cu noi este Dumnezeu"*.

Cei ce-au răspuns "Prezent" la acest jubileu au dovedit cu prisosinţă că mişcarea întemeiată de Căpitan este ca un pom peren, adânc înfipt în solul românesc, care dă şi acum - după prigoane şi represiuni incomparabile - roade bogate din care vor răsări negreşit nenumăraţi arbori fructiferi ce vor însănătoşi cu fructele lor extrem de nutritive întregul neam românesc.

Printre participanţi s'au aflat şi câţiva deţinuţi anticomunişti. Trei dintre dânşii - Ion Pruteanu, Timotei Mândru şi Mihai Stere Derdena - au venit tocmai dela Piatra-Neamţ ca să ia parte la acest Tedeum. Faptul deosebit de îmbucurător, dătător de nădejdi tonice, nepieritoare, l-a constituit prezenţa a zeci de tineri, mai cu seamă elevi şi studenţi de pe ambele maluri ale Prutului. Iar de vom mai trăi sigur vom mai auzi despre Români verzi, codrenişti ca: elevii Ruslan Pascari, Cătălin Robaru şi Viaceslav Vătafu; studenţii Mihail Albişteanu, Igor Bureiu, Viorel Buşcăneanu, Dan Danielescu, Sorin Dănilă, Viaceslav Dragomir, Durel Găloiu, Ion Gumenâi, Cristian Ivănuţă, Silviu Moldovan, Iurie Movileanu, Dorel Paraschiv, Ioan Pologea şi mulţi alţii.

Nu pot încheia aceste puţine rânduri înainte de a menţiona că animatorul acestei manifestări jubiliare a fost studentul Corneliu Ciucanu dela Facultatea de Istorie a Universităţii "Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi. Acest tânăr inimos este deja cunoscut ca un consecvent militant naţionalist-creştin, ca un demn urmaş al ilustrului său omonim.

Denami HAIDER

NICOLAE HORODNICEANU

Adormit întru Domnul

Nicolae Horodniceanu, autentic fiu al Moldovei, s'a născut la 16 Iunie 1907 în comuna Băluseşti, judeţul Roman. Era primul din cei 14 copii (12 băieţi şi 2 fete) ai lui Iacob Horodniceanu şi ai soţiei sale Ecaterina.

Iacob era morar. Avea cinci mori, situate în inima pădurii din apropiere. Prin 1914, pentru a uşura şcolarizarea copiilor, s'a mutat cu familia lângă sat, dar a avut la început de furcă cu "Nicu", care îndrăgise codrul şi se trăgea mai mult într'acolo decât spre şcoala primară din sat. Când însă a descoperit minunile învăţăturii, Nicu a devenit un şcolar bun şi silitor.

După liceul "Roman Vodă" din Roman, urmat cu râvnă şi seriozitate, la nivelul bacalaureatului, liceul îl trimite la un concurs şcolar pe întreaga ţară, unde i se atribuie premiul întâi. Intră apoi la Şcoala Politehnică din Bucureşti, unde se afirmă ca unul din cei mai buni studenţi, în special la cursurile marilor dascăli: Ion Ionescu (Bizet) şi Gh.Em. Filipescu, care au dat generaţiei de ingineri din anii '20 şi '30 o pregătire solidă, la un nivel de care ţara noastră se putea mândri. Nae Horodniceanu părea sortit să fie un mare inginer.

In Mişcarea Legionară el intră după mai multă reflecţie decât colegii lui, deja activi, dar odată intrat se dăruieşte total, cu toată fiinţa lui, cu adevărat ca în monahism. Cu energia lui, cu spiritul lui de organizare, cu tactul şi cu blândeţea lui moldovenească, devine foarte repede elementul de bază al funcţionării sediului Legiunii, mâna dreaptă a Căpitanului, care-i dă gradul de Comandant Ajutor. Înţelepciunea, judecata limpede şi simţul uman cu care trata fiecare problemă, şi simplitatea raporturilor cu camarazii au făcut să fie cel mai respectat şi cel mai iubit element din acel cadru.

În ziua de 26 Martie 1938, în apropierea urgiei care avea să vină, Căpitanul - în sediul evacuat şi aproape pustiu - îl înscria în condica de grade, cu gradul de Comandant Legionar.

În exilul legionar din 1938-39 el se afirmă intransigent faţă de orice deviaţie sau abatere dela linia morală şi spirituală definită de Căpitan. În consecinţă, în efemerul guvern legionar din 1940-41, nu i s'a atribuit nici un rol: nici în Legiune, nici în aparatul de stat. În 1941 intra în exilul definitiv. Trece prin lagărele de internare şi concentrare hitleriste, mai rămâne un timp prin Germania şi Italia şi ajunge însfârşit, ca imigrant, în Argentina.

"Bagajul" lui de imigrant era compus din trei lucruri: şcoala solidă a ingineriei româneşti din acel timp, şcoala legionară avută direct dela Corneliu Zelea Codreanu, şi firea lui dăruită de Dumnezeu. Ajunge în oraşul San Juan, complet distrus de un cutremur. Se angajează cu toate resursele lui - ştiinţă, energie, voinţă şi câte altele - la o operă imensă: reconstruirea oraşului. Şi iată că acest Român, acest legionar, acest mare organizator, pune în picioare acel oraş.

Devine profesor la Şcoala Politehnică locală, unde formează o generaţie de ingineri şi mare parte din corpul profesoral actual. La timpul potrivit, îşi încheie cariera profesională şi profesorală, cu mare prestigiu şi cu numeroase manifestări de recunoştinţă, printre care şi atribuţia, cu mult fast, acum doi ani, a titlului de ***"Profesor Extraordinario Honorarioo"***. O împlinire strălucită a învăţăturii legionare din bagajul lui de exilat.

S'a stins Nae, pe nesimţite, în ziua de 4 Iulie 1994.

Duiuliu SFINŢESCU

"LIMBA NOASTRĂ-I LIMBĂ SFÂNTĂ"

Tedeum

Întreprinzătorii particulari dovedesc o inepuizabilă inventivitate când îşi botează firmele pe care le înfiinţează. Dintr'o admirabilă varietate ce nu cunoaşte limita dăm la întâmplare, câteva exemple: *Papion, Derby, Ali Baba, Şeherazada, El Greco, Aramis, Tarzan, Jungla, Apaşul, Beduinul, Salomeea, Estera, Diana, Afrodita, Venus, Minerva, Atena, Sahara, Florida, Bosforul, Arizona, Texas, Oklahoma, Dallas, Orion, Cleopatra, Dalila, Samson, etc.*

Însă nu mică mi-a fost uluiala când am văzut cuvintele sacrosancte *"Te Deum"* pe frontispiciul unui magazin universal, construit de curând în cartierul Drumul Taberei, la intersecţia străzilor Sibiu şi Compozitorilor. Curios este că magazinul *"Te Deum"* aparţine unei societăţi americane. Spun "curios" pentrucă, în Statele Unite ale Americii, valorile creştine, nu doar cele democratice, se bucură de cel mai mare respect. Cel puţin, aşa se pretinde.

Faţă de cititorii care nu ştiu deloc limba latină, nici nu cunosc conţinutul liturghiei fiindcă nu merg la biserică, ne simţim datori a da câteva explicaţii semantice, spre a se înţelege de ce ne ridicăm cu toată indignarea împotriva utilizării unor termeni bisericeşti în scopuri comerciale. Căci, transferaţi din domeniul sacrului în cel al profanului, termenii liturgici se bagatelizează, îşi pierd sfinţenia.

Vorbele latineşti *"Te Deum"* (scrise prin compunere sudată, într'una singură în limba română contemporană *"Tedeum"*) înseamnă, de le-am traduce ad-litteram, *"Pe Tine, Dumnezeule"*. Ele reprezintă începutul unei cântări de laudă. Este o cântare deosebit de frumoasă, prezentă şi în liturghia ortodoxă, nu numai în cea catolică. Acest cântec de laudă şi de mulţumire are următolrul text:

"Pe Tine Te lăudăm,
Pe Tine bine Te cuvântăm
Ţie Îţi mulţumim, Doamne,
Şi ne rugăm Ţie,
Dumnezeului nostru."

Cuvântul compus *"Tedeum"* semnifică nu numai "imn de preamărire a lui Dumnezeu, sub formă de psalm", dar şi "scurt serviciu religios, oficiat într'o împrejurare solemnă." (Am citat din "Dicţionarul explicativ al limbii române").

Prin urmare, nu-i de joacă. Respectul pe care-l datorăm celor sfinte ne îndeamnă, chiar ne obligă să manifestăm deferenţă şi faţă de limba română, care nu-i numai o comoară inestimabilă, ci şi o limbă sfântă, cum ne-a zis atât de bine providenţialul poet basarabean, Al. Mateevici, din capodopera căruia "Limba noastră" a fost luată denumirea acestei rubrici. Iar limba română este sfântă pentrucă ea s'a născut odată cu încreştinarea poporului român, care tot atunci se forma. De aceea, se cuvine să ne păstrăm, să ne apărăm şi să ne cultivăm limba cu tot mai sporită grijă.

CĂRŢI, ZIARE, MUZICĂ DIN ROMÂNIA LA DVS. ACASĂ, PRIN ARTIMMEX

Exprimati-va optiunile marcind cu "X" in casuta comenzii dorite si completati valorile respective in ultima coloana din dreapta. Unele ziare ca Romania libera, Evenimentul zilei, Adevarul, Cotidianul, Gazeta sporturilor, se livreaza in seturi de 6 pe o saptamana sau numai ultimul ziar (de miercuri). Pentru preturi nelistate, scrieti/telefonati/FAX. Pretul indicat in dolari este acelasi in Canada (in $CAN) sau in USA (in $US).

Intrebati de Magazinul Istoric!

ZIARE / SAPTAMANALE: Daca sint 2, incercuiti doar cel dorit:	Bucati in set	PRET ABONAMENT PE 4 SAPTAMANI	X	PRET ABONAMENT PE 13 SAPTAMANI	X	X	VALOARE $
1. Romania Libera sau Evenimentul Z	Sase	$29.99		$87.95			
2. Rom.Libera sau Evenimentul Zilei	Unu	$11.95		$29.99			
3. Expres Magazin sau Fotbal Plus	Unu	$12.99		$34.99			
4. Gazeta Sporturilor sau Fotbal Plus	Unu	$12.99		$34.99			
5. Academia Catavencu	Unu	$8.95		$23.56			
6. Fotbal sau Sport Star	Unu	$10.99		$32.96			
7. Adevarul sau Cotidianul	Unu	$11.95		$34.99			
8. spatiu pentru comenzi de alte ziare nelistate:	(Doriti REBUS? 15 feluri!	REBUS Flacara:		$13.96) *$			

*pentru ne-listate, de confirmat pretul prin Artimmex

Pentru alte ziare: dati telefon/FAX/scrieti la Artimmex

SUBTOTAL ZIARE:

CARTI: AUTOR	TITLU	EDITURA	PRET	X	$
1. G.Modorcea -	Baietii de bani gata (copiii nomenclaturii)	ALCRIS	$11.99		
2. Maresal I. Antonescu -	Epistolarul infernului	ALBATROS	$11.99		
3. Nicolae Iorga -	Politica Externa a Regelui Carol I	VIITORUL	$11.99		
4. Sanda Marin -	Carte de bucate	ORIZONT	$9.99		
5. Rene Miller -	Rasputin si femeile	ORIZONT	$9.99		
6. Pavel Corut -	Culisele spionajului/"adevarului": 10 titluri ("seriale"), de vo	MIRACOL etc.	$11.99		
7. D.H.Lawrence -	Amantul Lady-ei Chatterley	VIVALDI	$9.99		
8. Mircea Eliade -	Isabel si apele diavolului	MINERVA	$9.99		
9. Ioan Dan -	Procesul Maresalului Antonescu	TEMPUS	$11.99		
10. Ajuta-ti destinul!	Horoscopul in conjunctie cu al altora	ORIZONT	$11.99		
11. Bomba Drogurilor -	Cazuri, filiere, terorism etc.	HUMANITAS	$9.99		
12. Dictionare:	Englez-Roman sau Roman-Englez(1124 pagini) sau dublu	GRAMAR de l	$11.99		
13. Matematica/Geometrie, clase 4...12/Abecedar distractiv, una:		DIDACTICA	$11.99		
14. M.Bradbury -	Romanul secolului XX Un om al istoriei	UNIVERS	$9.99		
15. "Cronica Secolului XX":	stiri reproduse din anul 1939,1940 etc. De nr. de revista		*$ 3.99		
16. spatiu rezervat pentru comenzi nelistate, la cerere:	(alte 30 titluri disponibile)		*$		

*de confirmat pretul prin Artimmex

Pentru alte carti: aflati titlul si pretul prin scris/telefon/FAX

SUBTOTAL CARTI:

CASETE-MUSICA TITLU	PRET	X	$
1. "DIVERTIS": cei mai buni (12) comici de la Mircea Crisan incoace -vol.I/II impreuna, numai	$15.99		
2. Muzica populara: M.Tanase, E.Gavris, I.Ciobanu, D.Siminica, Ioana Radu etc. Vol.I	$11.99		

Pentru alte casete: telefonati, scrieti sau fax pentru a afla titlul si pretul

SUBTOTAL MUSICA:

Adunati subtotalurile de la ziare/saptamanale, carti si muzica - TOTAL COMANDA: $

Preturile includ livrarea/GST/PST/State tax. Produsele ARTIMMEX se pot comanda prin posta/abonament: pt. livrare ingaduiti 1-4 saptamani. Se vand in TORONTO la: Magazinul Principal ARTIMMEX/asociat cu croitoria "As You Like It"-8 Craighurst, colt cu Yonge St.#2628, (la "mmuffins" vis-a-vis "Sporting Life")nord de Eglinton Av.-tel.416-486 6915, "Baxter's Fine foods"-798 Sheppard Ave E., "Gerry's Smoke"-747 Don Mills Rd., "Forest Convenience"-105 Parkway Forest Dr., "Apollo Travel"-1500 Bathurst St., restaurantul "Dracula House"- 2 Thorncliffe Park Dr Duminica (2-4:00pm), biserica "Sf.Gheorghe"-241 Rosethorn Ave. MONTREAL: "Bucerest Deli"- 5808 Cote St. Luc., "Bourret Inc."-5771 Victoria Ave. Biserica "Buna Vestire-Casa Romana"-8060 Cristophe Colomb. In DETROIT/Southfield: "American Ambassador T&T"-14900 Ten Mile Rd

Completati mai jos si trimiteti formularul impreuna cu plata prin cheque sau M.O. la ARTIMMEX:

Name: Mr. Mrs. Miss Ms.

Street# Street Apt.# City Province/State Code/Zip

Telephone: Data: ziua, luna, anul

PENTRU ORICE INFORMATII SUPLIMENTARE, LISTE DE PUBLICATII, COMENZI SPECIALE ETC. ADRESATI-VA DIRECT LA:

ARTIMMEX

Importers & distributors of exotic art, publications and giftware

3555 Don Mills Road, Unit 6-530
Willowdale, Ontario M2H 3N3 CANADA

Tel. 416-493 4096
FAX:416-493 7266

S'a deschis: Magazinul "ARTIMMEX" asociat cu croitoria românească "AS YOU LIKE IT"

Alte puncte de vânzare:

BAXTER'S CONVENIENCE
798 Sheppard Ave, E.
(lângă Leslie)

FOREST CONVENIENCE
105 Parkway Forest
(zona Fairview Mall)

GERRY SMOKE & GIFT
747 Don Mills Rd.
(vis-à-vis de Ontario Science Centre)

APOLLO TRAVEL
1500 Bathurst St.
(lângă St. Clair Ave.)

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

A MURIT RABINUL MOSES ROSEN

Presa internaţională i-a adus omagii c'a ajutat pe Evrei să emigreze. Adevărul e că Evreii au emigrat datorită unor argumente mult mai convingătoare: au plătit valută grasă pentru fiecare paşaport, ţinând seama de vârstă, educaţie, avere etc., la fel cum s'a procedat şi cu Germanii vânduţi guvernului din Bonn.

Rabinul Şef, întrebat după revoluţie, de ce-a susţinut regimul lui Ceauşescu, a răspuns că el nu-i comunist, dar a făcut-o pentru a-şi proteja comunitatea; dar alături de datoria de rabin şef a mai fost şi alt motiv pe care ni-l dezvăluie Pacepa în *"Red Horizons"*, p.289.

Soţia D-lui Moses Rosen era cleptomană, şi-a fost arestată într'un magazin din Londra când a încercat să fure unele articole. Ambasada a informat Bucureştiul şi din acest incident s'a făurit "colaborarea" Ceauşescu-Moses Rosen:

"Ceauşescu a ordonat imediat ca Rabinul Rosen să fie întrebuinţat contra lui Trifa, în schimb pentru ajutorul dat de a-i rezolva problemele soţiei şi pentru a ţine incidentul secret".

"Rosen - adaugă I.M. Pacepa, p.290 - *a acceptat să coopereze şi-a fost imediat trimis în Statele Unite ca să creeze un climat public contra lui Trifa, şi mai târziu a fost de nenumărate ori întrebuinţat ca să ajute Bucureştiul..."*

Poate c'am fi avut o altă atitudine faţă de Rabinul Şef Moses Rosen dacă, din dragoste faţă de soţia-i bolnavă, nu s'ar fi lăsat şantajat de antisemitul Nicolae Ceauşescu.

Totuşi, noi îi spunem, să-i fie ţărâna uşoară.

• • •

NE-AM SPERIAT!

Au început să zbârnâie telefoanele. I.P.S. Nathaniel a leşinat în biserica "Sf. Maria" din Chicago şi-a fost dus la spital. Am aflat c'a fost un "stress" datorită unui lung şi supra îngrămădit program, când şi-a vizitat pentru prima dată ţara părinţilor.

Acum, după un repauz bine meritat, I.P.S. şi-a reluat activitatea şi nouă de-a venit inima la loc.

• • •

E BINE SĂ ŞTIŢI

Dacă mergeţi în România, obişnuiţi-vă mai întâi cu orele de somn ale celor din ţară:

Cu câteva zile înainte de plecare, culcaţi-vă în fiecare zi cu o oră sau două mai devreme, ca să vă sincronizaţi dormitul cu cei pe care-i vizitaţi. Faceţi "culcarea" în revers la întoarcere.

• • •

COMUNISMUL CU VARIANTE

Comunismul infailibil şi internaţional face necaz tovarăşilor ce caută să-l reabiliteze, invocând scuze c'a fost împănat cu staliniştii şi bolşevici. Referindu-ne la România completăm lista staliniştilor şi bolşevicilor: Gheorghiu-Dej, Ceauşescu şi toţi cei care i-au aplaudat.

Ca să fim drepţi, comunismul ar fi putut oferi o viaţă mai bună muncitorului, dacă n'ar fi existat.

• • •

MICI PROGRESE

În comparaţie cu ce-am văzut acum doi ani, ne spun unii vizitatori, oraşele sunt mai curate, lumea-i mai bine îmbrăcată, iar în piaţă găseşti orice, inclusiv fructe din Noua Zeelandă, totul la preţuri fantastice, comparând cu leafa funcţionarilor.

• • •

NU-I CENZURĂ, CI CAPITALISM

Eşti nou venit, cauţi la librărie o carte şi n'o găseşti; imediat te gândeşti: "Cenzura!", dar vinovatul e sistemul capitalist. În ultimul an s'au tipărit 1.007.754 de titluri, plus 838.221 de cărţi de specialitate pentru ingineri, doctori etc.

Într'o bibliotecă publică, de mărime medie, găseşti circa 100.000 volume, iar într'o librărie cca. 10.000. Catalogul "Books Print" vă oferă lista cărţilor cu: titlul, autorul şi editura; iar librarul vă ia comanda şi în 4-6 zile aveţi volumul dorit.

Dacă vă interesează să citiţi cine cu cine se culcă în pat, atunci găsiţi "literatura" în vitrina librăriei.

• • •

LE-A TRECUT TIMPUL

Notăm fulger din cartea lui Soljeniţîn "Reconstruirea Rusiei": *"S'a dus timpul comuniştilor, dar edificiile au rămas şi trebue să fim atenţi ca în loc de a câştiga libertatea, să nu fim striviţi sub dărâmături."* Cele 12 republici înglobate cu forţa sunt un balast economic, (propune recedarea Moldovei).

Rusia e compusă din Rusia Mică (Ucraina), Rusia Mare şi Belorusia, iar drumul refacerii e lung, anevoios, cere timp şi trebue început de jos în sus, (dela sate la oraşe).

• • •

LEGĂTURI ROMÂNO-ELVEŢIENE

Banii pe care neocomuniştii îi fac în România sunt depuşi în băncile elveţiene.

• • •

ROMÂNIA: COMUNIŞTII NU SE MAI ÎNTORC

La ultimele alegeri din Estonia, Polonia, Ungaria partidele comuniste din opoziţie, au obţinut succese. Era natural, după distrugerea din rădăcini a economiei nu poţi peste noapte, cu libertatea presei şi a homosexualilor, să-ţi crească bostanii în grădină, iar poporul e nerăbdător.

România este însă la adăpost de o reîntoarcere a comuniştilor pentru simplul motiv: ca să te întorci trebue mai întâi să pleci, ori în ţară comuniştii n'au plecat, ei pur şi simplu au furat revoluţia şi şi-au schimbat blana. Azi, spre binele nostru, Opoziţia e compusă din cei care s'au săturat de comunişti.

Şi răul e bun la ceva.

"Spiritualitate şi valori româneşti"

ROMFEST '94

25 - 28 August 1994

Los Angeles, California,

Preşedinte, **S.U.A.** **Secretar,**

Prof. Ilie Smultea **Dan Păun**

INVITAŢIE

Comitetul de organizare al Festivalului "Romfest '94" vă adresează o călduroasă invitaţie de a participa la cel de al 4-lea Festival al Românilor de pretutindeni, ce se va desfăşura în zilele de 25-28 August 1994, la Los Angeles, California-SUA.

Romfest-ul are menirea de a prilejui exprimarea gândurilor şi valorilor adevărate ale neamului în acelaşi timp, de a crea un cadru de apropiere şi colaborare dintre Românii din ţară şi cei din exil.

Programul Festivalului cuprinde o sesiune de comunicări cultural ştiinţifice, programe artistice, expoziţii şi dezbateri generale pe teme social-politice actuale şi de perspectivă.

Contribuţia Dumneavoastră la orice manifestare din program, va fi călduros apreciată.

Întregul program Romfest, se va desfăşura într'un spirit liber cu un profund respect pentru oameni şi pentru ideile lor. Subliniem că preocupările Romfest-ului sunt îndreptate spre spiritualitatea românească, reprezintă idealurile neamului nostru, aceasta făcând incompatibil orice amestec al ideilor comuniste sau neocomuniste.

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm a contacta comitetul local la numerele de telefon şi fax de mai jos.

Vă aşteptăm cu bucurie la Los Angeles.

■

Preţul biletelor pe zile: Joi: $20, Vineri: $35, Sâmbătă: $45, Duminică: $35.

Preţul Biletelor pentru toate manifestările: $ 100

Biletele sunt limitate

Pot fi procurate la următoarea adresă: "ROMFEST '94" P.O.Box 10144 Costa Mesa, Ca. 92627-0144, sau la bisericile "Sfântul Ioan Botezătorul" (biserica din Olimpic Blvd. Los Angeles) şi "Sfânta Maria" din Tustin.

Relaţii suplimentare: Tel & Fax:(213) 77 88 941 **Tel: (714) 645 4149 , Fax (310) 926 5979**

■

PROGRAMUL FESTIVITĂŢILOR:

JOI 25 AUGUST

7.00 pm - Recepţie în holul Hotelului "Embassy Suites"

VINERI 26 AUGUST

9.00 am - 12.00 pm - Masă rotundă : "Situaţia din România actuală", cu invitaţii din ţară (oameni politici şi ziarişti) - în sala de conferinţe a hotelului "Embassy Suites"
12.00 pm - 1.30 pm - Masa de prânz
1.30 pm - 5.30 pm - Masă rotundă (Continuare)
5.30 pm - 7.00 pm - Cocteil
7.30 pm - 8.30 pm - Masa de seară
8.30 pm - 12.00 am - Dans

SÂMBĂTĂ 27 AUGUST

9.00 am - 12.00 pm - Conferinţe pe secţii în sălile de conferinţe ale hotelului "Embassy Suites".
12.00 pm - 1.30 pm - Masa de prânz
1.30 pm - 5.00 pm - Masă rotundă : Rezoluţie, concluzii - în sala de conferinţe a hotelului "Embassy Suites"
5.00 pm - 7.00 pm - Cocteil
7.00 pm - 8.30 pm - Masa de seară
8.30 pm - 11.00 pm - Program artistic-Inegalabilul ŞTEFAN HRUŞCĂ (Recital)

DUMINICĂ 28 AUGUST

10.00 am - 12.00 pm - Slujbă religioasă
2.00 pm - Banchet de închidere a lucrărilor ROMFEST '94

■

Rezervaţi-vă camere la:

"EMBASSY SUITES" HOTEL

8425 Firestone Boulevard, Downey, California, 90241, USA, Tel. (310) 861-1900; din Canada: 1-800-458-5848; Fax: (310) 923-5847. Pentru a obţine preţul redus la cazare: 1 - 4 persoane - $ 79 US; 6 persoane: $ 99 US plus 9% taxă, menţionaţi: "Rezervaţie pentru ROMFEST". În preţ este inclus micul dejun (stil bufet) şi cocteil seara, între 5-7 p.m.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

ZIUA EROILOR ROMÂNI LA PARIS ŞI LA SOULTZMATT

Din iniţiativa Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România (Filiala Franţa) şi cu concursul Bisericii Române Unite din Paris, Joi 9 Iunie 1994 (Înălţarea Domnului) a fost comemorată Ziua Eroilor Români, în cimitirul Montmartre din Paris, la mormântul simbolic perpetuu pe care scrie, în limba franceză *"1944-1989. Românilor căzuţi pentru Dumnezeu şi democraţie. Exilaţii români"*.

La ora 15, Cicerone Ioniţoiu, vicepreşedinte al PNTCD, împreună cu Radu Negrescu, fost deţinut politic, au depus o coroană de flori tricoloră. Doi instrumentişti aparţinând muzicii gărzii republicane franceze, trimişi de generalul de divizie Loridon, guvernatorul militar al Parisului, au intonat semnalul pentru morţi. S'a păstrat un minut de reculegere, apoi a urmat serviciul religios oficiat de Monseniorul Gheorghe Surdu, parohul Bisericii Române Unite din Paris, împreună cu preotul ortodox Vasile Urda.

Monseniorul Gheorghe Surdu a adus un pios omagiu tinerilor care s'au sacrificat pentru libertatea Europei şi a României.

Dumitru Ionescu, preşedintele Filialei Elveţia a AFDPR, a citit mesajul M.S. Regelui Mihai I, din care citez:

"Fierbintea mea încredere în Atotputernicul îmi permite totuşi să sper în mântuirea neamului nostru... Cu sufletul îndurerat pentru Eroii în faţa cărora mă închin, dar şi cu un sentiment de mândrie pentru viitorul poporului din care ne tragem, vă spun: Trăiască România!"

Iniţiatorul Zilei Eroilor la Soultzmatt a declarat că a descoperit un act prin care generoasa comună Soultzmatt a donat României pământul pe care dorm tinerii români. El a înmânat fiecărui pelerin copia actului de donaţie, rugând pe toţi să lase copiilor nobila misiune de a continua pelerinajul dela Soultzmatt. Apoi a mulţumit reprezentanţilor comunei Soultzmatt pentru generozitatea lor. Reprezentantul primăriei a afirmat că această comună a dorit ca eroii români să doarmă pe pământul lor.

Monseniorul Surdu a adus un omagiu eroilor români şi a făcut apel la Românii exilaţi să ajute pe fraţii lor din ţară, după puterile lor.

Cicerone Ioniţoiu, iniţiatorul construirii acestui mormânt, a făcut apel la cei prezenţi să nu uite pe Românii căzuţi în lupta cu bestialul regim comunist. Nu de mult timp, preşedintele PNŢCD, Corneliu Coposu, a depus o jerbă de flori pe acest mormânt, gest ce va deveni curent, după eliberarea României de neocomunism.

Un fost deţinut politic a recitat mişcătoarea poezi *"Imn morţilor"*, de Radu Gyr.

Sâmbătă 11 Iunie 1944, la ora 13, a început serviciul religios în Cimitirul Militar Român din Soultzmatt (Alsacia), ude dorm 687 de tineri români, căzuţi în Primul Război Mondial, ca aliaţi ai Franţei.

Serviciul religios a fost oficiat de către Monseniorul Gheorghe Surdu, preotul ortodox Dumitru Popa, din Freiburg (Germania) şi preotul ortodox Vasile Urda, din Paris.

Aproximativ 300 de pelerini români, veniţi din Statele Unite ale Americii, Franţa, Germania, Elveţia, Belgia şi România, s'au recules la mormintele fraţilor lor care au împlinit jertfa supremă.

A fost elogiat gestul lui Radu Roşeanu, care a sosit din Germania cu un autocar plin de pelerini români.

Au mai participat reprezentanţii Primăriei din Soultzmatt, preotul romano-catolic din localitate şi corespondenţii ziarelor "L'Alsace" şi "Dernières nouvelles d'Alsace".

În timp ce la Soultzamtt avea loc această emoţionantă ceremonie, în Elveţia, la Vevey, pe malul lacului Leman, ing. George Mazilu (fost deţinut politic), împreună cu familia, depunea flori şi lumânări pe mormântul lui Max Dollfus. Originar din Mulhouse (Franţa), Max Dollfus a fost un mare prieten al Românilor şi cel care a ales terenul pe care a construit cimitirul militar din Soultzmatt, o parte de bani fiind donaţi de buna regină Maria, din caseta personală. Poporul român nu uită pe binefăcătorii săi!

În încheiere, un fost deţinut politic a recitat poezia *"Imn morţilor"* de Radu Gyr, din care citez:

Morminte dragi, lumină vie,
Sporite'ntr'una an de an,
Noi v'auzim curgând sub glie,
Ca un şuvoi subpământean!

Ascunse'n lut ca o comoară,
Morminte vechi, morminte noi,
De vi se pierde urma'n ţară,
Vă regăsim mereu în noi!

Nu plângem lacrimă de sânge,
Ci ne mândrim cu-atâţi eroi.
Nu! Neamul nostru nu vă plânge,
Ci se cuminecă prin voi.

Remus RADINA

UN MARE OM DE OMENIE

DR. IOAN COSMA

I. A plecat din rândurile noastre, spre tărâmul veşniciei, cel care a fost cantorul bisericii, unul din ctitori, stâlp spiritual şi motiv de laudă pentru Parohia Sfânta Cruce din zona Washington, D.C. & Alexandria, VA, precum şi exemplu de viaţă pentru toţi cei care l-au cunoscut.

În Dumninca Tomei (8 Mai 1994), după Serviciul Divin din Biserică, la care el a participat în calitatea lui de cantor, şi după convorbiri prieteneşti în sala socială cu ceilalţi credincioşi, Dr. Cosma s'a întors acasă, de unde împreună cu D-na Viorica, soţia sa, s'au dus la un restaurant. Aici, stând la o masă şi înainte de a da comanda, a făcut congestie cerebrală. A fost dus de urgenţă la spital, dar nu şi-a mai revenit. După nouă zile a decedat.

Se adevereşte încă odată cât de fragilă este viaţa omului: "umbră şi vis", sau cum zice psalmistul: *"Omul, zilele lui sunt ca iarba, şi înfloreşte ca floarea de pe câmp. Când trece un vânt peste ea, nu mai este"* **(Ps. 103/15-16)**.

Pe drept se zice în plângerile de înmormântare: *"Vai cum ne-am înjugat cu moartea"* şi *"Pământ suntem şi în pământ vom merge, unde toţi pământenii mergem"*.

În această perspectivă, omul este cea mai nenorocită dintre fiinţe, fiindcă, spre deosebire de celelalte, îşi dă seama că, de când se naşte, merge spre moarte, cum ne spune deseori Părintele Calciu, în predicile Sfinţiei Sale.

Dar, tot din aceste predici, înţelegem că din situaţia tragică menţionată îl ridică pe om mesajul Vieţii Veşnice, actual în aceste zile când ne adresăm unul altuia cu salutul "Christos a Înviat!" şi actual totdeauna, împreună cu cele ce ne învaţă Sf. Apostol Pavel: *"Şi dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus dintre cei morţi locuieşte în voi, Cel ce a înviat pe Iisus din morţi va învia şi trupurile voastre muritoare, din pricina Duhului Său, care locuieşte în voi"* **(Rom.8/11)**.

Însuşi Iisus a zis: *"Eu sunt Învierea şi Viaţa. Cine crede în Mine, chiar dacă a murit, va trăi. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine, nu va muri niciodată."* **(Ion 11/25-260)** şi de asemenea: *"Nu vă miraţi de lucrul acesta; pentrucă vine ceasul când toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui (al Fiului Omului) şi vor ieşi afară din ele. Cei ce au făcut binele vor învia pentru viaţă, iar cei ce au făcut răul vor învia pentru judecată."* **(Ioan 5/28-29)**.

Pe aceste temeiuri, acum şi totdeauna concluzia este să ne supunem voii lui Dumnezeu şi să cerem, precum în ectenia din Sf. Liturghie: *"Sfârşit creştinesc vieţii noastre, fără dureri, neînfruntat, în pace, şi răspuns bun la înfricoşata judecată a lui Christos."*

Dr. Cosma s'a supus voii lui Dumnezeu, în tot cursul vieţii sale. A avut parte de sfârşit creştinesc şi fără dureri. Va putea da răspuns bun la judecata lui Iisus.

II. S'a născut la 31 Decembrie 1920, din părinţi ţărani, în satul Sângătin, de lângă Sibiu, şi viaţa lui nu a fost uşoară.

1. A rămas orfan de mic, împreună cu doi fraţi şi o soră, şi a fost susţinut în şcoli de unchiul lor binefăcător, Dr. Dumitru Cosma din Arad;

2. S'a înrolat ca locotenent-medic în Armata Română, în războiul pentru recucerirea Basarabiei, răpite de Sovietici pe baza Pactului din 1939 între Hitler şi Stalin, şi apoi în războiul pentru recucerirea Ardealului de Nord, răpit de Unguri pe baza aceluiaşi pact criminal;

3. A fost luat prizonier de Armata Germană nazistă;

4. A imigrat în America şi apoi s'a înrolat ca maior-medic în Armata Americană, mergând cu unitatea sa pe frontul din Japonia şi Coreea.

III. A. Rezistenţa lui fizică şi morală, ca exemplar ridicat din ţărănimea sănătoasă transilvană, l-a ajutat pe Dr. Cosma să învingă greutăţile şi amărăciunile pe care le-a întâmpinat şi să realizeze fapte deosebite, ca acestea:

1. A servit cu dragoste, devotament şi credinţă, în război şi în pace, ambele lui şi ale noastre patrii: România şi America;

2. A servit cu dăruire şi competenţă pe oamenii în suferinţă, oriunde s'a aflat. După concepţia şi învăţătura marelui savant român, Dr. Nicolae Paulescu, şi crescut la această şcoală, Dr. Cosma a văzut în omul bolnav pe însuşi Iisus şi l-a tratat ca atare. La mulţi bolnavi, mai ales la Românii imigranţi săraci, a alergat acasă la ei, cu geanta plină de medicamente, şi i-a tratat fără nici o plată. Un nou Dr. Cosma fără de arginţi;

3. A fost promotorul şi însufleţitorul grupului de buni creştini şi Români care au întemeiat Parohia Sfânta Cruce din Capitala Statelor Unite, pe care a servit-o apoi cu devotament timp de 30 de ani, cu numai o mică întrerupere;

B. Având în vedere viaţa lui corectă şi bogată în fapte bune, l-am caracterizat pe Doctorul Cosma ca *"Mare om de omenie"*, considerând "omenia" ca cel mai potrivit calificativ pentru o viaţă desăvârşită din punct de vedere moral individual şi în relaţii cu semenii.

Poetul Octavian Goga, contemplând şi dorind pentru sine o astfel de viaţă, îşi imaginează propria sa înmormântare, la care cineva întreabă: *"Pe cine îngropi Părinte acum?"* la care preotul răspunde: *"Pe un om de omenie."*

C. La Judecata lui Iisus, Dr. Cosma se va prezenta cu aceste documente, din care va străluci cel mai mult participarea la ctitoria Bisericii noastre. Va putea ţine în mâini icoana acestei frumoase Biserici, aşa precum sunt înfăţişaţi Voevozii români pe zidurile bisericilor pe care le-au ctitorit.

D. Pentru toate cele de mai sus, aducem laude celui ce pleacă, îl sărutăm de despărţire, iar cei ce s'au învrednicit de ajutorul lui medical sau de altă natură, îi sărută mâinile lui binefăcătoare.

Iubite Dr. Cosma, frate al nostru întru Christos, Dumnezeu să te primească în Împărăţia Lui, aşa cum te-ai rugat o viaţă întreagă, şi cum ne rugăm şi noi acum. *Pace ţie, Mare om de omenie!*

Amin.

Ioan Iosif

A 76-A ANIVERSARE A UNIRII BASARABIEI

La 26 Martie a avut loc în Germania, la Köln, într'un cadru festiv aniversarea unirii Basarabiei cu Patria Mamă, dela 27 Martie 1918, - organizată de Asociaţia Ortodoxă Română din Nord Vestul Germaniei, Cercul Cultural "Independenţa", Liga "Anti-Yalta" şi Asociaţia Românilor din Germania.

Păstrând tradiţia unui şir lung de ani, Românii din Germania şi invitaţii veniţi din alte ţări, au ţinut să demonstreze, poate mai mult ca oricând, că este necesar să fie alături de Românii din Basarabia, în aceste momente grele prin care trec din nou. Din acest punct de vedere festivitatea a avut o dublă semnificaţie: aniversarea propriu zisă şi o mână întinsă fraţilor de peste Prut.

Au luat cuvântul:

Eugen Holban cu tema: *"Aniversarea unirii Basarabiei la ora luptei cu imperialismul rusesc"*;

Dr. Ovidiu Vuia a prezentat: *"Băiatul Drumului"* - manuscris de Vasile Posteucă.

În pauza dintre aceste două luări de cuvânt au adus salutul lor, participanţii din Franţa, Spania şi Canada.

Corespondent

Din suferinţele deţinuţilor politici

CANDIDAŢI PENTRU ETERNITATE

Ghe. GORONESCU

Sosisem la penitenciarul sanatoriu Târgu Ocna într'o seară de Mai elegiacă, cu mulţi salcâmi înfloriţi şi cu priveliştii smălţuite între albastru şi verde crud. Lotul format din *"şuţi"* (deţinuţi de drept comun, hoţi de buzunare) şi câţiva *"politici"*, care abia se ţineau pe picioare de slabi ce erau. Încă din carantină, am fost avertizaţi că la *"politici"* se petrec lucruri necurate şi că e bine să ne ţinem gura, dacă vrem să mai fim liberi vreodată. În jurul secţiei "politici" domnea o atmosferă de mister şi suspiciune, o tensiune care plutea parcă în aer, ca un blestem şi pe care, inevitabil, nu-l puteam ocoli. Trebue să recunosc că, deşi aveam ceva experienţă dobândită în timpul detenţiei, nu mă lăsa indiferent ce se petrecea dincolo de gardul de 3 metri înălţime, care despărţea cele două secţii, a şuţilor de cea a deţinuţilor politici.

După stagiul regulamentar de o săptămână, petrecut în carantină, am fost repartizat la etajul 1 camera 41, conform diagnosticului stabilit de doctoriţa penitenciarului Margareta Danielescu: tuberculoză fibronodulară subclavicular drept. Nu-mi păsa însă, scăpasem de iadul roşu, lagărul de exterminare Peninsula, cimitirul zecilor de mii de deţinuţi politici. Atmosfera camerei însă îmi dădea de gândit. Bolnavii aveau ceva din înfricoşarea animalelor scăpate de cataclism. Când am vrut să întreb ceva, tânărul inginer Goe Niţescu, pe care-l cunoscusem la Jilava, ducându-şi speriat degetul ca un sigiliu la buze, mi-a făcut semn să tac. De cine să mă feresc? De vecinul din dreapta, de cel din stânga? Ce mână nemiloasă şi criminală murdărise cu ura ei şi ultima oază de linişte din ţară? În cameră mai stăteam cu dr. Ghiţulescu, dr. Floricel Nicolae zis "Papaşa", inginerul Tinu Samargescu, avocatul Dimitriu Eugen, fost secretar al lui Octavian Goga, Cojocaru Petre, un ţăran de prin părţile Moldovei însângerate, Bulzan Ion, mecanic de prin părţile Aradului, Niţu Ion, student la Academia Comercială şi ultimul, un ţigănuş cu privirea şaşie, Niţă, care speriase spitalul cu spovedaniile lui la *"ofiţerul politic"* Sleam Augustin. Chiar a doua zi aveam să aflu că un grup de studenţi reeducaţi în spiritul Moscovei, încercară să aplice şi la Târgu Ocna *"metodele didactice"* de tristă amintire a pseudoreeducării, aplicând tot arsenalul de *"convingeri contondente"* demne de un al doilea Piteşti. Cei care eram capabili să ne mişcăm, aveam în umbra noastră câte un turnător care trebuia să raporteze cu regularitate ofiţerului politic ce mai complotau *"bandiţii"* şi care mai era starea de spirit din penitenciar. Nici chiar bolnavii gravi nu erau scutiţi de asemenea suplicii şi erau filaţi cu multă discreţie şi uneori chiar pedepsiţi pentru delicte imaginare.

De fapt, penitenciarul Târgu Ocna nu era nici pe departe un spital pentru recuperarea *"capitalului uman"*, ci un fel de staţie terminus pentru toţi aceia care mai nutreau speranţa naivă pentru o viaţă liniştită de familie. Aici au murit, printre mulţi alţii şi Soare Gheorghe, colegul şi prietenul meu de detenţie, care abia împlinise 19 ani în luna cu zodie nefastă arestării lui. Era un elev blând şi bun, cu o tentă de suferinţă cum numai în icoanele de rit bizantin mai găseşti. Se trăgea dintr'o familie de muncitori drepţi şi cinstiţi care nu înţelegeau să facă compromisuri cu politicienii vremii, aşezaţi în nemeritate fotolii ministeriale cu ajutorul tunurilor şi al invadatorilor dela Răsărit. Dar Soare Gheorghe n'a înţeles să fluture minciuna de decenii a drapelelor roşii şi a ales calea suferinţei, alături de sutele de mii de martiri care au sfinţit cu osemintele lor gulagul românesc dela Sighetul Marmaţiei, până la temutele lagăre ale morţii din uriaşul cimitir al Canalului Dunăre-Marea Neagră. Cei ce veţi trece la ceas de odihnă pe aceste meleaguri, păstraţi-le măcar în ceasul al doisprezecelea un moment de reculegere pentrucă ei au aprins, prin moartea lor, candela sfinţită a Marii Învieri a Neamului. Cinstiţi-i aşa cum se cuvine!

Făcând parte din acelaşi lot de arestaţi ai liceului industrial Polizu, fost "Regele Mihai I", era firesc să fiu mai apropiat sufleteşte şi, intuindu-ne, să ne căutăm reciproc. Era un fel de afinitate sufletească nescrisă, un fel de chemare a sensibilităţilor care ne uneau în clipele cu cumpene aplecate. Foamea, frigul, umiditatea din Fortul 13 Jilava, avea să facă din el şi din alţi confraţi de suferinţă, *"candidaţi pentru eternitate"*.

Prin luna Martie a anului 1949, după un simulacru de proces făcut cu uşile închise, cu apărători din oficiu, care aveau dreptul numai să te acuze, cu un preşedinte de tribunal de teapa generalului Petrescu, am fost condamnaţi cu pedepse private de libertate între 6 luni şi 15 ani temniţă şi expediaţi la Jilava, locurile noastre fiind ocupate de alţi candidaţi întru nemurire. Ghilotina tribunalelor militare trebuia să-şi facă din plin datoria funcţionând 26 de ore din 24 posibile. Nu v'aţi întrebat niciodată domnilor magistraţi militari, ce ar mai rămâne din procesele judecate de dumneavoastră dacă s'ar relua din nou dosarele şi s'ar admite probele cu martori? Ce ar mai rămâne din această ruşinoasă mascaradă? Dar Dumneavoastră dormiţi liniştiţi. Nu aveţi probleme! Morţii cu morţii şi viii cu viii. Soare Gheorghe a căpătat 4 ani închisoare, cât un colonel de Securitate care a tras în populaţie în timpul Revoluţiei din Decembrie 1989, până i s'a înroşit ţeava pistolului de K.G.B.-ist. Vi-l mai amintiţi Domnule procuror Eftimie? Tuşea când vă chinuiaţi să-i citiţi rechizitoriul, care-l făcea periculos pentru *"noua societate"*. Venise dela Jilava, după 9 luni de frig, înfometare şi umiditate şi nu dorea altceva decât un pat cald şi un dram de mângâiere care să nu poarte pecetea asprimii cazone. Nu cerea nimic mai mult decât linişte. Şi Dumnezeu i-a hărăzit această linişte departe de ai lui, trecându-l în împărăţia umbrelor, neplâns şi nebocit după datină, decât de fraţii de suferinţă supuşi aceluiaşi vremelnic destin. Eu nu l-am mai prins la Târgu Ocna, dar Ciobotea Traian, un alt *"candidat pentru eternitate"*, mi-a povestit drama lui, părticică ruptă din drama poporului român.

Cu toate suspiciunile care domneau în penitenciar, la secţia *"politici"*, am reuşit în scurt timp să-mi fac prieteni. Una din legile de bază care ne călăuzea însă, era deconspirarea turnătorilor. Camera 4 parter, era camera celor cu zile numărate. Aici se făcea de gardă zi şi noapte şi trebue să mărturisesc că serviciul nu era tocmai uşor. Trebuia să speli sputierile la fiecare, să le pui plosca sub şezut pentru necesităţi, să le dai mâncarea cu lingura, să le schimbi aşternuturile, să-i ridici în capul oaselor când le schimbai lenjeria de corp şi, printre picături, te mai puteai odihni şi tu, dacă nu intervenea, Doamne fereşte, vreo hemoptizie care cerea prezenţa urgentă a unui medic de specialitate. Acolo a murit generalul Tobescu, Valeriu Gafencu, Goe Niţescu, Edy Maschievici, Bud Ion, Caramitru şi atâţia alţi semeni de-ai noştri, care intraseră surâzători pe porţile întunecate ale închisorilor. Acolo mi-a fost dat să-l cunosc şi pe Georgescu Vasile, pe numele lui adevărat Wurbrand Richard, Evreu trecut la creştinism, care era aşa de bolnav, încât cu greu puteai să-i depistezi un loc care să nu poarte pecetea roşie a unei fistule. Avea T.B.C. pulmonar, T.B.C. osos, T.B.C. ganglionar şi era aşa de slab că vedeai prin el cale de-o poştă. Fusese arestat şi el în 1947 sau '48 şi trecuse prin aceleaşi suplicii ca şi noi, la Ministerul de Interne, apoi prin Jilava şi fiind la un pas de a *"da în primire"*, fu aruncat într'o zi în duba de Târgu Ocna, poposind în gara de destinaţie ca un colet în care mai pâlpâia firav un firicel de viaţă. În ciuda lipsei de medicamente specifice tuberculozei generalizate, avea un optimism foarte ridicat şi o mare încredere în tinerii care-şi riscau viaţa ajutându-l să treacă din poziţia orizontală la verticală.

Acolo am cunoscut cu sufletul suflete uriaşe, de oameni în faţa cărora orice pământean ar trebui să-şi ridice respectuos pălăria. Acolo, muritori fiind, înveşmântaţi în hainele umilinţei, am descoperit că prin sacrificiul nostru eram mai puternici decât cei ce ţinuseră să ne îngenuncheze conştiinţele. Acolo, în martiriul părintelui Ioja Sinesie, am semnat fiecare actul de adeziune faţă de Dumnezeu şi faţă de Ţară. Acolo, bolnavi fiind, ne-am purificat eliminând pentru totdeauna cuvântul ură din dicţionarul nostru. Nu pot uita şi nu se poate uita puterea de dăruire a medicilor deţinuţi Ion Ghiţulescu, Nicolae Floricel, Aristide Lefa, Lungeanu Mihai, Grapan Victor, cât şi a acelor confraţi ce-şi împărţeau timpul disponibil dintre două mese, ca să oblojească rănile adâncite de suferinţă ale semenilor lor condamnaţi, prin natura bolii, la pat îndelungat. Nu pot uita aceşti oameni minunaţi ca: Samargescu Constantin, Sahan Eugen, Dragodan Aurel, Stoica Victor, Plopeanu Ion, Alexandrescu Alex., Drăgoi Cornel, Voicescu Constantin, Contra Grigore, Cazacu Ion, Perţa Ion, Grozavu Nicolae, Sabo Ştefan, Petrescu Vasile, Samoilă Gheorghe, Răzeşu Mircea, precum şi colegi de detenţie care prin dăruirea lor exemplară, făcând de gardă zi şi noapte la capetele muribunzilor, au făcut să înflorească candela speranţei în toate aceste trupuri martirizate înainte de soroc. Nu pot să uit ochii aprinşi de arşiţa febrei al lui Ciobotea Traian, elev de liceu din Balomiru de Jos, judeţul Alba, care în ciuda spasmelor tusei hemoptorice pe care o avea, mai găsea un dram de lumină pe zâmbetul său pe care să mi-l împărtăşească şi mie. Avea să se elibereze la ceas de cumpănă, pe la sfârşitul anului 1952, şi să moară în libertate, sărutând lumina binecuvântată a soarelui în anotimp de toamnă, cu burniţe şi zile ceţoase. În amintirea acelor zile în care arcul voltaic al suferinţei oscila între viaţă şi moarte, am însăilat câteva versuri care ţin loc de spovedanie faţă de cei care vor urma după noi: *"S'a ivit pe dealuri bruma / A intrat în frunze ciuma / Gânduri negre'n închisoare: / Cine scapă? Cine moare? / Trag a vreme rea cocoşii / Mor sperând tuberculoşii / Vântul îşi ascute ura / Temnicerii'ntrec măsura. / S'a ivit pe dealuri moartea / Deschizându-şi straniu cartea / Toţi suntem acum o apă: / Cine moare? Cine scapă?"*

Poate versurile nu au trăsătura meşteşugită a unui cărturar maestru al stilului, dar ele prind în mărturia lor acea subterană trăire pe care o au deţinuţii în întortocheatul drum către libertate. Aş fi nedrept însă dacă nu aş pomeni în lungul nostru calvar, de cumsecădenia, aproape sfinţită, a doctoriţei Margareta Danielescu, medicul oficial al penitenciarului, care prin spiritul său de dăruire a aprins în noi candela speranţei ce tindea să se stingă.

Târgu Ocna, Bastilia sanitară a României, va rămâne însă una din închisorile care a dat cei mai mulţi *"candidaţi pentru eternitate"*, înscriind prin cei ce au cedat sub greutatea crucii, pagini de neuitat în inegala, dar dârza luptă împotriva comunismului.

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

PITEŞTI de Dumitru BACU	$28.00
POEZII DIN ÎNCHISORI, Culegere de Z.PANĂ	25.00
CU ACUL PE SĂPUN, Poezii de Zahu PANĂ	20.00
JURNALUL FERICIRII de N.STEINHARDT	25.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN 1939-1939 Culegere de texte	23.00
FANTOMELE LUI PACEPA de Gh.I.OLBOJAN	15.00
NĂZUINŢI ŞI DEZNĂDEJDI de Petru GHEORGHENI	10.00
ŞOIMI PESTE PRAPASTIE şi POEZII ALESE 1914-1944 de Nichifor CRAINIC ambele volume	15.00
PENTRU LEGIONARI, Corneliu Z. CODREANU	30.00
DEZGROPAREA CĂPITANULUI de V. POSTEUCĂ	14.00
DIN ÎMPĂRĂŢIA MORŢII de Gabriel BĂLĂNESCU	30.00
ARON COTRUŞ, Opere complete	25.00
SÂNGELE TEMNIŢEI • BALADE de Radu GYR	15.00
ŞI CERUL PLÂNGEA, Amintiri din prigoane de Ion Roth JELESCU	25.00
321 DE VORBE MEMORABILE ALE LUI PETRE ŢUŢEA	10.00
SĂRATA de Nicolae ROŞCA	8.00
CREZ DE GENERAŢIE de Vasile MARIN	20.00
CU VIII ŞI CU MORŢII LAOLALTĂ de N. STĂNESCU	10.00
ÎNSEMNĂRI DE PE FRONT (1936-1937) de N.TOTU	15.00
BASARABIA SUB STĂPÂNIRE STRĂINĂ de Nicolae CIACHIR	10.00
DIN ISTORIA BUCOVINEI (1775-1944) de Nicolae CIACHIR	10.00
RĂZBUNĂRI CELEBRE (Dela Cain la Stalin) de Nicolae CIACHIR	10.00
ISTORIA UNIVERSALĂ MODERNĂ (Partea I-a 1642-1789) de Prof. dr. Nicolae CIACHIR	20.00
ISTORIA UNIVERSALĂ MODERNĂ (Partea II-a 1789-1919) de Prof. dr. Nicolae CIACHIR	20.00
POEZII PRINTRE GRATII de Alex. SILISTREANU	8.00
ISTORIA POLITICĂ ŞI MILITARĂ A RĂZBOIULUI - 22 IUNIE - de G-ral Platon CHIRNOAGĂ	35.00
FRUMOASA MEA CU OCHII VERZI de Nelu MANZATI	15.00
ÎNVIEREA, Revistă trimestrială de analize, documente, crestomaţie şi cronici, 272 pagini	15.00
ANII DE GROAZĂ DIN ROMÂNIA COMUNISTĂ de Virgil MATEIAŞ	18.00
POEZII de Nicu Iancu PĂLTINIŞTEANU	$ 10.00
FORTUL NR.13 de Marcel PETRIŞOR	10.00
O VIAŢĂ ÎNCHINATĂ UNUI SAT de Nicolae GOLEA	7.00
PASĂREA CU ŞAPTE ARIPI poeme Tanka de Dumitru ICHIM	10.00
TEMELIE DE VEAC NOU de Vasile MILITARU	20.00
STROPI DE ROUĂ de Vasile MILITARU	22.00
POEMELE NEMURIRII de Vasile MILITARU	20.00
VORBE CU TÂLC de Vasile MILITARU	6.00
PĂDUREA DELA TÂNCĂBEŞTI, Poezii de Ion ŢOLESCU	5.00
AMINTIRI DIN COPILĂRIE de P.NĂMOLOASA	5.00
POVESTE DE DINCOLO de Ana Maria MARIN	7.00
DESŢĂRAŢII, Poezii de Ana Maria MARIN	7.00
DURERI CONDENSATE, Poezii de Vasile MUSTAŢĂ	5.00
MEDITAŢII ŞI MĂRTURISIRE de Ilie OLTEANU	5.00
PICURI DINTR'O LUME FĂRĂ SOARE, Poezii de Alexandru BIDEAN	10.00
CĂRUŢA CU SCÂNDURI de Marcel PETRIŞOR	7.00
VREŢI SĂ RĂDEŢI de Florin SCĂRLĂTESCU	5.00
CETĂŢI SFĂRÂMATE, Schiţe şi nuvele de N.NOVAC	7.00
MANSARDA DE CATIFEA poezii de Dan Emilian ROŞCA	7.00
ARDEALUL PĂMÂNT ROMÂNESC de M. LEHRER	20.00
PARMITHI de Victoria BAŢU	5.00
DIALOG DE ABJECŢIE de Radu N. CISMĂŞEANU	5.00
ÎNTRE CIOCAN, SECERĂ ŞI NICOVALĂ de Paraschiv NĂMOLOASA	28.00
CAIDUL - Nuvelele adolescenţei în temniţele comuniste de Mihai RĂDULESCU	7.00
SEARA LUMINOASĂ, Poezii de Florica BAŢU	7.00
RECONSTITUIRI de Constantin MUSTAŢĂ	10.00
POEZII PENTRU COPII de Florica BAŢU	8.00
PUNCTE DE VEDERE de Eugen POPESCU	15.00
POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
THE ANTI-HUMANS (Piteşti, tradus în limba engleză) de Dumtru BACU	20.00
JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză) de Nicole DIMA	23.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediţiei

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

REÎNTOARCEREA LUI ARAFAT

După 27 de ani de exil, Yasser Arafat a pus din nou piciorul pe pământul Gazei, pe data de 1 Iulie, fiind ovaționat de aproape 100.000 de entuziaști. În cuvântările sale, a făcut apel la unitatea Palestinienilor, iar adresându-se poporului israelian, Arafat a spus că ambele popoare trebue să aibă mai mult curaj pentru păstrarea păcii, conform acordului semnat.

Sosirea lui Arafat la Gaza a fost urmată de violente demonstrații împotriva guvernului Rabin, făcute de extremiștii de dreapta. Peste 10.000 de manifestanți au strigat sloganuri anti-Rabin. Au fost sparte magazinele arabe din Ierusalimul de Est și geamurile autoturismelor.

S'a aruncat cu pietre în consulatul american. Poliția a împiedicat cu greu mulțimea, care voia să ia cu asalt clădirea guvernamentală, de unde membrii guvernului au trebuit să se retragă printr'o poartă laterală.

Șeful partidului de opoziție, Likud, Natanayahu, a declarat că sosirea lui Arafat reprezintă "o umilință națională".

Arafat depunând jurământul

Pe data de 5 Iulie Arafat a sosit la Jericho cu un elicopter egiptean, pentru a depune jurământul ca șef al Autorității Naționale Palestiniene, care va administra orașul Jericho și regiunea Gaza. După ce a numit 12 oficiali pentru "Cabinetul Palestinian", care va guverna aceste teritorii până în Octombrie, când se vor ține alegeri libere, Arafat a depus jurământul de "a fi credincios patriei", punând mâna dreaptă pe Coran și mâna stângă pe Biblia Bisericii Ortodoxe Grecești din Jericho.

Unii coloniști evrei din Malul de Vest au blocat drumurile care duc la Jericho, pentru a împiedica trecerea Palestinienilor, care voiau să-l întâmpine pe Arafat.

In cuvântarea sa, Arafat a subliniat din nou nevoia de ajutor financiar pentru noua administrație și a făcut iar apel la unitate, adresându-se mai ales militanților islamici care se opun acordului de pace israelo-palestinian și care continuă actele de terorism.

Numeroși oficiali israelieni au declarat că sunt mulțumiți de felul cum OLP a tratat întoarcerea lui Arafat, iar Ministrul de Externe Shimon Peres a spus, că în curând autoritatea palestiniană va primi milioane de dolari, reprezentând taxele colectate de statul israelian dela populația palestiniană din Malul de Vest.

Arafat și Rabin au trebuit să plece la Paris pentru a primi un premiu acordat de UNESCO celor doi lideri, ca o apreciere pentru efortul lor de a pune capăt luptei, dintre Palestinieni și Israelieni, care durează de 45 de ani.

ȘARADA COREEANĂ

În momentul morții lui Kim Ir Sen (82 de ani) pe data de 8 Iulie a.c., relațiile americano-nordcooreene intraseră într'o nouă fază, administrația dela Washington făcând și în această problemă o schimbare de poziție.

După cum se știe, tensiunea dintre cele două state ajunsese încordată, în urma refuzului regimului comunist de a permite inspecții internaționale, pentru a stabili dacă Coreea de Nord poate produce combustibil pentru fabricarea de bombe atomice. Punctul culminant s'a produs în momentul când Nordcoreenii au distrus evidențele de transformare a plutoniului, care erau hotărâtoare pentru stabilirea adevărului.

În fața acestei situații, Washingtonul a continuat să facă presiuni, pentru îndeplinirea planului inițial de a se impune sancțiuni economice Coreei de Nord, prin intermediul Consiliului de Securitate. Embargoul a fost considerat dela început de regimul comunist ca un act de război. Atât Beijingul cât și Moscova, care au drept de veto în Consiliul de Securitate, s'au opus unei astfel de rezoluții. China are cu Nordcoreenii un tratat militar, iar Rusia pledează pentru o conferință internațională în vederea denuclearizării peninsulei coreene.

Statele Unite au început să fie alarmate de o posibilă invazie a Coreei de Sud de către regimul comunist. Senatul american a votat, cu 93 voturi contra 3, măsuri urgente de întărire a forțelor americane din Coreea de Sud (în prezent 37.000 de oameni). Gen. Gary Luck, comandantul acestor forțe, a declarat Congresului, că în caz de conflict va fi nevoie de o forță militară de 400.000 de oameni, care vor avea nevoie însă de două luni ca să fie aduși pe poziție.

Tatăl Kim Ir Sen și fiul Kim Joung Ir

În acele momente de debusolare a adminstrației, și-a făcut apariția fostul președinte democrat Jimmy Carter, care a solicitat și i s'a aprobat să facă o vizită în Coreea de Nord, ca cetățean particular.

În timpul întâlnirii cu Kim Ir Sen, Carter a făcut o serie de declarații televizate, care depășeau poziția sa de vizitator particular, luând prin surprindere, chiar consternând, administrația Clinton. Fostul președinte a declarat că Washingtonul și-a retras strategia de a impune sancțiuni economice, iar la întoarcere a afirmat încântat că a fost un adevărat miracol. El a spus că liderul nordcoreean este un om de stat inteligent și onest, hotărât să meargă pe calea păcii și reconcilierii. Carter a declarat că în ceea ce privește Coreea de Nord, criza a luat sfârșit, iar Kim Ir Sen este gata să permită inspecții și să înghețe producerea de plutoniu, propunând ca puterile vestice să-i procure reactori nucleari cu apă ușoară, care produc mai puțin plutoniu utilizabil pentru arme atomice.

Mulți congresmeni au privit cu scepticism rezultatul convorbirilor lui Carter, deoarece fostul președinte s'a dovedit în trecut un naiv în politica externă. Poziția lui șovăitoare și total străină de realitățile locale, a dus la abdicarea șahului Iranului și venirea la putere în această țară, a fundamentalistului fanatic ayatollahul Khomeini, care nu a ezitat să ocupe ambasada americană din Teheran mai bine de un an. Statele Unite au pierdut astfel un prețios aliat în Orientul Mijlociu și și-au diminuat prestigiul de mare putere. În problema coreană prima lui măsură a fost să înceapă retragerea trupelor americane din Coreea de Sud, măsură la care s'a revenit ulterior. Prin nehotărârea și naivitatea sa în politica externă, Jimmy Carter poate fi socotit cel mai slab președinte al Statelor Unite din 1945 încoace, iar Bill Clinton se străduie să-i bată recordul.

De unde la început administrația dela Washington părea să fie precaută în privința asigurărilor date de Carter, Președintele Clinton a declarat apoi că este mulțumit de poziția coreană și vor începe la 8 Iulie la Geneva convorbiri americano-nordcoreene. Acestea au fost însă întrerupte în perioada de doliu, până la 17 Iulie. Totodată delegații celor două Corei au fixat pe data de 25 Iulie, o întâlnire la Pyongyang, între Kim Ir Sen și președintele Coreei de Sud Kim Young Sam.

Odată cu moartea lui Kim Ir Sen, puterea va fi preluată de fiul acestuia Kin Jong Ir (52 ani) care este din 1991 comandantul șef al armatei nordcoreene. Este primul caz de dinastie comunistă. În săptămânile care vor urma se va vedea dacă noul lider va continua sau nu politica tatălui său și se va întâlni cu președintele sudcoreean. Se poate aminti că cele două state sunt încă în stare de război.

UN NOU PLAN DE ÎMPĂRȚIRE A BOSNIEI

Statele Unite, Rusia și Uniunea Europeană au făcut cunoscut un nou plan de împărțire a Bosniei, pentru a pune capăt războiului, care durează în această regiune de 27 de luni. Sârbii au ocupat 70% din teritoriul republicii, care a fost recunoscută în Aprilie 1992 ca stat independent și primită apoi ca membră ONU.

Planul este considerat ca ultima șansă de a opri escaladarea conflictului și a fost numit de Kozirev ca un "ultimatum pașnic". El acordă federației croato-musulmane recent creată, 51% din teritoriul Bosniei, iar Sârbilor bosniaci 49%. Localitățile izolate ale Musulmanilor bosniaci cum ar fi Srebrenica, Zepa și Gorazde vor putea comunica acum cu Sarajevo. Sârbilor li s'a acordat un coridor de comunicare la Nordul orașului Brcko.

S'a făcut cunoscut că dacă ambele părți vor aproba planul, atunci Bosnia va primi un ajutor substanțial pentru reconstrucția țării, iar Sârbilor li se vor ridica treptat embargoul economic.

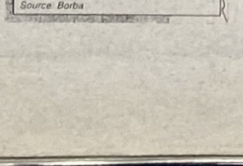

Rusia depune presiuni asupra guvernului din Belgrad, ca Sârbii bosniaci să accepte condițiile. Această nu sunt mulțumiți de lărgimea coridorului de lângă Brcko și vor ca republica pe care au înființat-o pe teritoriul Bosniei, să aibă dreptul de a se uni cu Serbia. Președintele Izetbegovici a declarat că sunt multe șanse ca guvernul său să accepte planul după ce acesta va fi aprobat de parlament.

Trebue remarcat că participarea Statelor Unite la noul plan de împărțire a Bosniei reprezintă o schimbare de poziție a Președintelui Clinton, care până acum a respins proiectele care atribuiau Sârbilor teritorii cucerite cu forța și prin curățire etnică. Compromisul făcut de USA oglindește poziția din ce în ce mai dominantă a diplomației ruse.

VIZITA PREȘEDINTELUI CLINTON ÎN LETONIA ȘI POLONIA

Vizita Președintelui Clinton în Letonia și Polonia a reprezentat o decepție atât pentru Țările Baltice, care au fost anexate de URSS în urma pactului Stalin-Hitler, cât și pentru Polonezi.

În Letonia președintele american s'a comportat ca și cum ar fi fost trimisul special al lui Elțin pentru Țările Baltice. Înainte de a pleca spre Riga, Clinton i-a telefonat președintelui rus, punându-l la curent cu ce va face în această vizită, promițând să pledeze pentru drepturile minorităților ruse. El s'a angajat să-i raporteze și ce a făcut, la viitoarea întâlnire dela Napoli a grupului celor șapte, unde a fost invitat și Elțin.

Astfel, la Riga, 35.000 de Letonieni au păstrat o tăcere mormântală, în momentul când președintele american a făcut apel ca ei să aibă o mai mare toleranță pentru minoritatea rusă.

Trebue reamintit că această minoritate este formată din 800.000 de coloniști aduși de Stalin să trăiască cu cei 1.200.000 de Letonieni. Guvernul letonian a pus restricții severe în privința primirii cetățeniei letoniene de către această minoritate, existând temeri că acești rezidenți vor încerca să readucă țara sub dominația Moscovei. În întâlnirea cu președinții celor trei Țări Baltice dela Riga, Clinton a promis că va acorda ofițerilor ruși din Estonia și Letonia 25.000 de dolari de persoană, numai dacă aceștia vor pleca în Rusia ca să-și cumpere acolo locuințe.

Polonezii au fost dezamăgiți de promisiunile vagi, în ceea ce privește viitorul Poloniei ca membru plin NATO. După cum se știe,

Rusia este categoric împotriva acestei idei.

Față de zecile de mii de Polonezi care l-au primit pe Bush, numai 2.000, mulți fiind trecători ocazionali, au asistat la depunerea de coroane și vizitarea de către Clinton a vechiului gheto evreiesc din Varșovia. Walesa a spus că în privința stabilității din Estul Europei și Rusia, el este optimist numai 40%.

DUPĂ O JUMĂTATE DE SECOL
- I -
Războiul rece

Gheorghe NĂSTASE

Între 1939 şi 1989, Europa a trăit o dramă cumplită. Primul act l-a constituit războiul pe care l-a declanşat Hitler şi care a durat 5 ani. S'a spus adesea că acest război a fost un mare dezastru, necunoscut până atunci în istoria omenirii. Şi a fost într'adevăr. Milioanele şi milioanele de victime, morţi, răniţi, invalizi şi marile distrugeri de bunuri materiale, de cultură şi civilizaţie stau mărturie.

În acest război, a apărut o alianţă bizară, cu totul neaşteptată: democraţia cea mai veche şi cea mai autentică s'a găsit alături de dictatura cea mai odioasă a comunismului totalitar. Churchil afirmă că *"Stalin era un om anormal"*. Nu ştim când îşi va fi dat seama de acest lucru. Cert este că a ajuns să lupte alături de el.

În mod normal, aşa ceva părea de neconceput. În contextul istoriei însă, explicaţia există. Germania invadase Uniunea Sovietică. Aceasta împreună cu Anglia şi Franţa aveau acum un duşman comun. Se uitase foarte repede că prima împărţire a Europei o făcuseră cei doi dictatori. Şi dacă Hitler nu ataca Franţa şi Uniunea Sovietică, este foarte probabil că lucrurile ar fi rămas aşa, multă vreme. Argumentele?

1) Ceea ce au hotărât dictatorii a rămas după război, în bună parte valabil şi pentru Occidentali.

2) În timp ce Franţa era cotropită de Hitler, care acum ameninţa cu debarcarea în Anglia, Stalin îşi freca mâinile, bucurându-se de avantajele oferite de înţelegerea cu Hitler.

3) Chiar după cotropirea Franţei, dacă Germania nu ataca Uniunea Sovietică este greu de presupus că Stalin s'ar fi aflat alături de Anglia şi Franţa, împotriva lui Hitler.

4) Chamberlain declarase deja, în legătură cu Cehoslovacia că nu este dispus să intre în război *"pentru o ţară îndepărtată despre care nu ştim nimic"*.

Istoria va înţelege desigur această cuplare de forţe, în vederea războiului împotriva duşmanului comun. Îi va fi însă foarte greu să înţeleagă, sau poate nu va înţelge deloc, cele ce s'au întâmplat după terminarea acestuia. Căci pacea, aşa-zisa pace, instaurată după 1945, a însemnat de fapt, pentru multe ţări şi popoare europene, suferinţe de neînchipuit care, chiar dacă nu vor fi socotite nedrepte, se va vedea că au constituit un tratament extrem de sever pentru acestea şi că pacea, pentru democraţiile apusene, a fost un eşec. În scurtă vreme, după încetarea ostilităţilor, s'a văzit ceea ce era de presupus: imposibilitatea de convieţuire în pace a lumii libere cu dictatura comunistă, şi nu din cauza Occidentului, ci exclusiv din vina Uniunii Sovietice.

După cum se ştie sigur acum, prin înţelegerile intervenite între aliaţii învingători, s'a convenit că jumătatea de Est a Europei să rămână însă sfera de interese ale Moscovei.

Aceasta a interpretat situaţia creată - şi era de aşteptat aşa cum i-a convenit. A început să-şi consolideze poziţiile, instalând în toate ţările din zona ei de influenţă guverne comuniste, care au trecut îndată la persecutarea partidelor democratice, până la desfiinţarea lor instaurând dictatura proletariatului. Paralel cu aceste acţiuni, Moscova se declara pe faţă împotriva democraţiilor occidentale şi capitalismului. În plus, a provocat şi blocada Berlinului. De fapt, se urmărea scoaterea aliaţilor occidentali nu numai din Berlin, ci chiar din Germania. Toate acestea au arătat faţa adevărată a lui Stalin şi au trezit pe Occidentali. Uniunea Sovietică devenea, din aliat, un adversar de temut, declarat.

A urmat astfel al doilea act al dramei europene, războiul rece declanşat de Moscova, care a durat 45 de ani. Cortina de fier a căzut peste încă 7 ţări şi Germania de Est. Toate au devenit, în scurt timp, state comuniste. Sovietizarea înainta cu paşi repezi. Departe de noi de a presupune că aliaţii apuseni au dorit aşa ceva. Dar putem spune acum că pacea lor a însemnat o mare lipsă de viziune politică. După jumătate de secol, ne putem da seama că şi războiul rece a fost tot un dezastru. În perioada aceasta, Uniunea Sovietică a dictat în mod absolut în toate ţările din spatele cortinei de fier, le-a tratat ca pe nişte colonii şi le-a exploatat în consecinţă, cu urmările dezastruoase cunoscute. Se poate spune, ca şi după 1930, că dacă războiul a fost câştigat, s'a pierdut totuşi pacea. Singurul profitor a fost Moscova.

Nu intenţionăm să facem aici un rechizitoriu Occidentului. Îl va face, cu siguranţă, istoria. Dar aceasta va veni târziu şi nu va mai interesa decât pe istorici. Concluziile lor vor rămâne fără efort. Căci istoria - s'a spus - din păcate, ne învaţă că oamenii nu învaţă nimic din istorie. Credem deci necesar să ne oprim puţin asupra "strategiei politice" a ţărilor occidentale, după sfârşitul războiului.

S'a pretins că atunci nu se putea întrevedea ce se va întâmpla cu ţările rămase sub cisma Moscovei. Să nu-şi fi dat seama Occidentul că, de fapt, aceasta urmărea distrugerea identităţii politice, economice, spirituale şi chiar biologice a acestor popoare? Este foarte puţin probabil. Intenţiile lui Stalin erau prea străvezii ca să nu poată fi observate: pactul între Moscova şi Berlin, care îşi împărţeau Europa şi apoi atitudinea clară a Moscovei, îndată după încetarea ostilităţilor. Churchill, care dăduse un ajutor substanţial la împingera cortinei de fier cât mai spre Vest, spre cinstea lui - ceea ce nu-l disculpă de această mare greşeală - a fost primul care a dat alarma. Era prea târziu. Tot timpul războiului vorbise de eliberarea de teamă, referindu-se desigur la nazism, iar acum asista neputincios la instalarea în ţările lăsate pe mâna Ruşilor, a unor regimuri bazate exclusiv pe teamă şi teroare.

Istoria îşi va pune cu siguranţă întrebarea: era nevoie să se extindă cortina de fier peste încă 7 ţări şi o bună parte a Germaniei?

Nu era suficientă tragica experienţă trăită de popoarele din Uniunea Sovietică sub călcâiul despotului roşu dela Moscova, care era - şi s'a dovedit a fi - unul dintre cei mai odioşi criminali ai istoriei? Să nu fi fost cunoscute realităţile din acest *"imperiu al răului"*, cum a fost numit mai târziu? Să nu fi ştiut Churchill şi Roosevelt de afirmaţiile lui Stalin, reluate apoi de Molotov, potrivit cărora *"puterea care ocupă o ţară trebue să-şi impună acolo sistemul său politic şi social"*? Nu s'a găsit altă soluţie decât a se dărui lui Stalin jumătate din Europa? Mai ales că între unele ţări din această zonă şi Uniunea Sovietică nu au existat acte de ostilitate, iar România a participat la războiul pentrucă Uniunea Sovietică a provocat-o în 1940, răpindu-i Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţa (pactul Ribbentrop-Molotov). Să fi fost înşelaţi? Să fi fost nişte naivi? În orice caz, se poate spune că Occidentalii nu au înţeles comunismul sovietic la dimensiunile lui reale. Altfel, cum s'ar putea califica poziţia lui Roosevelt, care se arăta foarte generos cu Stalin, fiind gata să-i ofere acestuia (ceea ce nu-i aparţinea) pe tavă, întreagă Europa (cu excepţia Angliei) nutrind speranţa ca *"peste 10-20 de ani, popoarele europene vor trăi bine sub Ruşi"* ?

Războiul rece i-a costat desigur foarte mult pe Occidentali, dar preţul plătit a fost numai de ordin economic. Ţările acoperite de cortina de fier au avut însă de suferit nemăsurat de mult, pe toate planurile: politic, social, cultural, moral, psihic şi biologic. Aici au pierit sute de mii de oameni şi câteva milioane au trecut prin infernul temniţelor comuniste. Deşi încă din Decembrie 1948, se adoptase faimoasa Declaraţie Universală a Drepturilor Omului, pentru ţările peste care se prăvălise dictatura comunistă, această Declaraţie a fost dată uitării zeci de ani. Oare când închisorile din aceste ţări gemeau de deţinuţi apărători ai democraţiei şi mureau cu zecile de mii din cauza regimului ce li se aplica, lupta lor nu era pentru drepturile omului?

Coritina de fier despărţea două lumi, două concepţii politice şi statale diametral opuse. Războiul rece, se ştie, a fost de fapt o confruntare între cele două lagăre: de-o parte liberalismul şi capitalismul; de altă parte, comunismul totalitar dictatorial, care nu pierdea nici o ocazie să afirme că este regimul politic-social cel mai drept, cel mai democrat, cel mai uman, cel mai avansat, cuprinzând toate superlativele posibile, şi care declara deschis că urmărea să răstoarne şi să înlocuiască sistemul capitalist occidental *"putred şi decadent"*.

După 45 de ani, acest război s'a încheiat, din fericire cu înfrângerea şi prăbuşirea *"lagărului comunist"*. Zidul Brlinului s'a prăbuşit. Cortina de fier s'a destrămat ca prin minune. Uniunea Sovietică a dispărut. Această explozie a făcut ca în spaţiul ei să apară state noi, unele republici componente ale acesteia declarându-se independente. Ţările din spatele fostei cortine de fier, în urma unor convulsii care au mers până la vărsări de sânge, ca în România, s'au trezit şi încearcă să-şi revină din coşmarul comunist şi să se alinieze ţărilor libere şi democrate.

Alături de aceste evenimente, a apărut însă şi o recrudescenţă a naţionalismului excesiv. Pe acest fond, s'a produs sciziunea, din fericire, pe cale paşnică a Cehoslovaciei şi din nefericire, dezmembrarea Iugoslaviei, însoţită de un război nimicitor, căruia nici Uniunea Europeană, nici O.N.U. nu au reuşit să-i pună capăt. Este greu de crezut că în spatele acestor acţiuni, şi mai ales al acestui război, nu se află nişte interese străine de prezentul şi viitorul acestor ţări.

Aşadar, colosul cu picioarele de lut, care ameninţa Europa şi America - şi lumea întreagă - s'a năruit. Lumea liberă, care a luptat timp de 45 de ani, împotriva acestui pericol, a respirat uşurată. D-na Hélène Carrère d'Encausse, dela Academia Franceză, califică în termeni neechivoci comunismul ca fiind *"cel mai ucigător sistem cunoscut vreodată"*, fără a fi trăit o zi măcar sub un asemenea regim. Vor ti învăţat şi vor învăţa ceva oamenii responsabili de viitorul omenirii, din această lecţie teribilă a istoriei? Rămâne de văzut.

Abonamentul Dumneavoastră susţine un ziar care luptă pentru o cauză dreaptă

EFEMERIDE

TALCIOCUL SUFLETELOR MOARTE

"Aduceţi cerneala:
Să facem socoteala"
Tudor Arghezi

Agenţia Română "Arpress" a transmis la începutul lunii Iunie crt., ştirea că partidul Mişcarea pentru România, prin şeful său Marian Munteanu, a lansat un apel către toţi conducătorii politici şi către toţi parlamentarii, indiferent de culoarea politică, să respingă tentativa Asociaţiei pentru recuperarea drepturilor de pensie şi proprietăţilor Evreilor originari din România (ARDER), de a obţine asumarea responsabilităţii statului român *"pentru masacrele antievreieşti din perioada 1940-1944, cu toate consecinţele morale şi mateiale care decurg"*. Marian Munteanu a arătat că solicitările avansate de asociaţiile evreieşti oficialităţilor româneşti la sfârşitul anului trecut, sunt o tentativă de *"escrocare a României, a cărei economie ar fi astfel prejudiciată de circa 10 miliarede dolari"*, despăgubiri la care ar urma să se adauge şi retrocedarea către asociaţiile Evreilor originari din România a tuturor bunurilor confiscate de regimurile fascist şi comunist. Cere să se repingă şi cifra de 400.000 de victime puse în seama statului român de mediile de informare evreieşti şi consideră ultimul demers al asociaţiilor evreieşti originare din România drept o încercare de abatere a atenţiei opiniei publice *"dela marile operaţiuni de transferare a avuţiei naţionale sub controlul capitalului internaţional"*.

Apelul Domnului Marian Munteanu trebue să alarmeze pe orice Român şi pe toţi cetăţenii români. Din acest apel se observă două tipuri de despăgubiri. O cifră de 10 miliarde de dolari pentru "masacrele antievreieşti" şi retrocedarea bunurilor confiscate.

La o simplă împărţire a sumei de 10 miliarde la numărul de victime pretins, reiese suma de 25.000 de dolari pe suflet, care l-ar întoarce în mormânt pe bietul Gogol, văzând la ce preţ au ajuns ideile lui. ARDER-ii amestecă însă, în scopul creerii confuziei, pierderile pe timpul regimurilor "fascist" şi comunist, fără a face o delimitare a pierderilor pe fiecare regim. Dacă avem în vedere şi comparăm cererea Ruşilor pentru pierderile provocate de România pe timpul războiului purtat împotriva Uniunii Sovietice în perioada 22 Iunie 1941 - 23 August 1944, crunta exploatare sovietică a capitulării fără condiţii a României, este o bagatelă pe lângă cererea ARDER. Articolul 11 al Convenţiei de Armistiţiu prevedea ca România să plătească Uniunii Sovietice suma de 300 de milioane de dolari americani, eşalonată în 6 ani şi nu dolari peşin cum cer Evreii, ci în livrări de produse. Promptitudinea cu care Ceauşescu a plătit datoria externă de peste 11 miliarde de dolari a trezit apetitul negustorilor de suflete moarte, pentru a stoarce din România şi ultima sursă de vlagă a unui popor chinuit şi înrobit de peste 50 de ani, unde Evreii au avut buna lor parte de contribuţie la suferinţa Românilor.

Oare oamenii aceştia - din ARDER - care vin cu asemenea cereri, nu un nici jenă nici ruşine? Nu mai departe decât anul trecut guvernul israelian a decorat post-mortem pe Regina Mamă Elena, pentru salvarea Evreilor din România şi regina nu a fost singură în această acţiune, fiind ajutată de Patriarhul Nicodim, Iuliu Maniu şi în felul lui de Mareşalul Antonescu, Şeful Statului fără de care nu se putea întreprinde nici o acţiune.

Sunt 50 de ani de când România a capitulat la 23 August şi pentru pierderea războiului a plătit tot ce i s'a imputat (tragedia ţărilor învinse) şi a pierdut pe lângă avutul naţional şi avutul fizic şi spiritual prin sutele de mii de închişi şi ucişi de comunismul căruia a fost abandonată ţara bătută în cuie pe golgota Yaltei. Unde erau membrii ARDER până în 1989, de n'au cerut nici un cent regimului care a distrus România, regim pe care l-au primit cu urale şi flori când era adus de tancurile sovietice în 1944?

Au uitat Evreii din ARDER că în timp ce coreligionarii lor din alte ţări europene, mureau în lagăre de exterminare, în România, dela 1 August 1943 s'a autorizat vânzarea pâinii albe fără cartelă, fapt de care au beneficiat toţi Evreii din oraşe şi nu ţăranul român, care îşi hrănea copiii cu mămăliga din ceaun? Şi când România lua aceste măsuri umanitare, tot la 1 August 1943, a fost declanşată marea operaţiune de bombardare a României începută la Ploieşti, reluată la 4 Aprilie 1944 şi continuată până la capitulare.

Dacă membrii din ARDER ar fi pretins numai pensia pe anii munciţi în România, cererea ar fi fost logică şi legală şi nimeni nu ar fi avut nimic de obiectat. Mai mult decât atât, dacă ei ar fi cerut şi drepturi de despăgubiri, pentru invalizii, orfanii şi văduvele de război ale Evreilor morţi în lupta antihitleristă dusă de România după 23 August 1944, toată lumea ar fi fost de acord. Dar o asemenea cerere n'a fost făcută niciodată, deşi cel mai mare duşman al Evreilor a fost nazismul. Măcar un monument pentru ostaşii evrei din România morţi pe frontul antihitlerist. Şi după aceea se poate vorbi şi de "masacrele antievreieşti" care n'au existat niciodată în România.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

Părintele Julius Aron

1905 - 1994

Ion BOIERU

După o viaţă plină de luptă, credinţe mărturisite şi loialitate deplină faţă de idealurile sale naţionale şi religioase, părintele Aron ne-a părăsit. A plecat în lumea cealaltă, spre odihnă şi bucurie eternă, pentrucă şi-a împlinit vocaţia de Român şi preot al Bisericii Române Unite, din Blajul istoriei naţionale. A avut conştiinţa că serveşte două cauze măreţe şi s'a dedicat lor, fără rezerve.

S'a născut în anul 1905, ca fiu de preot, deci cu o frumoasă descendenţă spirituală şi, apoi, s'a încadrat pe o altă linie, personală, trainic în structura de viaţă a Blajului istoric. A făcut studii de teologie între 1927-1931, la Seminarul Teologic din Blaj şi a fost consacrat preot în 1931, în satul său natal, Pelişor.

În 1933 a fost transferat în satul Boroşneul Mare, unde a lucrat în pace, în ogorul vieţii religioase şi naţionale până în 1940. Atunci, forţe politice internaţionale au impus divizarea Transilvaniei şi părintele Aron s'a refugiat la Braşov, care se găsea în zona liberă a Ardealului şi unde nu şi-a întrerupt nici activitatea sa religioasă şi nici pe cea de luptător naţionalist. Căci a devenit un membru dinamic al Partidului Naţional Ţărănesc, condus de Iuliu Maniu şi Ion Mihalache, care în epoca aceea se ocupa cu intensitate de partea de Nord a Ardealului, care fusese dat Ungariei.

După terminarea războiului, în 1945, au început să apară alte dificultăţi în politica şi viaţa socială a României. Ţara a fost invadată de trupele bolşevice ale Moscovei, libertăţile au fost îngrădite, prin partidul comunist, care era sprijinit de Armata Roşie. Toate instituţiile naţionale au fost atacate, dislocate şi înlocuite cu altele noi, aduse de ideologia marxistă. Monarhia, partidele politice şi Biserica (în special Biserica Blajului, unită cu Roma) au devenit ţinta atacurilor comuniste. Se urmărea dezagregarea completă a vieţii sociale şi politice din ţară, ca să se facă loc unei societăţi construită pe principiile marxiste ca în Rusia Sovietică.

În Februarie 1948, părintele Aron, după o îndelungă hăituire de către Securitatea comunistă, se refugiază în lumea liberă şi ajunge în Franţa, unde va continua activitatea sa, religioasă şi naţională, participând la mobilizarea energiilor româneşti, pentru învigorarea conştiinţei naţionale şi a luptei de afirmare a valorilor spiritualităţii naţionale şi creştine, care erau supuse, în ţară, de regimul comunist tuturor mutilărilor, falsificărilor şi unui proces de lichidare.

Părintele Aron a făcut parte din ţesătura celei mai puternice rezistenţei anti-comuniste, unde s'a impus prin radicalismul sau anti-comunist, ireductibil la orice compromis, şi refuzul său de a face reconcilieri cu adversarii de moarte ai Bisericii Române Unite cu Roma. Această poziţie s'a articulat mai bine în capitala Franţei, unde a avut contacte multiple cu cercurile româneşti şi străine, în care se dezbăteau problemele legate de România.

Un act măreţ şi substanţial în această direcţie l-a constituit comemorarea Bisericii Române Catolice Unită cu Roma din Martie 1951. A fost organizată o Sfântă Liturghie în marea Catedrală Sainte Madeleine din Paris, la care au participat înalţi prelaţi şi demnitari, printre care şi Cardinalul Pacelli, viitorul Papă Ioan al XXIII-lea.

În 1952, preotul Aron a imigrat în Statele Unite şi a fost numit preot la Biserica Română Unită, Sf. Maria, din Dearborn, Michigan. În felul acesta, a avut prilejul să lucreze cu comunităţile româneşti din America. În special, prin A.R.C.A. (Asociaţia Românilor Catolici din America), care a fost vocea autorizată să vorbească în numele Bisericii Române Unite, şi să se îngrijească într'un mod deosebit de credincioşii şi interesele superioare ale acestei Biserici. Prin aceasta, ARCA a avut totdeauna un glas care se ridica în favoarea tuturor propunerilor sănătoase care priveau starea de lucruri din Biserica Română Unită, din ţară, împotriva tuturor propunerilor care i se păreau nepotrivite cu viitorul acestei Biserici. Părintele Aron vorbea totdeauna cu autoritate, în spiritul Blajului şi nu se încovoia în faţa adversităţilor. Avea o parohie mică, şi n'a râvnit la o alta mai mare. Dar, avea sufletul mare şi cuprindea toate grijile care frământau Biserica Română a Blajului. Era atent la toate întâmplările şi urmărea cu atenţie toate procesele care aveau loc în cuprinsul marii tragedii pe care o trăia această Biserică. Şi, nu rămânea indiferent. Totdeauna lua o atitudine şi o apăra cu înverşunare, fiindcă avea certitudinea că nu greşeşte atunci când lucra pentru Biserica sa, Biserica Blajului.

Se poate spune, că părintele Aron era într'o neîntreruptă stare de veghere, pentru Biserica sa, mai ales ţinând seamă de permanentele persecuţii care se intensificau asupra prelaţilor şi credincioşilor.

Au fost trei momente majore în istoria ARCA, când intervenţia părintelui Aron a fost esenţială şi va rămâne încrustată în analele istoriei. La Convenţia din Aurora, prin 1976-77, când a reuşit să convingă pe toată lumea din cadrele conducerii, asupra adevăratei direcţii ideologice, pe care trebue să şi-o stabilească ARCA, evitându-se în acelaşi timp o nefastă influenţă care ar fi angajat ARCA pe o linie curat coexistenţialistă. Şi, de fapt, această influenţă nefastă, constituie un capitol special, şi este al doilea moment major în Biserica Unită din Statele Unite, unde părintele Aron a avut un rol binefăcător.

Al treilea moment, l-a constituit obţinerea de către Bisericile Române Unite din America a unui episcop. Această obţinere a fost o încununare a unor eforturi prelungite, a unor încercări tot mai intense, pe lângă Vatican, pentru a i se acorda Bisericii Române Catolice a credincioşilor din Statele Unite, sceptrul episcopal, care să asigure continuitatea acestei Biserici, unitatea ei interioară, şi puterea necesară de a se menţine pe o linie superioară de prestigiu şi eficienţă. Contribuţia părintelui Aron în această situaţie majoră a fost foarte însemnată. Şi era conştient că era vorba de o problemă care se dezbătea *"pe viaţă şi pe moarte"*. A fost, după aceea, cu ochii plini de bucuria unei frumoase şi rodnice biruinţe a Bisericii Blajului, din America.

Părintele Aron a fost un lucrător harnic, pe ogorul spiritual al vocaţiei sale. Nu cunoştea odihna şi spiritul său misionar nu şi-a diminuat tensiunea, cu nici o împrejurare, căci aşa şi-a înţeles rostul vieţii sale, plină de dinamism, de credinţă neînfricată şi de loialitate faţă de memoria strămoşilor latini, care au luminat prin Unirea cu Roma, cerul românesc şi au pregătit temeiurile cele mai bune pentru ordinea română, în cultură, civilizaţie şi spiritualitatea creştină, şi pentru Marea Întregire a României din 1918.

Părintele Aron a demonstrat cum se poate trăi prin jertfe şi sacrificii, pe altarul credinţei sale şi al ţării sale.

Să-i fie memoria binecuvântată.

NOTE ŞI COMENTARII

IMAGINEA ROMÂNIEI ÎN LUME

Mirela Van Dyke (şezând) cu micuţa Lindsay şi părinţii adoptivi, familia Johnson

Tare se face că-l doare pe Ilieşcu cum este privită şi judecată peste hotare, România. Dacă ar fi sincer, dacă şi-ar iubi atât de mult neamul, ştiind cât de urât este de populaţia care-l întâmpină peste tot unde se duce în aşa zisele "vizite de lucru", şi-ar fi pus de mult cenuşă pe cap şi şi-ar fi dat demisia. Că n'a făcut-o, cu toate huiduielile mulţimilor adunate, este adevărata dovadă cât de mult ţine la ceea ce crede lumea liberă despre ţara şi poporul român. La felul cum este cântărită ţara, dincolo şi dincoace de Cotroceni. Dar ce-i pasă acestei creaturi care s'a înconjurat cu oameni de talia lui, de huligani şi infractori de drept comun, cum este Dan Iosif, pe care şi l-a făcut "consilier". Nu crede oare tovarăşul Iliescu-Ciomag că străinii îl judecă, pe el şi ţara, şi după oamenii din juru-i? *"Spune-mi cu cine te însoţeşti, ca să-ţi spun cine eşti"* sună o vorbă din bătrâni, pe care se vede, huiduma cu cap de om, nu o cunoaşte, sau, dacă o cunoaşte, o neglijează. Şi se mai întreabă: de ce România este prost văzută peste hotare. Iar, pentru această imagine a ei în lume, vinovaţi, după dânsul, sunt bieţii exilaţi care pun beţe în roatele strâmbe ale conducerii nevrednice a acestui cramponat pe Putere, care, profeţim, o va sfârşi mai tragic decât papucarul împuşcat în ziua de Crăciun, dacă nu va şterge putina din timp sau dacă nu-şi va schimba atitudinea şi nu va înţelege că s'a terminat cu râia comunistă, că o întoarcere la trecut, este o imposibilitate.

Cum anume să fie privită o ţară în care marii criminali din Revoluţia din 1989 au fost puşi în libertate, unul după altul, pe motive că sufereau de anumite "beteşuguri" şi că nu mai au mult de trăit?! Că totul nu-i nimic altceva decât o neruşinată minciună, că cei eliberaţi s'au făcut cu toţii bine, aşa dintr'odată, că nu-i doare şi nu-i durea nimic nici atunci când stăteau la umbră în închisoare, iată că lumea o ştie deja şi judecă această ţară aşa precum este: o ţară care nu vrea să scape de comunism nici în ruptul capului. La drept vorbind, ţara, poporul, ar vrea, dar nu vor cei ce o conduc. Şi, cum ştiut este, că peştele dela cap se'mpute, lumea conştientă îşi pune mâna la nas şi trece mai departe, nemai putând suporta mirosul de cadavru al neocomunismului iliescian, care miroase trei leghe împotriva vântului.

Murit-au oare miile de tineri în Revoluţie strigând "jos comunismul" şi muşcând pământul doar pentru a înlocui o huiduma cu alta? Punând în locul lui Ceauşescu pe Iliescu? Nu! Nu pentru asta s'au jertfit ei. Şi Iliescu o ştie foarte bine dar umblă cu cioara vopsită încercând să prostească poporul cu democraţia lui originală. Îmi scrie cineva din ţară că Iliescu îşi va fi având el greşelile lui *"dar asta nu-l împiedică să fie un bun conducător şi caută să ajute neamul său cu tot ce poate pentrucă nu-i om prost şi nici rău"*. Iar noi spunem: să nu dea Dumnezeu acest ajutor nici celui mai mare duşman al obiditului popor român. (Când pentru un litru de lapte trebue să plătească 300 lei, pentru o pâine de 1 kg. - 1.000 lei iar pentru un kg. de carne 6.000 lei, ce alt "ajutor" mai aşteaptă?)

Că mai există şi oameni cu inima de aur, ne-o deovedeşte D-na Heater M. Little în nr.24 din 14 Iunie al revistei "Woman's World" în care prezintă pe două pagini, bogat ilustrate, aventurile şi lupta D-nei Mirela Van Dyke (de origine română) de a salva, pe cât poate, orfanii din România. Iată supratitlul de prezentare (pe limba noastră, firește): *"Erau subnutriţi şi neiubiţi, vârâţi într'un oribil orfelinat din România fără cele mai elementare necesităţi copilăriei. Mirela Van Dyke n'a mai putut răbda să vadă copiii suferind aşa că... i-a adus în America, unde vor fi iubiţi."*

Hotărâtă să întreprindă ceva, D-na Van Dyke caută şi găseşte la repezeală şapte familii dornice să adopte copii. Pleacă la Bucureşti şi se întoarce la Chicago cu şapte pui de Român, ca la scurt timp după asta să-i fie adus la cunoştinţă că România a stopat orice adopţiune a copiilor români de către străini! Într'un an şi jumătate după această decizie guvernamentală, face pe spese proprii, nouă călătorii în România, încercând să schimbe această lege. Zadarnic însă. (Iată, prin urmare, unde imaginea României peste hotare este făcută în bucăţele, lucru de care Ion Iliescu nu este străin).

"Mirela decide că, dacă nu poate aduce orfanii în America, va crea un bun orfelinat în România. Închiriază o fostă grădiniţă şi pune bazele unui orfelinat particular pe care-l numeşte "Haven of Hope", scrie D-na Heater M. Little. (Presa, tovarăşe Iliescu, presa).

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)